לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

יום א', ה' בחשון תשמ"ט, 16 באוקטובר 1988 / שנה מ"ו מס' 13774 / המחיר 1.40 ש"ח כולל מע"מ

מחיר שיא לדולר השחור — 1.90 ש"ח

כתבנו הכלכלי בירושלים

הדולאר השחור עלה ביום שישי לשיא חדש והגיע ל־1.90 שקל לדולאר. זאת, דווקא כאשר השער היציג המשיך לרדת אל מתחת ל־1.62 שקל, והדולאר בעולם המשיך להדרדר לשפל חדש שלא היה דוגמתו מאז ראשית הקיץ.

העלייה בשערו של הדולאר השחור נובעת לדיברי כלכלנים מהתקרבות מועד הבחירות, והשש הציבור מביצוע פיחות בשקל מיד לאחר הבחירות, כפי שהיה לפני ארבע שנים.

גם שערי המטבעות האירופאיים עלו ביום שישי בשוק השחור. המארק הגרמני נסחר בשקל אחד, והלירה שטרלינג נשכרה ב־3.25 שקל.

צעירים השליכו אבן לעבר רבין באסיפת־עם בעפולה

כתבנו בעמק, דורית גפן, עיתי"ם

שר הביטחון יצחק רבין במעט ונפגע אמש מאבן שנזרקה לעבר הבימה עליה נאם באסיפת בחירות בעפולה.

האבן לא פגעה באיש, ונעצרה בקיר מאחורי שולחן הנואמים.

ליד השר רבין ישבו יעקב אבינור, מועמד המערך לראשות עיריית עפולה, ומיכה גולדמן המועמד לכנסת.

לפני זריקת האבן התגודדה במקום קבוצה של נערים כבני 17, ואחד מהם צעק לעבר שר הביטחון: „אתה שקרן", ואילו אחר צעק „רק הליכוד".

לאחר שנזרקה האבן, הבחינו השוטרים ואנשי האבטחה הרבים שהיו בשכונת בנערים המתרחקים במהירות. הם פתחו במירדף, ועצרו שני נערים כבני 17 שהוחשדו על ידי אנשי האבטחה כזורקי האבן, והם נחקרים בתחנת המשטרה בעפולה.

שר הביטחון שנאם אותה שעה, לא הפסיק את נאומו, ותגובתו היתה כי הוא רגיל לכך. „דורשים ממני לאשר לירות באש חיה בזורקי האבנים בשטחים. אני לא מתכוון לאשר לירות באש חיה בזורקי אבנים בשטחים, כפי שלא יעלה על הדעת לירות באש חיה בזורקי אבנים במקומות אחרים".

שלושה ילדים, שניים מגושב (סוף בעמוד 4)

האני אל חסן, יועצו המדיני של ערפאת:

„אם יצחק שמיר ינצח בבחירות נעבור למאבק צבאי נגד ישראל"

באש"ף מכחישים כי בריה"מ ביקשה מהארגון לדחות כינוס המועצה הלאומית

אורי הרדביין, רויטר, איי.פי.

יועצו המדיני של אש"ף, האני אליחסן, הצהיר בראיון לעיתון „אל־איתיאחאד", המופיע באבו דאבי, שאם יזכה הליכוד בבחירות בישראל בחודש הבא, ינקוט אירגונו בדרך של מאבק צבאי. לעומת זאת, אמר, אליחסן, אם יזכה המערך, בראשות שמעון פרס, ימשיך אש"ף במאבק המדיני.

„הפלשתינים יפעילו נשק במקום אבנים אם ינצח ראש הממשלה יצחק שמיר בבחירות בישראל", אמר, והוסיף: „נהיה מוכנים להתמודד מול שמיר במבחן דמים: כדורים נגד כדורים ואלימות נגד אלימות".

יועצו של ערפאת אמר, כי המועצה הלאומית הפלשתינית תתכנס בסוף חודש אוקטובר כדי להכריז על מדינה עצמאית, וכי עם היוודע תוצאות הבחירות, תוכל המועצה יקבוע את סגנון העימות נגד ישראל.

שיבח העמדה האמריקנית

אלחסן בירך את הצהרתו של סגן שר החוץ האמריקני, ריצ'רד מרפי, בסוף השבוע שעבר, כי אי אפשר להתעלם עוד מאש"ף, וכי תושבי השטחים רואים בו את נציגם. הוא שיבח גם את הנשיא רייגן שאמר בפגישתו בחודש שעבר עם שר החוץ המצרי, כי ארה"ב מעוניינת בפיתרון (סוף בעמוד 4)

השכירים יקבלו במשכורת נובמבר תוספת של 49 — 104 ש"ח

כתבנו הכלכלי בירושלים

רוב ציבור השכירים במשק יקבל בראשון בנובמבר תוספת שכר נטו של 49 עד 104 שקלים. זאת בעקבות ההסכם ההר פעמי לתשלום תוספת יוקר בשיעור 4.5 אחוזים ועידכון מדרגות המס בשיעור של 8.7 אחוזים.

עם פירסום שיעור עליית מדד חודש ספטמבר ביום שישי, בשיעור גבוה מהצפוי — 1.7 אחוזים — עודכנו מדרגות המס במלוא שיעור עליית המדד.

גם סף המס הועלה, והחל במשכורת הקרובה לא ישלם רווק המשתכר 585 שקלים לחודש מס הכנסה, ופטור ממס יהיה גם נשוי פלוס שני ילדים שמשתכר 1,300 שקלים ברוטו בחודש.

תוספת היוקר בשיעור של 4.5 אחוזים תשולם רק עד לתקרת הכנסה של 1,610 שקל ברוטו לחודש.

ביום שישי עודכנה גם נקודת זיכוי אחת שתהיה החל בראשון בנובמבר שווה 52 שקלים במקום 48 שקלים כפי שהיה עד כה.

שכר ברוטו ונטו לשכיר נשוי שאשתו אינה עובדת

ספטמבר 1988		אוקטובר 1988		תוספת נטו בשקלים
שכר ברוטו	שכר נטו	שכר ברוטו	שכר נטו	
1,000	956	1,045	1,005	49
1,500	1,314	1,568	1,384	70
2,000	1,653	2,082	1,736	83
2,500	1,978	2,582	2,061	83
3,000	2,257	3,082	2,353	96
3,500	2,532	3,582	2,628	96
4,000	2,805	4,082	2,903	98
4,500	3,065	4,582	3,169	104
5,000	3,325	5,082	3,429	104

שני הרוגים ופצועים רבים בנדה וברצועה ● עמוד 2
בוש מוביל בהפרש ניכר ● עמוד 5
מבוכה בליכוד: ארנס לא פרופ' ולא ד"ר ● עמוד 3
טיפול נסיוני באינטרפון לחולי פוליו ● עמוד 19

מוסקבה מנסה למתן

על פי ידיעות ממוסקבה עושים עתה המדינאים הסובייטים למיתון עמדותיו של אש"ף כלפי ישראל. בשיחות הרישמיות, שהתנהלו בין משלחת אש"ף לבין נציגים סובייטים בכירים, ולאחר מכן בהודעות פומביות אחרונות (כגון של סגן שר החוץ פטרובסקי) מנסה מוסקבה להסביר לאש"ף ואף לשכנעו, שעליו לראות את המצב במזרח־התיכון באופן מציאותי, ומתוך ראייה זו גם לגבש את מדיניותו.

שלא כמו בעבר, כאשר מוסקבה היתה מזדהה עם צעדיו של אש"ף, עתה באים הסובייטים ומנסים להשפיע על אש"ף להימנע מן הטקטיקה הראוותנית, ודורשים ממנו גם לשנות את עמדתו לגופו של הסכסוך בין הפלשתינים לבין ישראל.

המדינאים הסובייטים לוחצים כעת על אש"ף, כדי שיכיר בישראל ובהחלטה 242 של מועצת הבטחון. עוד בפגישה בין ערפאת עם גורבצ'וב לפני זמן לא רב הוברר, כי זו העמדה הרישמית של מוסקבה. המנהיג הסובייטי, וכעת גם בני שיחם הסובייטים של אנשי אש"ף במוסקבה, הבהירו, כי ברית־המועצות עומדת על זכותה של ישראל להתקיים בשלום ובטחון. כאשר הם אמרו בימים אלה לאנשי אש"ף, כי עליהם לראות את המציאות במזרח־התיכון, היה בכך רמז ברור לכך, כי אש"ף חייב להתמתן - אם רצונו להשיג פתרון לבעייה הפלשתינית.

מוסקבה מנסה להשפיע על הנהגת אש"ף, שלא להזדרז עתה עם ההכרזה על הקמת מדינה פלשתינית. הצמרת הסובייטית, אשר בעידן גורבצ'וב נפרדה מהנוקשות הקפואה במדיניות הבינלאומית שלה, מאמצת כעת את הקוו החדש הזה גם לגבי המזרח־התיכון. ההכרזה על הקמת מדינה אינה, בעיני מוסקבה, יותר מאשר אקט של הפגנה, שבשלב זה עלול להזיק יותר מאשר להועיל לעניין הפלשתיני. נוה עוד, שמוסקבה לא התחייבה עד כה לתמוך בהקמת מדינה זו.

אין לדעת האם הנהגת אש"ף, הנתונה ללחצים של הפלגים הקיצוניים שבתוכה, תישמע לעצותיה של מוסקבה, או שתקיים את הודעתה, כי תשמיע את הכרזתה בסמוך ליום הבחירות בישראל. עם זאת עלינו לרשום לפנינו, ובחיוב, כי ברית־המועצות מבקשת לשמש גורם, הממתן את אש"ף, אם־כי ברור שאין מוסקבה נסוגה מתמיכתה בתביעות המהותיות של הפלשתינים, לרבות הדרישה להפסקת כיבוש צה"ל בשטחים.

רה"מ יציע היום בממשלה לבטל התוספת לבכירים

כתבנו הכלכלי בירושלים

הממשלה תדון היום בתוספת של למעלה מ־15 אחוזים בשכרם של הבכירים — השרים, סגני השרים, חברי הכנסת והמנכ"לים — שתהיה בראשון לנובמבר.

ראש הממשלה יצחק שמיר, יבקש את הסכמת הממשלה לפנות אל ועדת הכספים של הכנסת בבקשה לבטל את התוספת המיוחדת, המשתלמת עפ"י התקנות הקיימות, ולהסתפק בעליית שכר הבכירים בשיעור תוספת היוקר לכלל השכירים במשק, היינו 4.5 אחוזים.

שר הכלכלה, גד יעקובי, יציע בישיבת הממשלה להתאים את מועדי והסדרי תשלום תוספות השכר לבכירים להסדרי תוספת היוקר של כלל השכירים במשק. זאת, כדי להפסיק את העיוות הגורם נזק ציבורי לנבחרים מצד אחד, ולמערכת יחסי העבודה במשק מצד שני.

תוספת של מאות שקלים

אם לא יישונה ההסדר הקיים יזכו השרים, סגני השרים, חברי הכנסת והמנכ"לים וכל הצמודים לשכרם בראשון לנובמבר בתוספות שכר של מאות שקלים לחודש. כל זאת יתרחש כה בשעה שציבור השכירים במשק הפסיד עשרות שקלים לחודש בשל הוויתור של ההסתדרות על חלק מתוספת היוקר. כתוצאה מהסכמת ההסתדרות להפחית את התוספת ל־4.5 אחוזים הפסידו השכירים תשלום תוספת של 1.6 אחוזים, שהיו מקבלים לפי ההסכם הישן. לפיכך, אדם המשתכר את המשכורת הממוצעת במשק (1,850 שקל) יפסיד בכל אחד מהחודשים הבאים כ־30 שקלים בחודש, שבהם היה זוכה לפי ההסכם הקודם.

חברי הכנסת של מפ"ם ושל רצ מוותרים על תוספת שכר

ורד לוי

כל חברי הכנסת של מפ"ם הודיעו, כי יתרמו את ההפרש בין תוספת השכר שיקבלו חברי הכנסת לבין התוספות שיקבלו עובדי המדינה — לקרן למאבק חברתי, שעל זהותה יודיעו בימים הקרובים.

גם חברי הכנסת של רצ מבקשים לוותר על התוספת, והם יבקשו שלא לשלם להם תוספת גבוהה מזו שיקבלו השכירים במשק.

ח"כ יאיר צבן אמר, כי סיעתו תובעת זה שנים לשים קץ להצמדת שכר הבכירים לשכר הממוצע במשק. סיעת מפ"ם תיזום שוב בכנסת הבאה הצעת חוק להצמדת שכר הח"כים לעובדי הדרוג האחיד.

לא להשאיר לאוצר

„לא נשאיר הפרשים אלה בקופת ממשלה, המבזבזת כספה על התנחלויות, על מענקים מושחתים לישיבות ולמוסדות מפלגתיים ועל הטבות מס למליונרים, ואומרת שאין לה כסף לבריאות, לחינוך ולגימלאים. כמובן, איננו מוכנים ששר האוצר, המציג את שכר העובדים כאויב מספר אחד של המשק, ינצל את הוויתור שלנו כדי ללחוץ בעזרתו על עובדים ששכרם נשחק לוותר על תיקון שכרם". לכן, אמר צבן, נתרום הפרשי שכר אלה למאבק חברתי שיסייע לאחת הקבוצות.

אנשי „כך" תקפו אזרחים במהלך הפגנה ברמת־גן

זהבה מוזס

4 אנשי „כך" נעצרו אתמול ברמת־גן לאחר שתקפו אזרחים במהלך הפגנת „כך". אמש התקיימה הפגנת כך ברשיון בככר אורדע ברמת־גן. במקום נאספו אזרחים שקראו נגד „כך". תומכי כהנא החלו להתפרע ותקפו מספר אזרחים. אחד מהם התעלף במקום מחמת הצ־פיפות, וקיבל טיפול ראשוני.

3 מהעצורים יובאו היום בפני שופט לדיון בהארכת מעצרם. כוחות משטרה מוגברים שהיו במקום פעלו להסדרת הסדר.

ראשי „כור" מנסים למצוא פתרון למשבר באמצעות הבנקים והאוצר

אבשלום קווה

ראשי „כור", חברת העובדים, הבנקים והאוצר ניהלו אתמול דיונים כדי לגבש פתרון מוסכם למשבר ב„כור", לאחר ש„באנקרס טראסט" סירב לשנות מתביעתו לקבל כ־20 מיליון דולר מתוכות „כור" לבנק.

הבנק האמריקני גם דורש בטחונות טובים להלוואות שנתן ל„כור" בסכום כולל של 135 מיליון דולר.

פתרון המשבר חוזר עתה למגרשם של הבנקים הישראלים והממשלה. „כור" תוכל להיענות לדרישתו של „באנקרס טראסט" לתת לבנק האמריקני, מעמד של (סוף בעמוד 4)

אלמונים כיסו אתמול את קירות קן השוה"צ בכפר־סבא בכתובות נאצה. ג'וני גל, נציג סניף מפ"ם הגיש תלונה במשטרה. הפעילים מעדיפי להבליג לפי שעה. המענה הם אומרים, יהיה בהגברת הפעילות במקום. בימים האחרונים התנכלו מספר פעמים לסניף זה.

בחר את התשדיר

ליסה במעברה

הקרב על המשך השותפות בשלטון המכונה משום מה "בחירות ־ 88" גילה אמש שתי גישות שונות: הליכוד, אחרי שהציג את הבנאי מבית שאן, האח של מקסים לוי מלוד, המשיך לטפל בתשדירים של המערך. הליכוד אוהב ילדות צעירות, במקום ליסה פרץ מקרית־שמונה הוא הציג אמש את ליסה שמרלינג ממגדל העמק שזוכרת שפעם בימי המערך היו מעברות והיה רע. ואילו היום כאשר הליכוד בשלטון הכל טוב. אם הכל טוב או לפחות 50 אחוז מהטוב הזה מגיע לשמעון פרס, הוא הרי שותף של שמיר כבר 4 שנים, נכון העלמה שמרלינג? אגב, בזמן המערך היו גם יתושים וביצות.

המערך התעלם אמש מן הליכוד כליל כאילו היה אוויר. במקום להתכתש עם הליכוד ועם התשדירים שלו הציג גיבור תקשורת חדש ישן. ישן למי שהדליק טלויזיה בזמנו בימי שישי בשעה 8 בערב. חדש למי שלא עשה כן. מזכיר לי שאחד הרשעים מעמיתי בתקשורת אמר שתמיד יהיה בורג בכנסת. עובר יופי את המסך אברום בורג, מציג את הנבחרת הצעירה של המערך, 18 חברה בחולצות בהירות. במשרד הראשון הכוכב אפרים גור, בשני ד"ר יוסי ביילין.

רץ עשתה תרגיל יפה ־ במסווה של תרגיל קריאה פומבית מפוברק קריאה ליחידות שכינויין אהבת ציון, לעזרת העם, יסורי מצפון וכל זאת על רקע של תמונות של צעירים חרדים. רץ הבטיחה להפסיק את ההשתמטות של צעירים אלה משרות צבאי, היא רק שכחה לספר לנו איך היא תעשה את זה.

מה עושה אלוהים? מביא את הרב יצחק פרץ מיד אחרי רן כהן והוא מגלה סקופ עיתונאי. הוא (הרב פרץ) הציע בממשלה כבר בדצמבר שעבר, עם התחלת האינתיפאדה לסגור הרמטית את השטחים הכבושים בפני התקשורת. ועכשיו בא הקטע של הערב: הרב פרץ, בפרץ של התלהבות מסביר לקהל שומעיו הנהרגים באוהלה של תורה, בחורים וגברים צעירים במיטב כוחם ושנותיהם ־ שממשלה יהודית לא יכולה, ואסור לה להפקיר את הבנים לאבנים, לקללות ולבקבוקי תבערה. והוא מתכוון אלי ואליך לא לאלה שישבו ושמעו את ההרצאה שלו.

מפ"ם ממשיכה להפתיע. אנחנו דור למוד נסיון, תמיד מצפים שיקרה משהו רע. בכל אופן אם עד אמש עוד התלבטתי הרי אחרי פרופסור נתן טריינין, המשורר נתן יונתן, השחקן יוסף כרמון, ואליך צאדק מטייבה ובעיקר, כן בעיקר המשוררת מיכל סנונית ־ שהסבירו לי — הפעם מפ"ם, אז הפעם אני מצביע מפ"ם.

ואתם?

לוי מורג

מסך בחירות

תקע להם בשופרות

אנו כבר יודעים די והותר על הסכנה הכרוכה בשילוב בין לאומנות ואמונה פונדמנטליסטית. אם לרגע נשמנו לרווחה כאשר שמענו על פסילתו של הרשימה כהנא, התשדיר של ש"ס החזיר אותנו למציאות המפחידה. דיבוריו של הרב פרץ על האינתיפאדה ודרישותיו להפעיל יד קשה בשטחים, הם קשים, אבל הם גם מגוחכים כשהם באים ממנו. מי יפעיל את היד הקשה ומי יסגור את השטחים בפני התקשורת אם רוב הבחורים של ש"ס ממשיכים ללמוד בישיבות ומשאירים לנו את התענוג של השירות במילואים ?...

על הלאומנות החדשה של המפד"ל כבר אין לנו אשליות אבל הבחורים הטובים שחוזרים למפד"ל יחד עם חנן פורת מעוררית קצת נוסטלגיה לברית ההיסטורית כאשר יכולנו לדבר ,להתווכח ובסופו של דבר למצוא פשרה עם יהודה בן מאיר וד"ר ובורג....

ואם מדובר בבורג אז חייבים להתייחס להופעתו של בנו אברום בורג ,שמילא את מקומו של ניסים זווילי. כנראה שיש למפלגת העבודה כל כך הרבה זמן לתשדירים שאין להם מושג מה לעשות איתו. כאשר ראיתי פעם אחר פעם אותה החבורה המתפרפת ויורדת מההר ומתהלכת בשבילים הנקיים של הגן , חשבתי על הטיול של הכיתה כאשר הייתי בן 13 או 14 ועוד לא התחלנו "לצאת " עם בחורות.

בר"ץ כנראה חושבים שהם הכוח המגן של פרס . הליכוד ממשיך לעייף ולשעמם... אבל צריך לברך את דוד לוי על הופעתו במערכת הבחירות ועל 800 ק"מ כביש שהוא סלל, שמובילים ל־240 ישובים חדשים (שמרביתם כמעט ריקים)...

האנשים שהציגו הערב את מפ"ם בשקט ובתבונה חיזקו את האמונה שלי שרק דרך חינוך, חינוך, חינוך, נוכל לבנות את החברה שאנחנו רוצים לראות במדינה...

דוד אדן, ישעור

"על המשמר"

העימות

משעל יחליט: סגנון ישראלי או אמריקני

לאחר ויכוחים שגלשו ל"משאלי עם" בתשדירי המערך הגיעו נציגי המערך והליכוד להסכמה על קיום העימות הטלוויזיוני בין שמיר לפרס, שיוקרן במסגרת תשדירי התעמולה בטלוויזיה. את השאלה השנוייה במחלוקת בין נסים זוילי, מצד המערך, ורוני מילוא, מצד הליכוד, האם העימות יהיה ספונטאני, קרי, המעומתים לא יקבלו את השאלות מראש, או ששמיר ופרס יכינו תשובות על פי שאלות שיקבלו לפני צילום העימות, השאירו להכרעתו של המראיין נסים משעל. המעמת עצמו, השווה עתה בוושינגטון, לא היה שנוי במחלוקת. גם המערך וגם הליכוד הסכימו שהוא יהיה מנחה העימות.

את הטיפול בהבאתו של משעל מארה"ב יארגן יוסי ביילין מהמערך, ואילו את המו"מ עם מנהל רשות השידור אורי פורת ינהל רוני מילוא מהליכוד. אישור מיוחד דרוש גם מיו"ר ועדת הבחירות המרכזית השופט גולדברג, מאחר שנסים משעל הוא עובד רשות השידור.

בפגישה אתמול, שנסתיימה בשביעות רצון, הוסכם גם לחפש אולפן נייטרלי בלא תשלום, או לחילופין לערוך הגרלה בין האולפנים של המפלגות. העימות יתקיים ב־23 באוקטובר, ויימשך 30 דקות. הזמן יוקצב באופן שווה ממכסת שעות השידור של שתי המפלגות.

בפגישה הוסכם גם כי צוות משותף יקבע את הצדדים הטכניים (תפאורה, צילומים, תאורה ועוד).

בפגישה אתמול לא הסכימו נציגי הליכוד לקבל את הצעת המערך לקיים את העימות בהשתתפות קהל באולפן. יחד עם זאת יורשה כל מתעמת להביא עמו שמונה אנשים, שיוכלו להיות נוכחים בעת צילום העימות. צילומי העימות יתקיימו במוצאי שבת, או ביום ראשון. כל ההוצאות הכרוכות בצילום העימות יתחלקו שווה בשווה בין הליכוד והמערך.

בחירתו של נסים משעל להנחות את העימות הטלוויזיוני הוסברה על ידי מטות המערך והליכוד במוניטין ובכשרון של משעל ובאמינותו כעתונאי.

במידה שמשעל לא יוכל להנחות את העימות,דבר שנראה בלתי סביר לאחר ששתי המפלגות הסכימו, ייבחר מנחה אחר.

ההחלטה המוסכמת של זוילי ומילוא אתמול שמה למעשה קץ לתקוותם של כמה עיתונאים, אשר ראו עצמם מועמדים להנחיית העימות בין פרס לשמיר. הם יאלצו להמתין עד לבחירות לכנסת ה־13.

עכשו ממתינים הכל להחלטתו של נסים משעל על "כללי המשחק" של העימות הגדול.

תומכי העימות הספונטאני, מקווים, כי משעל ייצמד למקצועו העיתונאי, ויציע עימות אמיתי. בחוגים עיתונאיים הימרו אתמול, כי משעל יציע שהעימות יהיה אמיתי, נוסח העימותים הנשיאותיים בארה"ב.

דורית גפן

מבזקים

● הבוקר יגישו הליכוד והתחיה את ערעורם בבית המשפט העליון נגד החלטת ועדת הבחירות המרכזית לאשר ל"מתקדמת" להתמודד בבחירות.

★

● גאולה כהן הביעה אתמול פליאה על כך שהליכוד מדבר בשני קולות. האחד של שרון, שאמר כי התחיה אומרת בבהירות מה שהליכוד אומר בצורה לא ברורה, והשני של שמיר, שטוען כי התחיה מסיתה נגד הליכוד.

★

● ארבעה פעילי המתקדמת נעצרו בכפר דיר חנא כחשודים בהשמדת חומר תעמולה של ר"צ ובחבלה ברכבו של פעיל התנועה.

● לשכת המפד"ל החליטה אתמול לאחר ויכוח סוער לא לערוך הסכם עודפים עם רשימת מימד. בין המתנגדים היו הראשיים אבנר שאקי וחנן פורת.

★

● מטה ההסברה של הליכוד החליט לפסול מודעה שתוקפת את ריבוי המפלגות הדתיות, כדי לשמור על השותפות הטבעיות של הליכוד להקמת הממשלה הבאה.

„בדרך לעבודה" עוצרים במפ"ם

מטה גרנות נפגש היום, יום שישי, גן־שמואל ● 13.00 ● מועדון

מטה גרנות

מקבץ בחירות

דברי הנשיא לא הגיעו

נשיא המדינה יצא אתמול נגד האלימות בבחירות. לדבריו, הציבור הרחב והנבון בישראל סולד מהסגנון הפרוע ואינו מוכן לקבל ולסבול גילוי אליכות מילולית או פיסית. הנשיא מצפה כי הויכות, תריך ככל שיהיה ירחק מסגנון הכפשות והשמצות, ויתייחס לגופו של עניין, ולא לגופו של אדם. דברי הנשיא לא הגיעו אל הפרחחים שריססו את סניף המערך בשכונת גילה בירושלים. הם כתבו בצבע כחול: רק הליכוד יכול, פרס־אש"ף, ועוד. גם מכוניתו של רענן כהן מהמערך חובלה אתמול כאשר חנתה במפעל "טריגונל". היו עליה מדבקות של המערך. בעת הופעתו של דוד לוי בלוד הושחתו כרזות של המערך, אותם נשאו כמה אנשים שביקשו להפגין בשקט, על ידי פעילי הליכוד. בבאר שבע הותקפה פעילת המערך שחילקה חומר הסברה בשוק הבדואי, ויום קודם ניתקו אלמונים קווי טלפון בסניף המערך בעיר.

לעומת זאת טען אנוש דובר הליכוד כי על סניף נוסף של מפלגתו הודבקו כרזות של המערך. לדבריו,אין כמעט יום שבו לא מתנכלים לסניף של הליכוד על־ידי בריונים

מוכרים לוקשים

מטה האיגודים המקצועיים של הליכוד מפיץ בימים אלה שקית אטריות במפעלים רבים תחת הסיסמה: המערך מאכיל אותך לוקשים. על השקית נכתב בין היתר, כי המערך נכשל בניהול מפעלי ההסתדרות שבשליטתו, וגרם לפיטורי אלפי עובדים. "הם מנסים להאכיל אותך בסיסמאות על דאגה לצמיחה כלכלית וחברה בריאה. זהירות, אל תאכל את הלוקשים של המערך".

למי יקרא הנשיא

"אין שחר לתעמולת המערך כאילו נשיא המדינה חייב להטיל את הרכבת הממשלה על ראש הסיעה הגדולה ביותר, הבהירו אתמול חוגים משפטיים במטה מפ"ם. על פי החוק, הנשיא, לאחר שהתייעץ עם כל הסיעות, יכול על פי שיקוליו להטיל את התפקיד על כל ח"כ, אפילו חבר של סיעה קטנה, בתנאי שיוכל להוכיח, כי ביכולתו לרכז סביבו תמיכה של רוב חברי הכנסת. על כן, מה שיקבע בשיקולי הנשיא הוא לא גודל הסיעה אלא גודל הגוש. הסבר דומה פירסמה אתמול גם ר"צ, שהסתמכה על המומחה למשפט קונסטיטוציוני, דר' זאב סגל. השר נבון הודה אתמול בפני אמנים שפגש בתל־אביב, כי זה אמנם נכון, אך טען, כי במקרה שלאף סיעה לא תהיה תמיכה של 61 ח"כים, יקרא הנשיא לראש הרשימה הגדולה ביותר.

זה לא עובר חביבי

רן מרידור שלח אתמול תלונה לחיים רמון על כך שהמערך מתכנן כנס מורים בתל־אביב בהשתתפות שמעון פרס, ו„"הכל עובר חביבי". מרידור מבקש מהמערך לבטל את אחד משני המופעים, בהתאם לסעיף האוסר שיתוף אמנים באסיפות בחירות. באותה הזדמנות מבקש מרידור מרמון לבדוק מדוע מופעל מטה הבחירות של המערך בבנין המועצה בבאר טוביה, גם זאת בניגוד למותר.

ילד מיוחד שלי

פניות רבות הגיעו אל ח"כ אמירה סרטני לאחר מישדר מפ"ם על פעילות חבריה בכנסת. הפונים היו ברובם הורים לילדים חריגים שבקשו לשמוע יותר פרטים על החוק לחינוך מיוחד, שהעבירה בכנסת. פנייה נרגשת המיוחד באה מאב מודאג שסיפר כי המוסד שבנו נמצא בו, בהנהלת דר' לורנס ג'נסטיל עומד להיסגר מפני שלא העבירו לו כספים לתשלום משכורות העובדים.

יציב: גם עוצר וגם טירטור

ח"כ גדי יציב סיפר אמש בחוג בית על כך שבמחנה הפליטים אל עמרי נמשך העוצר 27 ימים, ובניגוד לנוהג שהיה מקובל, אין נותנים לתושבים שעתיים ביום לצאת לקניות.במצב דומה נמצאים גם תושבי שכם הנתונים בעוצר מלא כבר שבוע ימים. מעוצר עם עילה בטחונית, עברו לעוצר עם עילה של טרטור התושבים, אמר יציב.

(המדור נערך על־ידי דורית גפן בהשתתפות יצחק שור ואיילת מזור)

בשטח

לוי סופרסטאר

הביקורת החריפה שהטיח השר דוד לוי על תשדירי התעמולה של הליכוד ועל מטה ההסברה, בעת הופעתו בפני פעילים בלוד, לפני שלושה ימים, נפלה על אוזניים קשובות. השר ארנס יו"ר מטה הליכוד נפגש עם השר לוי והזמין אותו לבוא לכפר המכביה ולהשתתף בישיבות מטה ההסברה. אתמול כבר השתתף השר לוי בהתייעצויות, וכפי שנודע רוב הצעותיו התקבלו בהתלהבות. מקורביו של לוי ניסו להגדיר את השתתפותו של לוי בישיבת מטה ההסברה (לוי ישתתף מעתה בישיבות אלה באופן קבוע), כמהפך, ואחרים אף ניסו להציג זאת כהדחה של יו"ר מטה ההסברה רוני מילוא. במטה ההסברה של הליכוד הכחישו טענה זאת מכל וכל, וציינו את הרוח הטובה ואת ההבנה שהיתה בין כל המשתתפים בהתייעצויות, ביניהם לוי ומילוא.

כתבתנו מציינת, כי דוד לוי קטל לגמרי את תשדירי הליכוד. אמש הופיע לוי בפעם הראשונה בתשדיר שהוקדש במיוחד לו. עוד נודע, כי לוי יופיע בתשדירים נוספים.

הופעתו של לוי בתשדיר הוכנה שלשום, לפני כניסתו לפעילות במטה ההסברה.

דורית גפן

שני הרוגים ופצועים בגדה ושישה פצועים ברצועת עזה

צה"ל הרס 5 בתים בבידיה ● שביתה כללית הוכרזה ברצועה לציון הפעולה בקיביה

קצין צה"ל חושף את כלי הנשק שבהם נרצח מוכתר בידיה (צילום: אריאל ירוזולימסקי)

עירן טאוב, עזרא אבירן

2 תושבים ערבים נהרגו, ואזרח ישראלי ועשרות ערבים נפצעו בסוף השבוע ביהודה ושומרון.

ביום שישי נהרג בכפר מליכ צעיר בן 18 תושב הכפר עמר עבד אל עאטי, וצעיר אחר נפצע בהתנגשות עם כח צה"ל שפעל בכפר. מקורות צבאיים אישרו דבר פציעתם של 2 תושבים בכפר, אך לא את מותו של הצעיר.

בבית החולים ברמאללה מת מפצעיו אחמד יעקב מוצטפא אל ערג'ת בן 19 לאחר שנורה בהתנגשות עם הצבא ביום שבת לפני שבוע. הצעיר תושב קיביה מת ביום שישי, שהיה גם יום שביתה כללית בשטחים לזכר הרוגי כפרו.

מקורות ערביים מסרו על פצוע במחנה הפליטים בלאטה, ופצוע נוסף במחנה הפליטים פרעה. מקורות צבאיים מסרו על 3 פצועים בהתנגשות בין הצבא לבין תושבים ערביים בקסבה של שכם, שם הוסר העוצר לאחר שישה ימים.

הריסת בתים בבידיה

צה"ל פעל ביום שישי להשלטת סדר בכ־30 כפרים באזורי רמאללה, ג'נין וטול כרם. בכפר בידיה הרס צה"ל ביום שישי 5 בתים ואטם בית נוסף, לאחר שנחשפה חוליה, שעל פי מקורות צבאיים אחראית לשני הפיגועים כנגד מוכתר הכפר מוצטפא אבו בכר.

לטענת המקורות הצבאיים, עמד בראש החוליה אחד ממשוחררי עיסקת ג'יבריל.

אבנים בדרך לירושלים

ביום שישי בערב נרגמה באבנים מכונית פרטית שעשתה דרכה לירושלים, בסביבות גשר עין חמד. שמשת המכונית נופצה אך לא היו נפגעים. כמו כן נזרק בקבוק תבערה בשכונת סעדיה במזרח ירושלים. הבקבוק התלקח אך לא היו נפגעים ולא נגרם נזק.

בכפר עיסאוויה שבתחום ירושלים היו ביום שישי בערב התנגשויות בין כח משטרה ומג"ב לבין צעירים מיידי אבנים. שני שוטרים נפגעו קלות, והמשטרה השליטה סדר באמצעות גז מדמיע.

ממקורות בכפר נמסר על נפגעים מן הגז שהועברו לטיפול לבית החולים מקאסד ולמרפאות בסביבה.

גם בשבת פעל צה"ל במספר כפרים בגדה. בכפר כפין דיווחו מקורות צבאיים על פציעתם של 3 תושבים, לאחר שכח צה"ל שפעל במקום הותקף על ידי צעירים בלבנים ומטילי ברזל. בכפר בוצעו מעצרים.

מקורות ערביים מסרו על 4 פצועים בכפר. לדבריהם היה גם פצוע ברמאללה, ופצוע נוסף בכפר נעמה.

מקורות ערביים מסרו גם על 2 פצועים באזור בית לחם, אחד מהם במחנה הפליטים אל עזה. מקורות צבאיים אשרו כי המחנה מצוי בעוצר בשל ידוי אבנים על מיניבוס במקום. הם מסרו גם על פצוע במחנה הפליטים טול כרם, ופצוע נוסף בשכם. מקורות ערביים דיווחו עוד על התנגשויות בין הצבא לבין מפגינים מיידי אבנים בכפר יאטא, אך לא היו נפגעים.

במחנה הפליטים שועפט נופצה אתמול שמשת מכונית של צוות הטלוויזיה אי.סי.טי.וי. על ידי צעירים מיידי אבנים במחנה.

6 פצועים

שישה צעירים ונערים מקומיים נפצעו מכדורי פלסטיק במהלך סוף השבוע בעת פיזור הפגנות והתקהלויות על ידי כוחות הבטחון ברצועת עזה. שוטר משמר הגבול ברקת נביל בן 19 מכפר ירקא נפגע בעינו מאבן בעת שסיור צה"ל, ומשמר הגבול הטיל עוצר במחנה הפליטים אל בורג'. שני תושבים נפצעו ביום שישי, האחד בן 22 במחנה הפליטים שאטי, כאשר קבוצה של רעולי פנים ניסו לתקוף סיור צבאי באבנים, ברחוב נאסר הסמוך למחנה. בשעות אחר הצהריים נפצע נער בן 15 ברגליו מכדור פלסטיק בשכונת שבורה ברפיח.

תפילות יום השישי עברו ללא הפרות סדר כמעט, וציבור המתפללים התפזר בשקט.

בשבת התחדשו הפרות הסדר וההתקהלויות בכמה מקומות ברצועת עזה, ובמיוחד בשכונת שייך רדואן בעזה.

פיזור הפגנה

גם ברפיח כוחות הבטחון עסקו בפיזור הפגנה של יותר ממאה אנשים באחד מרחובות העיר. סמוך לשעה 11 הובאו לביה"ח נאסר בחאן יונס שני נערים, האחד איברהים אבו־עיין בן 14 שנפצע ברגלו השמאלית, והשני מוחמד רדואן שבאבי בן 18 שנפצע ברגלו הימנית. אחר הצהריים התחדשו ההפגנות ויידוי האבנים ברחוב נאסר בעזה. סמוך לשעה 4 נפצע תושב מקומי בן 25 בבטנו, והובא לביה"ח שיפה לניתוח. מצבו הוגדר בינוני. בחור בן 21, שגם הוא נפצע באותו רחוב בנסיבות לא ברורות באחת מרגליו, הובא על ידי חבריו לביה"ח אל־אהלי בעזה.

שביתה כללית

ברצועת עזה הוכרזה שביתה כללית לציון יום הטבח בקיביה, וביום זכרון לחללים הפלסטינים. כוחות הבטחון נערכו לאפשרות ל הפגנות אלימות ועל חלק מן הישובים באזור הוטל עוצר.

הנהגת ההתקוממות בשטחים, יחד עם הנהגת „חמאס" — תנועת ההתנגדות האיסלאמית, הכריזו על יום ו' כ„יום החלל הפלסטיני" ולציון הפשיטה על קיביה בשנות ה־50. בתי־העסקים נותרו סגורים ובבצען לא ניכרה תנועת כלי־רכב ברחובות הערים.

ה„סנדיי אקספרס" בגליונו היום מגלה:

ניסיון כוויתי להשתלט על תעשיית הדלק בבריטניה

דפנה ורדי (בריטניה)

ממשלת בריטניה השפה נסיון של שייחים ערבים להשתלט על תעשיית הדלק הבריטית, על כך מוסר השבועון הלונדוני „סנדיי אקספרס" בגליונו היום.

השייחים ניסו להשיג שליטה על חברת הדלק הגדולה ביותר בבריטניה, והשלישית בגודלה בעולם „בריטיש פטרוליום", במטרה להעלות את מחירי הדלק בעולם. חששות בעניין זה הובילו את שר האוצר, נייג'ל לאוסון, ושר האנרגיה ססיל פרקינסון, לפנות בעניין זה לממשלת כווית. הגברת תאצ'ר היתה אף היא בתמונה.

בחודש שעבר לאחר התייעצויות קדחתניות בתוך ממשלת בריטניה פנה שר המסחר, לורד יאנג, אל שלטונות כווית ודרש מהם למכור לפחות מחצית ממניותיהם ב„בריטיש פטרוליום" תוך 12 חודש. משרד החוץ הבריטי, מנסה להפחית מחשיבות הקרע בין בריטניה לכווית בעקבות עניין זה, אך גורמים רשמיים בבריטניה הביעו חשש שכווית תחליט לנקום בשלטונות הבריטיים ולבטל חוזים צבאיים מתוכננים.

הכוויתים הוזהרו על ידי שלטונות בריטניה כשהיו ברשותם 12 אחוז ממניות חברת הנפט הבריטית, אך הכוויתים „הקשיבו בנימוס והתעלמו מהאזהרות".

ביקורת חצות

פתיחת העונה הנ"ג בפילהרמונית

התזמורת הפילהרמונית הישראלית. זובין מהטה מנצח. פנחס צוקרמן כנר. מיצירות פרטוש, מוצרט וסטרווינסקי.

התכנית בקונצרט הפתיחה נשענה על סלעים איתנים הלקוחים מהיכל הקלסיקה, במובן הרחב של המילה. שלושה קלסיקנים חברו יחד בערב זה: סטרווינסקי — מאבני היסוד של המוסיקה של המאה ה־20, פרטוש — מעמודי התווך של היצירה הישראלית, ומוצרט — קלסיקן, שלא רק על פי השיוך הכרונולוגי...

הקונצרטינו לתזמורת וכלי קשת לפרטוש משומן כהלכה, וכתוב היטב להרכב זה. היה רצון לשמוע את היצירה מיד בשנית, כדי לעקוב מחדש אחר הרעיונות העמוקים שזרמו בבהירות בין הקשתנים.

מביצוע יוסימוי ומאכזב בפרק הראשון, הצליח הקונצרטו לכינור מס' 5 למוצרט להמריא מעלה בעזרת צוקרמן בפרקים הבאים, וההדרן.

מנגינה מעורפלת ומנומנמת משהו במוצרט, התלכדה התזמורת לצליל הומוגני ועשיר בסטרווינסקי, ובהקשבה פנימית ובהתלהבות אמיתית הבליטה את עוצמתה של היצירה לכל רבדיה, הציגה את המודוסים העממיים בני פשטותם, ונתנה לאנרגיה הריתמית האדירה לפרוץ החוצה.

„פולחן האביב" לסטרווינסקי, שחתם את הקונצרט, השאיר מקום לתקוה כי עונת הקונצרטים הוו של הפילהרמונית לא תעמוד השנה בסימן התוגות המופנות כלפי חוץ, אלא בסימן עבודה יסודית ומעמיקה בבית פנימה.

אורה בן־דוור

במשרדים הכלכליים הופתעו מהמדד (1.7%) וצופים למדד גבוה יותר באוקטובר

כתבנו הכלכלי בירושלים, אבשלום קווה אורי נחשון

מדד המחירים לצרכן שעלה בחודש ספטמבר ב־1.7 אחוזים הפתיע את המשרדים הכלכליים בירושלים ואינו מבשר טוב לבאות.

שכן, במדד זה עדיין לא הובאו בחשבון עליות מחירי המוצרים המסובסדים שהיו בחודש אוקטובר, וגם לא תשלום תוספת היוקר. לפיכך, צפוי שמדד אוקטובר, שיפורסם כבר אחרי הבחירות, יעלה בשיעור גבוה עוד יותר, כנראה בכ־2.5 אחוזים.

עליית המדד הגבוהה בספטמבר נגרמה גם הפעם בשל עלייה גדולה מהצפוי במחירי הירקות והפירות, שעלו בעשרה אחוזים.

גם מחירי הדיור השפיעו על המדד, שכן עלו בספטמבר ב־2.4 אחוזים.

אולם הסיפור של המדד הוא הירקות והפירות: המלונים עלו ב־88.5 אחוזים, העגבניות עלו בחודש אחד ביותר מ־56 אחוזים, הכרוב עלה 45 אחוזים, האבטיחים ב־32 אחוזים והחסה ב־30.5 אחוזים.

עליות מחירים היו גם באחזקת הדירה, בריהוט ובציוד לבית, בשרותים רפואיים, באגרות החינוך, באחזקת הרכב, ובמחירי מוצרים שונים כגון: תיקים וילקוטים לבתי ספר.

עליית המדד בחודש ספטמבר הביאה את המדד ל־118.8 נקודות, לעומת 116.8 נקודות באוגוסט.

בתשעה החודשים הראשונים של השנה עלה מדד המחירים לצרכן ב־11.3 אחוזים.

במשרד האוצר, הגיבו ביום שישי על שיעור עליית המדד בכך שקצב עליית המחירים בשנת הכספים הנוכחית, מחודש אפריל, עודנו נמוך מהשנה שעברה ומסתכם רק ב־14.5 אחוזים לשנה. המדד בשנה שעברה עלה בכ־16 אחוזים.

שר הכלכלה גד יעקובי אמר אמש, כי עליית מדד ספטמבר בשיעור כה גבוה היא מדאיגה ומאיימת על היציבות, זאת במיוחד כאשר העלאת מחירי המוצרים המסובסדים טרם באה לידי ביטוי במדד ספטמבר, והיא תתבטא רק במדד שיתפרסם רק בחודש הבא.

השר יעקובי הטעים, כי עליית מדד ספטמבר היא גבוהה למרות הקפאת שער החליפין, ולמרות התנפחות הסובסידיות מעבר למתוכנן.

לדבריו, מעיד הדבר על הצורך במפנה במשק ובמדיניות הכלכלית.

דרישה לכנס את הועה"פ

יו"ר סיעת חד"ש בוועד הפועל, בנימין גונן, פנה בסוף השבוע אל מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר בתביעה לכנס לאלתר את הוועד הפועל לדיון במה שהוא מכנה שוד השכירים.

בכירים בהסתדרות אמרו בסוף השבוע כי הדיונים על ההסכם החד פעמי יקודם לכן על הסכם רב שנתי התקיימו ללא כל גיבוי מציבור העובדים, והיה ספק רב אם היה ניתן לפתוח במאבק כולל בגלל אחוז או אחוז וחצי.

מגמות לא בריאות

יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, חיים הברפלד, אמר ביום שישי בתגובה על פירסום מדד חודש ספטמבר כי שיעור ההתייקרות הוא חריג ומפתיע לרעה והתפתחות זו מעידה על מגמות לא בריאות במשק.

היום, יום ראשון 16.10.88 ה' בחשון תשמ"ט

חלפו 15 שנה לנפילת

בננו יקירנו

חנן סרי

במלחמת יום־הכיפורים

טובה ואשר סרי
קיבוץ עין־דור

במלאת שלושים

למותו של חברנו היקר

מנדל אלפרט ז"ל

נעלה לקברו לגילוי המצבה ונתייחד עם זכרו ביום שלישי 18.10.88 בשעה 15.00

המשפחה
וקיבוץ עמיר

עם מלכה שפירא והמשפחה

אתכם באבלכם במות האם

מרים

ההלוויה תתקיים היום, יום א', ה' בחשון תשמ"ט, 16.10.88, בשעה 3.00 אחה"צ, בבית הקברות של הקיבוץ

קיבוץ להבות־חביבה

"על המשמר" עתון יומי

המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת

עורך ראשי: מארק גפן
עורך משנה: ישראל זמיר (בחופשה)
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל

המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833 חשבון בבנק הדואר 3—43360—4

המען למכתבים: שירות שקידואר נעול ת"א 61999

"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652

סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנטר תררים 102—121. טל' 3—233161. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' פבזנר 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

הצעיר שהתנצל על שהפריע לפרס: בתמורה קיבלתי משרה

דורית גפן

צבי לוי, בן 24, שהופיע לפני ימים אחדים בצילום עם פרס בפגישת התנצלות על שהפריע להופעתו בכפר שלם, מסר לליכוד תצהיר כי תמורת ההתנצלות קיבל משרה של שומר אישי של המועמד לכנסת של המערך אלי בן־מנחם, על אף עברו הפלילי.

בתצהירו מספר לוי, כי צעק באסיפת הבחירות של פרס בכפר שלם „הליכוד" וחילק כובעים של הליכוד לילדים, ונעצר ע"י המשטרה. עוד הוא מספר, כי פעיל של המערך לקח אותו אחר־כך לאלי בן־מנחם כדי שיסדיר לו עבודה. הם נפגשו במלון פרק בת"א, ובן־מנחם שיכנע אותו להצביע מערך והציע לו להפגש עם פרס ולהתנצל על ההפרעה. לאחר שהסכים, מינה אותו בן־מנחם לאיש הבטחון שלו והציע לו 1000 שקל שכר לחודש. בן־מנחם ביקש ממנו, לדבריו בתצהיר, להפגש עם פרס באופן אישי ולהתנצל. הוא הסכים לעשות זאת, אך לא מול המצלמות.

לדבריו, ביום חמישי לקח אותו בן־מנחם במכוניתו והביא אותו במרינה לפגישה עם פרס, בנוכחות צלמים ומצלמות טלוויזיה, וכך צולמה הפגישה. לוי ממשיך, כי בן־מנחם שביקש להרגיע אותו הזמין אותו למסעדה.

„כאשר ראיתי למחרת בעתון את התמונה שלי, שבה נאמר כאילו אנשי הליכוד ביקשו ממני להפריע באסיפה, דבר שלא היה, פניתי לבן־מנחם לבטל את הקטע של הטלוויזיה. הוא הבטיח לי לבטל את השידור, ושילם לי באמצעות אחד מעוזריו 200 שקל".

דוברת המערך מסרה אמש, כי לוי פנה ביוזמתו לבן מנחם וזה הציע לו להתנצל בפני פרס. הוא גם ביקש למצוא לו עבודה במערכת הבחירות.

ילדי הר־אדר מפגינים בדרישה לבית ספר משלהם

יצחק שור

אחד מפעילי המערך סטר ביום שישי על לחייה של צלמת „מעריב", אשר צילמה את ילדי היישוב הקהילתי הר־אדר, ש„התנחלו" בחצר ביתה של מפלגת העבודה בירושלים. יועצו של השר נבון, יובל אלוני, הזמין משטרה וננזף בידי השר. נבון ביקש מן השוטרים לא להתערב, ויצא אל הילדים.

כ־500 ילדיהם של תריסר מושבים במועצת „מטה יהודה" וילדי היישוב הקהילתי הר־אדר במטרה בנימין אינם לומדים במסגרת ממלכתית מאז נפתחה שנת הלימודים לפני חודש וחצי. הם מאשימים את משרד החינוך והמועצה האיזורית בנסיון לכפות עליהם הסעת ילדים למרחק המגיע לעשרות ק"מ ביום מבלי להכין תשתית פיסית מינהלית וחינוכית בבית־הספר איזורי „עין הרים" שליד עין כרם.

הבוקר יעמדו ילדים והוריהם מן הישובים השובתים בצידי הכביש הראשי, ירושלים־תל־אביב ושלטים בידיהם: אצלנו אין בית־ספר. תושבי הר־אדר הודיעו לוועדת הבחירות שהם מבקשים כי לא תשלח אליהם קלפי משום שבדעתם להחרים את הבחירות.

מבוכה בליכוד: משה ארנס אינו פרופסור ואינו דוקטור

דורית גפן, קובי מנדל

מבוכה גדולה היתה בסוף השבוע בליכוד עם פרסום הודיעה ב„העיר", כי השר ארנס אינו פרופסור ואף לא דוקטור.

כתבתנו מציינת, כי בפרסומי הליכוד, בתשדירי הטלוויזיה ובמשך שנים התייחסו הכל, כולל ראש הממשלה שמיר, אל ארנס כאל פרופסור. דוברת הטכניון אישרה, כי ארנס כיהן כפרופסור חבר בטכניון בשנים 1961־1958.

חוגים בליכוד ובמפלגות אחרות אמרו בסוף השבוע, כי יש לראות בחומרה את התהדרות ארנס בתואר „פרופסור" שאין לו. במערך דחו את טענות דובר הליכוד, כי ארנס לא טען מעולם שהוא פרופסור או דוקטור, וכי בביוגרפיות הרשמיות שלו יש פרוט מדוייק של מסלול לימודיו: תואר בי.אי. ב־M.I.T. במסצ'וסטס, ותואר מוסמך במכון הטכנולוגי של קליפורניה.

לדבריהם, היה על ארנס להודיע בפומבי, כאשר כינו אותו פרופסור, כי התואר אינו מגיע לו.

דובר הליכוד דני נוה טען אמש, כי נהוג להמשיך לכנות פרופסור אדם אשר כיהן במשרה זו, גם לאחר שפרש.

רק מ.א.
(צילום: רחמים ישראלי)

בחירות '88

המתקדמת תערער

הבוקר, מתכוונת „הרשימה המתקדמת" לפנות אל ועדת הבחירות המרכזית ולערער בפני המליאה על ההחלטה לפסול קטעים מתשדיר הבחירות שלה, שהיה אמור להיות משודר אתמול. התשדיר הוקרן אף שברובו הכיל קטעים ריקים.

לדברי הרשימה, הפסילה היא פגיעה בחופש הביטוי ובחופש המידע, והשימוש שעשה השופט גולדברג, יו"ר ועדת הבחירות, בפקודה למניעת טרור כדי לפסול את הקטעים, מעורר תמיהה.

ורד לוי

„האנתיפאדה" היא תוצר ישיר של סרבנות ממשלת שמיר־פרס", אמר אילן גילאון מועמדה של מפ"ם לכנסת ויו"ר המטה הצעיר – בהגיעו לצומת קאסם אתמול יחד עם כ־100 מצעירי מפ"ם.

חבלה במכונית של מפ"ים

מטען חבלה נתגלה מתחת למכוניתו של רכז פעילות מפ"ם בכפרי העמק, יחמוד מופרע — בשבת בבוקר. הוא הזעיק את המשטרה שהסירה את המיטען ופתחה בחקירה.

בסוף השבוע הוצתה בכפר תמרה בגליל מכוניתו של מוחמד כנעו, מי שכיהן עד לפני חודש, כמ"מ ראש המועצה והיה ידוע כפעיל בפע"ל חד"ש.

קאסם זייד, כתבנו בעמק

וייצמן: שקר נאלח

„שקר נאלח ועלילת דם" כך הגדיר עזר וייצמן את האשמות הליכוד בתשדיר אמש, כי הוא תומך בהמשך האינתיפאדה. עוד השבוע הכחיש וייצמן בעיתון „חדשות" את הדברים המופיעים במודעה, שפורסמה בטעות באחריות העיתון א־סינארה בלבד. המערך פירסם מייד לאחר הופעת המודעה, מודעה חדשה משלו אשר הביאה במדוייק את עמדת המערך.

המודעה האמיתית אכן פורסמה ביום שישי ה־14 באוקטובר, והליכוד אכן ידע זאת ואף אך ניסה להעליל עלילות, כפי שעשה בעניין המיקרופונים והאליטות, אמרו במערך.

דורית גפן

העליון יחליט השבוע

בית המשפט העליון יכריע עד יום שלישי אם לאשר או לדחות את פסילת „כך" וכן בערעור על אי־פסילת הרשימה המתקדמת. ההחלטה חייבת להתקבל, על פי החוק, עוד השבוע.

ביום חמישי סיים בית המשפט העליון לשמוע את טענות הצדדים בשאלת פסילתה של רשימת „כך". ביום שישי הגיעו לבית המשפט נציגי ארבע סיעות הליכוד, התחיה, המפד"ל ופועלי אגודת ישראל והגישו כתב ערעור על ההחלטה לאשר את השתתפות הרשימה המתקדמת לשלום בבחירות. בית המשפט ידון בערעור היום.

בצלאל עמיקם

מבזקי בחירות

● „אנו ניצבים במקום שהפך להיות סמל במדינת ישראל, מקום שהיה לסמל של יצירה עברית והפך להיות סמל למשבר ולכישלון של מדיניות ממשלתית אשר פגעה במיגזור היצרני על כל אנפיו". אמר ח"כ יאיר צבן בעצרת שקיימה מפ"ם מול שערי מפעל „אתא" בקריית אתא. בעצרת השתתפו תושבים מקרית אתא וכהם כאלה שנמנו בעבר עם פועלי המפעל.

● „על אפם ועל חמתם של אויבי הקידמה החברתית הצלחתי ביחד עם חברי לסיעה להעביר בכנסת את חוק החינוך־המיוחד", המגדיר והמרחיב את אחריות המדינה והחברה לילד החריג ולמשפחתו". כך אמרה ח"כ סרטני אמירה (מפ"ם) במהלך סיורה ביום שישי במוסדות החינוך בת"א.

WE WISH TO HONOR
AVRAHAM SCHENKER
ON HIS 70-th BIRTHDAY
FOR HIS DECADES OF SERVICE
TO BUILD A BETTER JEWISH FUTURE

AMERICANS FOR PROGRESSIVE ISRAEL
HASHOMER HATZAIR
GIVAT HAVIVA EDUCATIONAL FOUNDATION

לחברנו היקר
אברהם שנקר

בהגיעך ל־70
ברכות חמות

משותפיך לדרך ולעשיה

חברית העולמית של מפ"ם

פניה אישית

לרכזי משק, גיזברים ומזכירים!

את ישיבת ועדת המשק הקרובה, תקדישו להסברה ולדיון על משמעות תוצאות הבחירות למשק הקיבוצי ולכל המשק היצרני בישראל.

במציאות הכלכלית של ישראל היום, אין דרך הממחישה טוב יותר, מדוע הצבעת חברי הקיבוץ הארצי עבור **מפ"ם** היא כה קריטית.

בברכת חברים,
גיורא יואי
רכז המחלקה לכלכלה בקיבוץ הארצי
מטה גרנות

כל מזכירי הקיבוצים ורכזי המשק במטה גרנות
מוזמנים לפגישה בגן־שמואל ביום חמישי 20.10
תרשמו ביומן!

טימבר 88 TIMBER 88

תערוכת חובה לנגרים, אדריכלים ומעצבי פנים

גני התערוכה תל אביב 17-20.10.1988 בשעות: 20.00-12.00

הכניסה לקהל היא דרך שער הכניסה הראשי - ללא כמצוין בהזמנה

התערוכה הבינלאומית ה־2 למכונות, ציוד ופרזול לתעשיית העץ והרהיטים

נושאי התערוכה:

המשכים

צעירים השליכו

(המשך מעמוד ראשון)

תעננכים ואחד תושב עפולה, נעצרו כחשד שזרקו אבן לעבר הבמה בה נאם שר הביטחון.

כתבנו מציין, כי בעצרת שנערכה בכיכר המרכזית בעפולה הובאו גם חברי קיבוצים מהאיזור.

ראש עיריית עפולה, חבר כנסת עובדיה עלי, ששמע על המיקרה ניגש לתחנת המשטרה לברר פרטים על האירוע.

הוא גינה את המעשה, וביקש לפעול להוצאת האשמים ולהביאם לדין ולהעניישם בכל חומרת הדין.

דוברת המערך מסרה אמש כי האבן שהושלכה על שר הביטחון היא תוצאה ישירה של מערכת השקרים וההסתות של הליכוד ערב ערב בטלוויזיה.

מאחורי כל אבן מושלכת נמצא פה מסית. האלימות המילולית שהתחיל בה הליכוד הובילה היום לזריקת האבן על רבין, המערך הזהיר מפני מיקרים כאלה אין ספור פעמים.

ראשי „כור" מנסים

(המשך מעמוד ראשון)

„נושא מיועדף", אך ורק אם הבנקים בארץ, ובראשם בנק הפועלים, יסכימו לכך, תוך חלוקה מחודשת של הבטחונות שבידיהם. בהקביל תוכל הממשלה לסייע בפתרון אם תעמיד ערבות מדינה לחוב של „כור" לבנק האמריקני.

נדחה פירסום המאזן

פרסום המאזן החצי שנתי של „כור", שהיה אמור להיות מחר, נדחה עד להסרת התביעה של „באנקרס טראסט". ראשי „כור" וחברת העובדים נתונים עתה בלחץ כבד ביותר של לוח הזמנים, וחייבים לפתור את המשבר תוך יוכיים, לאחר שבית המשפט הקציב לפני שבוע עשרה ימים לתשובת „כור" על תביעת הבנק האמריקני.

ראשי בנק הפועלים, פרופסור איתן ברגלס ועמירם סיוון, ומנכ"ל „כור" בני גאון שבו לארץ בסוף השבוע כשבידיהם דרישה תקיפה של הבנק האמריקני לפרעון מיידי של ההלוואות לטווח קצר, בהיקף כ־20 מיליון דולר, או לקבלת בטחונות לכל חובות „כור" לבנק.

אתמול בבוקר נפגש גאון עם מזכיר ההסתדרות ישראל קיסר ומזכיר חברת העובדים דני רוזוליו, ובערב התחדשו ההתייעצויות בהנהלות הבנקים ובמשרד האוצר. נראה כי האוצר מתנגד בשלב זה בסירובו להעמיד ל„כור" ערבות מדינה, מחשש כי צעד זה יגרור לחצים מצד גופים אחרים של הקונצרן בחו"ל ובארץ לקבל ערבויות נוספות.

הסתדרות המהנדסים פנתה בסוף השבוע אל בית המשפט המחוזי בתל־אביב בדרישה להצטרף כצד בתביעת הבנק האמריקני לפרק את קונצרן „כור". הסתדרות המהנדסים המתנגדת לפירוק טוענת, כי גם היא בבחינת נושה משום שלוש תביעות שהגישה נגד חברת „כור", והיא מבקשת באמצעות צעדה זה למנוע פגיעה במקום עבודה, המעסיק למע־לה מאלף וארבע מאות מהנדסים.

הסתדרות המהנדסים תובעת מחברת „כור" מימוש של מספר הסכמים, שעדיין לא יושמו לגבי המהנדסים. סכום הכסף שהצטבר „על חשבון" העובדים הוא רב ולכן יש להכיר בה כצד המבקש למנוע ביצוע תהליך פירוק.

מזכ"ל הסת' המהנדסים קרא אתמול לאיגודים ולגופים שונים לנהוג כך כדי למנוע בכל מחיר מהבנק האמריקני להשיג את כוונתו.

אם יצחק שמיר

(המשך מעמוד ראשון)

כולל בזוה"ת שיכלול גם הכרה בזכויותיהם הלגיטימיות של הפלסתינים.

לפני הבחירות

עבראללה חוראני, אחד משלושת חברי הוועד הפועל של אש"ף אמר בסוף השבוע שעבר, בתום ביקורו בבריה"מ, כי מוסקווה מעוניינת בכינוס המועצה הלאומית הפלסתינית לפני הבחירות לכנסת בין בנובמבר. הוא הגיב בכך על ידיעות בעיתונות, לפיהן מתנגדת מוסקווה לכינוס בהקדם של המועצה הלאומית הפלסתינית, אם הדבר עשוי להעניק יתרון למפלגות הימין בארץ.

החלטה פה אחד

אבו איאד אמר אתמול לעתון הכוויתי „אלקבס", כי ההנהגה הפלסתינית קיבלה פה אחד החלטה על הקמת מדינה פלסתינית עצמאית, וכי ההכרזה על ממשלה זמנית תיקבע בוועד הפועל ובמועצה המרכזית, לפני הבחירות בישראל ובארה"ב. הוא הכחיש בתוקף כי מוסקווה ביקשה מהנהגת אש"ף לדחות ההכרזה.

שניים נהרגו ואשה נפצעה בג'לג'וליה

עתי"ם

מהומות פרצו במוצאי שבת בכפר ג'לג'וליה ליד כפר סבא. לאחר שטוטר תושב המקום ירה בשלוש בני משפחה, שניים מהם, שני אחים בני 13 ו־18, נהרגו, ואימם נפצעה קשה והועברה לבית החולים.

מאמצים למצוא מנחה מוסכם לעימות פרס־שמיר

דורית גפן

נציגי המערך והליכוד יקיימו כבר היום מגעים קדחתניים לקביעת מראיין מוסכם בעימות הטלוויזיוני הצפוי בין יצחק שמיר ושמעון פרס, שמתוכנן להתקיים בשבוע הבא.

כתבתנו מציינת, כי לאחר שיו"ר ועדת הבחירות המרכזית השופט גולדברג דחה את ההצעה של שתי המפלגות שכתב הטלוויזיה נסים משעל יהיה מנחה העימות, לא הגיעו נציגיהם למועמד מוסכם אחר בביקוריו. נודע כי בכנה שמות של עתונאים ידועים, שהגיעו ראשי מטה ההסברה של המערך לליכוד, נדחו.

„רציתי לידות עליהם אך הם התנפלו עלי ותקפו אותי עם גרזן"

כתבנו בעמק

דוד אהלוי, בן 56, מעפולה, הותקף אתמול ע"י ארבעה אנשים בכרכו העיר ג'נין ואושפז בבית החולים העמק בעפולה במצב בינוני.

„פתאום הרגשתי שארבעה אנשים עוקבים אחרי. בידי היתה שקית עם אקדח. רציתי להוציא את האקדח ולירות עליהם, אך הם התנפלו עלי ותקפו אותי עם גרזן. נפלתי על הרצפה, אך הצלחתי לקום ולרוץ לתחנת המשטרה" סיפר אהלוי, המאושפז כבית החולים העמק.

אהלוי, נשוי ואב לארבעה ילדים, עובד מזה מספר שנים בהובלת מים ע"י מיכלית למחנות צה"ל שבאזור ג'נין. לדבריו, ביקר אצל סוחר בעיר, כדי לרכוש מיכלית חדשה. כשנודע לו שהסוחר לא במשרדו, החליט לחזור הביתה, ובדרכו לעבר המיכלית הותקף.

צפויה השבתת כל המוסדות האקדמיים מיום רביעי

הלימודים באוניברסיטה העברית לא ייפתחו היום בגלל עיצומים

ראשי האוניברסיטאות דורשים תוספת של 50 מיליון דולר לתקציב ● ח"כ סרטני: האוצר אשם בהדרדרות

יצחק שור, קובי מנדל

הלימודים באוניברסיטה העברית בירושלים לא ייפתחו היום. הלימודים ביתר המוסדות להשכלה גבוהה ייפתחו, אך בכל הנראה יושבתו מיום רביעי.

הנהלת האוניברסיטה העברית החליטה לדחות את פתיחת הלימודים בשל שיבושים חמורים בקליטת הסטודנטים. עיצומי הסגל המינהלי והטכני, שנפתחו לפני שבוע, גרמו שלפחות 4000 סטודנטים, האמורים להגיע מחוץ לעיר, לא סודרו במעונות ואין להם היכן להתגורר. טקס הענקת תואר ד"ר לרפואה לבוגרי תשמ"ח ייערך היום כמתוכנן.

הבוקר, בין השעות 10־12, ייערכו באוניברסיטאות ירושלים וחיפה אסיפות כלליות של העובדים האקדמיים. ביתר המוסדות ייערכו האסיפות מחר, באותן שעות. יו"ר המועצה המתאמת של ארגוני הסגל האוניברסיטאי, פרופ' גדליהו שלף, מסר לכתבנו, כי עובדי האוניברסי־טאות הם היחידים במשק שאינם מקבלים את תוספת השכר שנקבעה בהסכם המסגרת לשנים 1988־1989. לפי הסכם זה, אמורים עובדי המשק הציבורי לקבל תוספת של 5 אחוזים מיוני 1988 ו־6 אחוזים ב־1.4.89.

ועד ראשי האוניברסיטאות החליט בשבוע שעבר לא להצטרף להסכם המסגרת, משום שהממשלה אינה מוכנה לממן את מלוא התוספת המתחייבת מהסכם שעליו חתמה, אלא רק את חלקה היחסי בתקציב המוסדות — כ־55 אחוזים.

במסמך שהגיש הוועד לשר החינוך יצחק נבון נמסר, כי בשנים האחרונות צברו המוסדות גרעונות בסך 170 מיליון דולר. בשנת התקציב האקדמית שהחלה ב־1.10.88 כלול גרעון נוסף של 50 מיליון דולר. רק תוספת סכום זה לתקציב השנה הנוכחית תמנע הדרדרות. ראשי האוניברסיטאות מאשימים את הממשלה באחריות למצב שנוצר, משום שהמורדים שלה אינם מתחשבים בשער הלא מעורכן של הדולר ביחס לשקל, ואף לא במחירי הציוד והספרות המדעית בחו"ל. הם דורשים העלאת השתתפות הממשלה, העלאת שכר הלימוד וגיוס משאבים גדולים יותר בחו"ל. הערב יתכנס ועד ראשי האוניברסיטאות לישיבת חירום.

הלימודים נפתחים

למעלה משמונה אלפי סטודנטים, ביהם כאלפיים תלמידים חדשים, יהלו היום את הלימודים בקמפוס אוניברסיטת חיפה, בבית הספר לחינוך של התנועה הקיבוצית „אורנים", ובמכללות עמק יזרעאל ותל־חי. הנהלת הטכניון תשקול השבוע אם להפסיק את הלימודים במוסד לחלוטין, אם העיצומים בו יוחרפו.

אוניברסיטת ת"א הודיעה, שהיא ערוכה לפתיחת שנת הלימודים במועדה, למרות הקשיים התקציביים החמורים.

סרטני: האוצר אשם

במברק לשר האוצר, מאשימה אותו ח"כ אמירה סרטני ממפ"ם בהרס החינוך בישראל ובאי פתיחת האוניברסיטאות. האחריות לקיומן והפעלתן של האוניברסיטאות — מוטלת על ממשלת ישראל, והדרדרותן הנוספת תהיה על מצפונו של שר האוצר, אם לא ידאג להסדיר מיידית העברת כספים למוסדות להשכלה גבוהה.

כבר היום, כתבה סרטני, הידרדרה רמתן של האוניברסיטאות בישראל, שהיו מן הטובות בעולם וזאת, בשל חוסר אמצעים. הספריות לא מתעדכנות בספרים חדשים, ומעבדות באוניברסיטאות וכבתי חולים אוניברסיטאים עובדות עם ציוד ישן. לפער הזה יש תוצאות בירידת סטודנטים למוסדות לימוד טובים בחו"ל ואף להשארותם שם.

סרטני פנתה גם לשר החינוך, יצחק נבון, וליו"ר ועדת החינוך של הכנסת, נחמן רז, שיטפלו באופן מיידי במשבר.

דיווח לממשלה

נבון הודיע, כי ידרוש היום בישיבת הממשלה לאשר את התוכ־נית לשיקום ולהבראת האוניברסיט־אות והמחקר בארץ. התכנית נוכשה על ידי הוועדה לתכנון ותקצוב במועצה להשכלה גבוהה והאקדמיה הלאומית למדעים ונידונה בשתי ישיבות של הממשלה. על פי התוכ־נית יגדל תקציב האוניברסיטאות במשך 4 שנים בסכום של 17 מיליון דולר בשנה. לאחרונה הוחל בביצוע הדרגתי של התכנית אך לא הוכנה תקציב למימושה המלא, והשר נבון ידרוש זאת בממשלה.

שר החינוך שוחח בנושא זה ביום שישי עם שר האוצר והשניים החליטו להמשיך ולדון על כך ביום ראשון. השר נבון ייפגש אחרי ישי־בת הממשלה, עם ראשי התאחדות הסטודנטים כדי לדון אתם על המצב באוניברסיטאות.

המשטרה פשטה על שלושה כפרים באזור הגלבוע

כתבנו בעמק

משטרת מרחב העמקים, בפיקודו של מפקד המרחב, ניצב מישנה דני טביב, בסיוע כחות מג"ב וצה"ל, פשטה ביום שישי בלילה על שלושה כפרים באזור רכס הגלבוע, בחיפושים אחר חשודים בהצתות והפרות סדר.

טילי הוק משופרים בצפון הארץ

סוללת טילי ההוק המתנייע בצפון, „חץ הצפון", קלטה מערכת טילי הוק משופרת מדגם „ב־1991" — כך מדווח בגיליונו האחרון של „במחנה". המערכת, לדברי מפקד היחידה, היא המתקדמת ביותר באסיה ובאירופה והמורכבת ביותר בצה"ל מבחינה טכנולוגית.

יתרונה של המערכת החדשה הוא בשמישותה הגבוהה. יש לה פחות תקלות, וזמן תיקונן קצר יותר ממערכת הקודמת.

יתרון נוסף של המערכת החדשה הוא ביכולתה להשאר נעולה על מטרה בלא לשדר אותות החוצה.

מברק הברכה הקצר ביותר לנגיב מחפוז

מברק ברכה של מלה אחת, „מברוק", נשלח לסופר המצרי נגיב מחפוז על־ידי לטיף דורי, מזכיר הוועד לדיאלוג ישראלי־פלשתיני. דורי שומר על קשר קבוע עם הסופר חתן פרס נובל, על־ידי ביקורים וחילופי מכתבים, מאז נפגש אתו לפני מספר שנים בביתו בקאהיר. מחפוז מקבל באורח שוטף את „אל־מרסאר", בטאונה של מפ"ם בערבית.

צעדת נעמת — תחת הסיסמה שלום וביטחון = איכלוס הגליל

משתתפי הצעדה שר הבטחון יצחק רבין, מזכ"ל נעמת מאשה לובלסקי, מזכ"ל הפועל יצחק אופק ואחרים.

עתי"ם

אלפי חברות נעמת מכל הארץ ובני משפחו־תיהן, יהודים, ערבים, דרוזים וצ'רקסים, השתתפו בשבת בצעדה החמישית של נעמת, שאורגנה עם מרכז הפועל ובסיוע עיריית נצרת עלית.

משתתפי הצעדה הגיעו ליערות כפר החורש בשבת בבוקר, וצעדו מסלול של כ־10 ק"מ, במהלכו התקבלו בחמימות על ידי חברות נעמת בנצרת הערבית ובנצרת עלית. בעצרת הסיום של הצעדה בפארק העירוני בנצרת עלית, בירכו את הצעדה קווימה השנה תחת הסיסמה שלום ובטחון = איכלוס הגליל. בעצרת הסיום קראה מאשה לובלסקי לכל מתנגדי ההתנחלויות לתמוך ולסייע באיכלוס הגליל ברוח של דו־קיום, בשלום ובטחון.

בתמונה: ח"כ מיכה חריש, מזכ"ל נעמת מאשה לובלסקי וחבר הוועדה המרכזית גדעון בן־ישראל מזנקים אל הצעדה.

מחנכים מואדי ערה קוראים לפתוח את בתיה"ס בשטחים

קאסם זייד

מנהלי בתי הספר ויכזי ועדי המורים באזור ואדי ערה, יצאו בקריאה נרגשת לשר החינוך והתרבות יצחק נבון לפעול לפתיחת בתי הספר בערי הגדה המערבית ורצועת עזה, שננעלו בהוראת שר הביטחון יצחק רבין.

במכתב ששיגרו אנשי החינוך מאזור ואדי ערה לשר נבון נאמר: „אנו מאמינים, שגם בבתי הספר בגדה המערבית וברצועת עזה מחנכים לדו קיום, המבוסס על עקרון הכבוד ההדדי וזכות ההגדרה העצמית בין שני העמים". „אי מתן זכות חינוך לילדים הפלשתינים בגדה וברצועת עזה נוגד את העקרונות הבסיסיים של מערכת החינוך בישראל, המהווים את עמוד התווך של החברה הישראלית כולה".

אנשי החינוך הערביים מביעים חרדה כי „הדברים שמתרחשים בגדה המערבית וברצועת עזה מעמידים אותנו בדילמה קשה מול חניכינו".

אנשי החינוך מביעים תקווה, ש„המו"מ הישיר בין הנציגים הלגיטימיים של עמינו ושל מדינותינו ייפתח בקרוב".

● צעיר תושב קלקיליה, שנעצר כחשוד בגניבת כלי רכב ברעננה, הודה בחקירתו במשטרה כי ביקש לתרום בכך „לאינתיפאדה".

49% תומכים בבוש, 33% בדוקאקיס בסקר בעקבות העימות הטלוויזיוני

דוקאקיס נעדר חוש הומור, דיבר בנימה לא־אישית ● בוש שבהתמודדות הקודמת הפסיד לדוקאקיס, נראה נינוח ובטוח בעצמו

דליה שחורי (ארה"ב), רויטר, סי"ץ

ואשינגטון. — העימות השני והאחרון בין מועמד הרפוב־ליקנים לנשיאות ארה"ב ג'ורג' בוש ומועמד הדמוקרטים מייקל דוקאקיס הסתיים בסוף השבוע שעבר ביתרון בולט לבוש. סקר צפייה שנערך באותו ערב על־ידי רשת האי.בי.סי העלה, כי 49 אחוז תומכים בבוש ואילו רק 33 אחוז בדוקאקיס. 18 אחוז מן הנשאלים אמרו שהמירוץ היה צמוד.

במטה הבחירות של בוש טוענים, כי תוצאת הבחירות למעשה הוכר־עה, ובוש צועד לקראת נצחון. במטה הדמוקרטים אומרים, כי עדיין נותרו כשלושה שבועות עד הבחירות ויש עדיין סיכוי שדוקאקיס יצליח לזכות ביתרון.

הסיבה העיקרית לכשלון דוקא־קיס היא הופעתו היבשה, נטייתו להדת לפרטי־פרטים והנימה הלא־אישית של דיבורו. לדוקאקיס ניתנו כמה הזדמנויות במהלך העימות לגלות נימה אישית, אך הוא לא היטיב לנצל זאת. השאלה הראשונה היתה האם לא ישנה את עמדתו נגד עונש מוות אם רעייתו קיטי תירצח או תיאנס. דוקאקיס נראה נדהם מן השאלה, השיב ב„לאו" ועבר לפרט את מדיניותו בעניין המלחמה בסמים. השאלה השניה היתה מיהם גיבוריו בני־זמננו. דוקאקיס נקב בקבוצות עיסוקים כמו „מורים", „ספורטאים", אך לא נקב בשמו של איש.

„משרה רצינית"

כאשר נשאל דוקאקיס מה בדעתו לעשות, לאור הרושם המתקבל בציבור האמריקני כי הוא אינו חביב על המצביעים, השיב: „אני חושב שאני אדם חביב למדי", והוסיף: „אני איש רציני ונשיאות ארה"ב היא משרה רצינית".

דוקאקיס מתח ביקורת על מועמד הרפובליקנים לסגן הנשיא, דן קוויל, על תמיכתו בהוצאות צבאיות ללא הגבלה. עוד אמר המועמד הדמוקרטי כי אין הוא מתנגד למודרניזציה של הנשק הגרעיני האמריקני, אך הוסיף „קיים גבול למה שאנו יכולים להוציא".

בוש חזר על האשמה שדוקאקיס יחליש את בטחונה של ארה"ב על ידי ביטול מערכות נשק באורח חד־צדדי. „אין לעשות קיצוצים חד־צדדיים בתקווה התמימה שהסובייטים יתנהגו כהלכה", אמר.

כאשר התבקשו המועמדים לומר דברי שבח אחד על השני, אמר בוש כי הוא מעריך את מושל מסאצ'ו־סטס על קשרי המשפחה ההדוקים שלו.

כ־100 מיליון צופים ברחבי ארה"ב עקבו אחר העימות הטלווי־זיוני בין שני המועמדים לנשיאות. בוש, שבעימות הקודם הפסיד לדוקאקיס, נראה בעימות הנוכחי נינוח ודיבר בנימת בטחון. לשאלה אם יסכים לעימות נוסף השיב בשלילה נחרצת.

כל השאלות שהופנו אל המועמ־דים היו בעניני פנים ומדיניות ההגנה. אף שאלה — בכל שלושת העימותים ושני עימותים בוש־דוקאקיס ועימות בנטסן־קוויל) — לא עסקה במדיניות החוץ של ארה"ב. בעימות של יום ה' בלילה הוזכרו המזרח־התיכון וישראל רק על־ידי דוקאקיס, ביוזמתו, בנושאים שהנשיא הבא יצטרך להידרש להם.

מסקר שנערך מטעם הוועד האמריקני היהודי בחודשים אפריל־מאי עולה, כי רוב מכריע של המצ־ביעים היהודים תומך בדמוקרטים. הסקר מגלה כי 61 אחוז תומכים בדמוקרטים ורק 14 אחוז ברפובליקנים.

דוקאקיס ממשיך במירוץ, לאחר התמודדות שניה בטלוויזיה מול ביש, שעל־פי הסקרים צמצמה את התמיכה בו. בתמונה הוא נראה עם אשתו קטי וסגנו בנטסון ביום ו'. (צילום: אי. פי.)

הדחות בקנה מידה נרחב ביוגוסלביה; הטיהור הגדול מאז עליית הקומוניסטים

חמש מפלגות אזוריות הודיעו על פיטורי חלק מחבריהן, כולל זו של ראש המפלגה הקומוניסטית הארצית לשעבר ● טיהורים נוספים במושב הוועד המרכזי שייפתח ביום ב'

רויטר, יוסף אלפרן (ז'נווה)

המפלגה הקומוניסטית היו־גוסלבית מתחה בטיהור נרחב להדחת שליש מאנשי הצמרת במדינה — הטיהור הגדול ביותר מאז עלו הקומוניסטים לשלטון במדינה זו לפני 43 שנים.

חמש מפלגות אזוריות הודיעו בסוף השבוע שעבר על התפטרויות, כולל זו של מילאנקו רנוביצ'ה, לשעבר ראש המפלגה הקומוניסטית הארצית.

לאזרוסקי, ראש המפלגה במאקדוניה, תיאר את ההדחות „הקרב למען יוגוסלביה". הוא אמר בוועד המרכזי של מאקדוניה, „הסבלנות של מעמד הפועלים הגיעה לקיצה". מקורות במפלגה אמרו כי הטי־הור יביא להדחתם או התפטרותם של כ־45 מנהיגים קומוניסטים בכי־רים, במהלך המושב של הוועד המרכזי הארצי שייערך השבוע בימים ב' וג'.

ביוגוסלביה, המורכבת משש רפובליקות ומשני אזורים אוטונו־מיים, החלה בחודשים האחרונים תסיסה פוליטית בשל מיתון כלכלי ומתחים אתניים בין סרבים ואלבנים בקוסובו, מחוז אוטונומי ברפובליקה של סרביה. התושבים האלבנים בחבל שהם מוסלמים מתלוננים על אפליה מטעם הסרבים שהם נוצרים.

אוטונומיה פוליטית

ראשי המיעוט האלבני במחוז קוסובו הודיעו אתמול, כי לא ייכנעו בפני הלחץ הסרבי ולא יוותרו על האוטונומיה הפוליטית שלהם.

ראש המפלגה הקומוניסטית בקוסובו, בה יש רוב לאלבנים, אמר בישיבת הוועד המרכזי בקוסובו „לא ניכנע למערכה המתנהלת נגדנו בעתונות ובאסיפות". הוא התייחס לדרישת הסרבים לצרף את קוסובו לרפובליקה הסרבית.

חקירת שחיתויות

המפלגה הודיעה על פתיחת חקירה לגבי שערורייה בה מעורבים כנראה עשרות נציגי רשות בוסניים, שהקימו חווילות לחופי הים, תוך מימון בלתי חוקי.

המפלגה בקוסובו הודיעה על התפטרות שני חברי הפוליטביורו במחוז. שלושה פוליטיקאים אחרים בקוסובו הודיעו כי הם מוכנים להתפטר, אולם מנהיג המפלגה במחוז אמר כי קוסובו תתכונן לטיהור נוסף, רק אחרי מושב הוועד המרכזי הארצי.

הפגנת גולים בז'נווה

כ־3000 גולים בני החבל קוסובו שביוגוסלביה צעדו אתמול ברחובות ז'נווה ודרשו „הפסקת הדיכוי הסרבי" ומעמד של רפובליקה לקוסובו. המפגינים הם גולים פוליטיים ופועלים מקוסובו העוב־דים במערב גרמניה. הם הגיעו ממספר מדינות מערב־אירופיות, בעקבות קריאה של הארגון „התנועה העממית למען הרפובליקה בקו־סובו", הפועל מחוץ לגבולות יוגוסלביה.

בכרוזים שחולקו לעוברי אורח נאמר, ששלטונות יוגוסלביה מנה־לים „מדיניות גזענית נגד המפלגה הקומוניסטית בקוסובו", וסלובודן מילושביץ, ראש המפלגה הקומו־ניסטית של סרביה רוצה „להפוך את יוגוסלביה לסרביה הגדולה".

האופוזיציה בצ'ילה תובעת מפינושה להתפטר כדי לאפשר כינון דמוקרטיה

16 מפלגות שהתאחדו לחזית מרכז־שמאל רואות בפינושה מכשול בדרך ל„פיוס לאומי" ● הביעו רצונן לפתוח במו"מ עם הצבא

רויטר, סי"ץ

סנטיאגו. — 16 מפלגות האופוזיציה בצ'ילה קראו שלשום לגנראל אוגוסטו פינושה לפרוש מייד מתפקידו, מאחר ומנהיגיה רוצים לפתוח במו"מ עם הצבא על מנת להעלות את צ'ילה על דרך הדמוקרטיה.

מפלגות האופוזיציה שהתאחדו לחזית של מרכז־שמאל, יצאו בהודעה משותפת בה נאמר, כי מפלתו של פינושה במשאל האחרון בשבוע שעבר מעניקה להם את הזכות לדרוש מפינושה כי יפרוש מייד ויאפשר שינויים פוליטיים שיכללו רפורמות בחוקה שהשליט הצבא, ואשר לדבריהן, איננה חוקה דמוקרטית.

בהודעת מפלגות האופוזיציה נאמר כי פינושה מהווה „מכשול לדו־שיח" והוסיפו כי עליו „לפרוש מן התפקיד על מנת לאפשר פיוס לאומי ומעבר שקט לדמוקרטיה".

הגנראל בן ה־72 שהובס במשאל העם ב־55% נגד 43 אחוז, ובכך לא זכה לאמון העם להישאר בתפקידו שמונה שנים נוספות, רשאי על פי החוקה הקיימת לכהן עוד 17 חודשים.

אולם בינתיים, עליו להכריז על בחירות לנשיאות בדצמבר 1989 שייערכו יחד עם הבחירות לקונגרס.

300 סטודנטים הפגינו במצרים נגד עליית המחירים

אורי הרזבין, רויטר

שוטרי־מהומות בקאהיר פיזרו אתמול באלות כ־100 מוסלמים קיצונים, רובם סטודנטים, שערכו הפגנה נגד הממשלה בלב קאהיר במחאה נגד עליית המחירים.

סוכנות הידיעות המצרית מסרה כי ארבעה מפגינים נעצרו, שוטר אחד נפצע ומכונית שיטור ניזוקה. נמסר, כי המפגינים דרשו גם את שחו ורם של מוסלמים קיצונים, ש־400 מהם כלואים בבתי כלא וממתינים למשפטם.

ראש מפלגת „הופר החדשה", מפלגת האופוזיציה במצרים, פואד סארג' אדין, הזהיר אתמול בכינוס של צעירי מפלגתו, שהאירועים שקרו בימים האחרונים באלג'יריה עלולים לקרות גם במצרים.

לדעתו, התרחשו המהומות באלג'יריה עקב דיכוי וחנק הדמוקרטיה. הוא אמר כי למרות שהוא מעריך את הנשיא חוסני מובארכ, משטרו מבודד מהעם, ויועצי הנשיא לא מספרים את האמת על מצב העם.

הטלוויזיה האלג'יראית הודיעה אמש על שחרורם של כל הקיצונים שנעצרו במהומות השבוע שעבר, וכן על השעיית כל המשפטים שנפתחו. בינתיים שוחררו 500 נקטינים והמשפטים הושעו כדי לאפשר לנאשמים להכין כתבי־הגנה. כן שוחררו אנשים שנעצרו בשל עמדותיהם האנטי־ממשלתיות, להוציא את אלה שהשתתפו במרי במישרין.

3 הרוגים ו־33 פצועים בהתפוצצות במערב ביירות

רויטר, סי"ץ

ביירות. — מכונית ממולכדת התפוצצה בבוקר יום ו' בשבוע שעבר, ברובע מגורים ליד עמדה סורית בביירות המערבית. בהתפוצצות נהרגו שלושה אנשים ונפצעו 33, ביניהם חייל סורי — על כך נמסר בהודעת המשטרה.

המשטרה מציינת כי המכונית שהיתה עמוסה ב־50 ק"ג דינאמיט חנתה ליד תחנת דלק ברובע צברה. חיילים סורים חמושים סגרו את האזור.

עדי ראייה מסרו, כי ראו כיצד צוותות הצלה הובילו מהמקום חייל סורי פצוע יחד עם אזרחים שנפגעו, מהם כמה שנפצעו קשה ביותר. בית החולים „מקאצד" אליו הובאו הפצועים, פנה בקריאה לתורמים לבוא ולתרום דם.

ההתפוצצות, אחרונה בסידרה של התקפות, נועדה כפי הנראה לערער את בטחונם של הסורים ולשים קץ לתפקיד המדיני שהם מנהלים בלבנון. בהתפוצצות נשרפו עשרות מכוניות, נופצו שמשות בבניינים סמוכים ונגרם נזק לכמה חנויות.

לפחות 114 בני־אדם, ביניהם שבונה חיילים סורים, נהרגו בהתפוצצות 19 מכוניות ממולכדות בלבנון השנה.

גוברת ההתנגדות למהגרים בארצות סקנדינביה

עלי כהן (דנמרק)

„לאנשינו אלפי כלי נשק וחלק ניכר מיקציני הצבא עומד מאחורינו, וכבר החודש אנו מתכוונים להתחיל בפעולות ממשיות נגד המהגרים לארצות נורבגיה" — איום זה הושמע על ידי מנהיג התנועה נגד הגירה לנורבגיה, ארנה מירדאל, בראיון לעיתון באוסלו. עוד אמר האיש כי אנשי תנועתו מגוייסים להפגנות, שיתחילו בעתיד הקרוב ביותר.

שבדיה עדיין מזועזעת מתוצאות משאל עם בעיר קטנה, שובו, בו נתבקשו תושבי העיר לחוות דעתם על החלטת מועצת העיר שלא לקלוט מהגרים. 67.5 אחוז מן הנשאלים הסכימו עם המועצה שאין מקום ל„לכלוך הגזע" בעיר הקטנה.

בעוד בנורבגיה מסתמנת ירידה בכוחה של „מפלגת הקידמה", המתנגדת בין היתר להגירה מבחוץ, הרי שהמפלגה האחות בדנמרק, הנושאת אותו שם, עולה בכוחה: מספר תומכיה גדול עתה ממספר התומכים במפלגה השמרנית, מפלגתו של ראש הממשלה פאול שלוטר. בינתיים בוסכם על כל המפלגות לא לשתף במפלגה זו בפעילות ממלכתית, אולם „מפלגת הקידמה" היא בבירה רבה לשון המאזניים בפוליטיקה, ואין לדעת כמה זמן ניתן יהיה להתעלם מכוחה העולה.

בעיר הנורבגית דראמן, נערכו אתמול הפגנות אלימות בין קבוצות גזעניות לבין כאלה השוללות גזענות. בראיון מיוחד לעיתון הדני „ראן פרי אקטור אלט", יוצאת היום מלכת דנמרק, מרגרט השניה, נגד הגזענות, עם זאת היא מביעה הבנה להתנגדות הטבעית לקליטת מהגרים השונים כדתם וכצבעם.

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 14.10.1988

	יחידה	בנקנוטים קניה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שערים יציגים
סל המטבעות	1	—	—	1.7070	1.7292	1.7178
דולר אמריקני	1	1.58	1.66	1.6100	1.6300	1.6190
מרק גרמני	1	0.87	0.91	0.8841	0.8951	0.8891
לירה שטרלינג	1	2.76	2.89	2.8094	2.8444	2.8235
פרנק צרפתי	1	0.25	0.27	0.2584	0.2616	0.2606
ין יפאני	100	1.23	1.29	1.2563	1.2720	1.2648
גילדן הולנדי	1	0.77	0.81	0.7838	0.7936	0.7887
פרנק שוויצרי	1	1.03	1.08	1.0451	1.0581	1.0516
כתר שבדי	1	0.25	0.27	0.2571	0.2603	0.2586
כתר נורווגי	1	0.23	0.25	0.2388	0.2418	0.2402
כתר דני	1	0.22	0.24	0.2290	0.2318	0.2305
מרק פיני	1	0.36	0.38	0.3738	0.3785	0.3764
דולר קנדי	1	1.31	1.37	1.3339	1.3506	1.3419
דולר אוסטרלי	1	1.26	1.36	1.3063	1.3226	1.3124
ראנד דר' אפריקני	1	0.39	0.55	0.6572	0.6654	0.6610
פרנק בלגי	10	0.41	0.43	0.4213	0.4265	0.4240
שילינג אוסטרי	10	1.24	1.29	1.2578	1.2735	1.2648
לירה איטלקית	1,000	1.16	1.42	1.1853	1.2001	—

על היום
16.10.88

שם המשחק: הקרנה חוזרת

העימותים הטלוויזיוניים שלפני הבחירות בארה"ב מבוססים על עקרון הריפליי (הקרנה חוזרת) שמקורו במסעדות הספורט ■ מן העימות בין המועמדים לסגן הנשיאות זכתה רק תשובת הנוק־אאוט של בנטסן להיות משודרת שוב ושוב כל היתר נשכח ■ גם העימות האחרון שבין דוקאקיס לבוש כלול במשחק

דליה שחורי, וושינגטון

עתוני אמריקה הגדולים דיווחו על פתיחת מערכת הבחירות בטלוויזיה בישראל באילו אצלנו המציאו את הטלוויזיה בשירות המפלגות. ואולי יש בזה משהו. אמנם אצלנו לא המציאו את הפאטנט, אבל אצלנו מיסדו את העניין לסרלחן וביררה לאומי, דבר שהאמריקנים אינם מכירים. אין אצלם חוק המונע את צילום המועמדים לנשיאות או לתפקידים אחרים בכלי התקשורת, והיריבות העיקרית בין מחנה בוש־קוויל ובין מחנה דוקאקיס־בנטסן היא על מקום־טוב־באמצע במהדורות החדשות. אם מישהו רוצה לתת מודעות פרסומת, תמורת כסף הוא יכול להשיג כל זמן בכל רשת. אבל מנהלי מטות הבחירות של המועמדים סבורים, שאין כמו משפט מוצלח מפי המועמד, המושמע בזמן צפייה מרבי.

העתונאי דייויד ברודר מן ה"וושינגטון פוסט" הגיע שלשום למסקנה מעניינת בקשר להרגלי הצפייה של אמריקנים רבים. הוא ביקר במוסד אמריקני חדש: מסעדת ספורט, והגיע למסקנות מרחיקות־לכת. המסעדה המסויימת שבה ביקר היא "הכובען המשוגע" של פט או "שייד" בסאן־פרנסיסקו, והוא נכנס אליה כדי לראות את משחק הפוטבול בין הרדסקינס והקאובויז.

הפופולאריות העצומה של מסעדות הספורט נובעת מהתאמתן לטכנולוגיית התקשורת החדישה באמצעות לוויין. המסעדות מחזיקות מאגר משחקים, שממנו הן שולפות משחקים אחרים להקרנה בו־זמנית בחלקים שונים של החדר. האורחים צופים במשחק/ים שמתחשק להם תוך־דיבורי אכילה ושתייה. המשחקים המוקרנים מופיעים על התפריט בכניסה, וכל אחד יכול להחליט אם זה מתאים לו או להמשיך הלאה.

כותב ברודר: "פרט לעונג שבצפייה איך הרדסקינס מנצחים את הקאובויז, נתן לי "הכובען המשוגע" אפשרות בלתי־צפויה לחדור לדינמיקה של מסע הבחירות לנשיאות". אגב טיול בסאן חוזה, אחת מזירות המאבק החשובות בין שני המועמדים לנשיאות בקליפורניה, הוא שם לב, שהמשפחות הגרות שם הן משפחות עובדות־מבוססות, המהוות בהרכבן הדמוגרפי חתך של אוכלוסיית קליפורניה. אלה הן משפחות עסוקות מאוד, שבהן שני בני הזוג עובדים. שניהם נתונים בלחץ של זמן, שניהם משתדלים לעמוד בדרישות הבית והעבודה, שניהם נתקעים בפקקי התנועה הגדולים בדרך לעבודה והביתה. איך הם מחליטים במי לבחור? מתי יש להם הזדמנות לגבש את עמדתם?

ברודר מצא את התשובה לכך במסעדות הספורט. במסעדה של "פט אר'שייד" הלקוחות אינם צופים במשחק אחד בלבד. הם שמים עין על כל המסכים — מכל שולחן אפשר לראות ארבעה־חמישה מסכים — ומתמקדים במשחק שהכי מעניין אותם. בכל המסכים אין פס קול, כי אחרת לא היתה ההמולה מהמגרשים מאפשרת שיחה בחדר. היוצא מכך הוא, שכל הסימנים שהצופים מקבלים מהמסכים הם סימנים ויזואליים. כשהאורחים המסתכלים על מסך אחד מתלהבים פתאום, מסתכלים אחרים כדי לראות מה גרם לשמחה או לכעס. אבל — וזה העיקר — שהטכניקה המפתח היא ההקרנה החוזרת, הריפליי.

הריפליי המיידי הוא מה שמריץ את מסעדות הספורט, ולדעת ברודר — את הפוליטיקה. משדרי הספורט הרגילו את הצופים, ובעקבותיהם הולכות גם מסעדות הספורט, שכל מהלך חשוב במשחק מוקרן מספר פעמים. באותו אופן גם ציבור הבוחרים כבר סומך על כך, שאם יקרה משהו חשוב, הוא ינוגן בטלוויזיה שוב ושוב.

כיוון שהם אנשים עסוקים, הם עוקבים אחר המתרחש בעין אחת, כפי שהם רצים על פני המסכים במסעדת הספורט. הם משתמשים בטכניקה הזו ובה בלבד, בניקום לצפות במהדורות החדשות או לקרוא עיתונים. לכן סימנים ורבאליים, כלומר דיבורים, הם כמעט חסרי ערך לגביהם. אין להם זמן לפטפוטי־הקריינים, לסרטוני הפרסומת, לדיבורי הסרק של המועמדים. אותם הם מחטיבים כלא־רצויים. הם נותנים לריפליי. וכך קובעות בסופו של דבר ההקרנות־החוזרות הקצרות והמיידיות את אופי מערכת הבחירות.

אם הגילוי של דייויד ברודר צריך הוכחה, אין אלא ללכת ימים אחדים לאחור לעימות הטלוויזיוני בין המועמדים לסגן־נשיא דן קוויל ולויד בנטסן. מכל תשעים הדקות הארוכות של העימות, השתמשו כל הרשתות בהקרנה — החוזרת בקטע אחד בלבד, של חילופי־דברים, שבהם הכריע בנטסן את קוויל בנוק־אאוט. העימות בין בנטסן וקוויל יישכח. הוא כבר נשכח. אבל הקטע הזה, שאולי נתלש מההקשר ולכן נראה עוד יותר בולט ונחרץ — לא יישכח. הוא כבר נכנס לקלאסיקה של הטלוויזיה, לחברת אותם סרטים, שמראים באוניברסיטאות כדוגמה לכך שיש הקרנה — ויש המאבד — בעימותים האלה את עולמו בשעה אחת.

חילופי הדברים הקריטיים אירעו כשקוויל נשאל, בפעם הרביעית, מה יעשה אם יוטל עליו לפתע לכהן כנשיא. קוויל נשאל זאת שוב ושוב מפני שהתשובות שהשיב לא היו משכנעות. בפעם הרביעית הוא איבד את שלוותו, ותוך כדי תשובה, פלט: "יש לי נסיון בקונגרס כפי שהיה לג'ק קנדי כשרץ לנשיא". בנטסן נראה כאחוז עווית. הוא הגיב מיד: "סנטור, אני שרתתי עם ג'ק קנדי. הכרתי את ג'ק קנדי. ג'ק קנדי היה חבר שלי. סנטור, אתה לא שום ג'ק קנדי". הקהל באולם פרץ במחיאות כפיים. קוויל נראה המום. הוא אמר לבנטסן: "זה היה מיותר, סנטור", ובנטסן השיב: "אתה הוא זה שעשית את ההשוואה ואני הוא זה שהכרתי אותו היטב. אתה כה רחוק ממנו במטרות שהצבת לארצנו, שאיני סבור שהשוואה היתה במקומה".

הקטע הזה היה להיט שכל רשת חזרה עליו מספר פעמים במשך השבוע. אין כמעט מי שלא ראה אותו. כל הקרנה נוספת הקטינה את קומתו של קוויל בעוד מספר סנטימטרים. לקראת סוף השבוע הוא כבר כל־כך כעס, החליט לזנוח את ה"פסוקו של יום" מבית היוצר של אנשי יחסי הציבור במטה בוש ולחזור ולהתנהג באופן ספונטאני — מה שגרם לאנשי יחסי הציבור להרחיק אותו מן הציבור והתקשורת מלכתחילה.

בוש ודוקאקיס לפני העימות האחרון: מה הציבור יקלוט ב"רפליי"? (צילום: אי. פי.)

זיהום המים

היו קטעי ריפליי אחרי הנאומים הגדולים של בוש ושל דוקאקיס בוועידות המפלגה שלהם. היו קטעים כאלה אחרי העימות הראשון. את רייגן נותנים בריפליי בלי סוף כמעט, שכל המשפטים שהוא מוציא מהפה הם משפטים כאלה, שנועדו לציטוט שוב ושוב. עושים ריפליי גם מאירועים במסגרת מסע הבחירות כמו, למשל, בוש היוצא לנמל בוסטון, עיר הבירה של מאסאצ'וסטס שדוקאקיס הוא מושלה, ולועג למידת זיהום המים בנמל.

את האבחנה הזו של דייויד ברודר הציגו כחודשיים לפניו אנשי מטה הבחירות של בוש. אלה הם אנשי יחסי ציבור מאומנים ומקצועיים לעילא, ברובם אנשים שעבדו קודם למען רייגן, שכל מה שמעניין אותם הוא איך לשווק את בוש בצורה האופטימאלית. הם אינם מתעניינים במסרים אידיאולוגיים והם מתייחסים אליהם רק במידה שהם יכולים להפכם למסרים קליטים, המסוגלים להציג את בוש באור חיובי ואת דוקאקיס באור שלילי. הם שכללו את השיטות שלהם עד כדי קיצוניות. בכל בוקר היו מספקים לבוש משפט או שניים — קצרים ותכליתיים — שאותם הוטל עליו לשאת במהלך הופעותיו באותו יום. המסרים כללו בדרך־כלל תגובות על דברי דוקאקיס או תגובות על ענייני היום. הם אסרו על בוש לבוא במגע עם הכתבים המלווים אותו, וכך נאלצה התקשורת, בלית ברירה, לצטט יום יום רק את הפסוקים שאנשי בוש היו מעוניינים שהיא תצטט.

מניפולציה חצופה כזו אינה יכולה להחזיק מעמד לאורך ימים, ואכן בעיתונות החלו להופיע מאמרים עוינים — תחילה לבוש ואחר־כך גם לדוקאקיס, שהצטרף לאותו נוהג מגונה ולפתע חדל להתרועע עם העיתונאים המלווים אותו ולהתראיין אצלם.

(המשך בעמוד 15)

"אגד" בלי ראש

יוסף שמי

יו"ר המזכירות של "אגד" הודיע ביום חמישי האחרון על התפטרותו מתפקידו. בעת כתיבת שורות אלה דנים חברי ההנהלה בשאלת התפטרותה של המזכירות כולה, בטענה שאין באפשרותה לנהל את הקואופרטיב, כאשר האוצר אינו מוכן לסיים את המו"מ בעניין חישוב הסובסידיה הממשלתית (ועלות הפעלת התחבורה הציבורית). השיחות נמשכו חודשים אחדים, וכבר סוכמו כל הנושאים שהעלו הצדדים, בעיקר האוצר כלפי הקואופרטיב, ולהיפך. שאלת מצבה האקטוארי של קרן הגימלאות של "אגד" נשארה פתוחה.

לטענת דובר המזכירות, הוצע למנות ועדת בוררים שתפסוק, והצדדים יתחייבו לקבל על עצמם את מסקנותיה. על הבוררים לתת תשובה תוך שבועות אחדים. כאן התחכמו דוברי האוצר ואמרו, כי ההסכם ייחתם רק אחרי פסק הבוררות, דחייה נוספת עד לאחר הבחירות — דחייה שאינה ראשונה, במו"מ ארוך ומייגע.

חברי מזכירות "אגד" טוענים, כי כבר אינם מסוגלים להמשיך ולעבוד בתנאי הפסד מצטברים. אין הם יכולים אף לפעול כבעבר, כאשר במקרים כאלה פשוט השביתו את האוטובוסים. זה כבר עמדו לדין, ועמד עליהם איום של מאסר בפועל, או לפחות, על תנאי. בסופו של דבר "יצאו בחסר", בקנס כספי בלבד.

וכבנו, הממשלה מאלצת את הקואופרטיב לפעול בתנאי הפסד — כך מתברר לפי כל החישובים — אך אינה מאפשרת "להפסיק את המנגינה". הכוונה היא לדחות גם כאן הוצאת כספים, כדי לא לגרום ל"השחרת" פני המאזנים שבועות אחדים לפני הבחירות.

נזקים והפסדים

כמעט עשרה חודשים נתון הקואופרטיב במשבר, הנובע מירידה בהכנסות מקווים בשטחים, שכן אין תנועת עובדים מן הגדה לשטחי הקו הירוק. כמו כן, חלה ירידה בהכנסות מהסעת תיירים. לזה יש להוסיף נזקים, הנגרמים על־ידי זורקי אבנים ובקבוקי מולוטוב. הנתונים שמסרו דוברי הקואופרטיב מדברים על 1,500 אוטובוסים, שניזוקו או נשרפו כליל.

נזקים אלה מצטרפים להפסדים, הנגרמים בשל הירידה המתמדת בשיעור המשתמשים בתחבורה ציבורית. מדובר בתוספת של אחוזים נכבדים בשנה האחרונה. למרות המצב הקיים, ממשיך "אגד" להפעיל את כל הקווים ליישובים מרוחקים בשטחי הגדה המערבית, זאת, על אף העובדה, שאין התנועה מצדיקה אחזקת קווים כאלה. כאן מבצע הקואופרטיב את מדיניות הממשלה מבלי לקבל תמורה עבור ההוצאות. האוצר מנפנף כל הזמן התייעלות, אך הדבר לא חל על קווים "מתים", שאין בהם או כמעט שאין בהם נוסעים.

חברי "אגד" מתרעמים על אילוצים נוספים, כמו תעריפים שאינם כלכליים. מחיר נסיעה לירושלים עולה מעל לכל פרופורציה, יחסית לעלות. מצב הפוך שורר במקרה של נסיעה בתוך ירושלים, למשל. הדבר גורם לכך, שחלק מן הלקוחות "בורח" לרכב פרטי. הכוונה היא לנסיעות בין־עירוניות.

משרדי התחבורה והאוצר מטילים על "אגד" משימות שונות, לאומיות וחברתיות, המתבטאות בפריסת הקווים, בתדירות נסיעות, ובעיקר — בתעריפים. במקביל, מנסים העומדים בראש הקואופרטיב להתרחב, כדי לגוון מקורות ההכנסה, להבטיח הכנסה נוספת, או הכנסה טובה יותר, לחברי הקואופרטיב. כך ניתן להבין את הרצון להרחיב את פעולת "אגד" לשטחים שונים, כולל הפעלת התיירות. זוהי, אם כן, תעבורה "רגישה" לשינויים ברמת הפעילות הכלכלית ומושפעת ממצב בטחוני, כגון האינתיפאדה, ובמצב התיירות. לפיכך, ההכנסות "גמישות" מאוד, אך לא כן — ההוצאות.

"ייבוש" מקורות מימון

הממשלה אינה מתחשבת במצבים אלה. האוצר דואג, כעיקר, למצב הקופה, שהוא כשלעצמו חיובי. אך בו־בזמן אין משרד התחבורה והממשלה ערים לתהליכים, המביאים ל"ייבוש" מקורות מימון והמוסיפים הוצאות לחברה, המפעילה את החלק העיקרי של התחבורה הציבורית. כך, למשל, הממשלה אינה עושה די, כדי לתת עדיפות לאוטובוסים, לבנות נתיבים מיוחדים לתחבורה ציבורית, להגדיל את המהירות המסחרית של האוטובוסים ולצמצם את שיעור המתחרים בתחבורה ציבורית. ייקור הנסיעה בקווים בין־עירוניים משחק לידיהם של בעלי המוניות, שכן הם מסוגלים למכור שירות כמעט באותו מחיר.

נזכיר כאן את העובדה הידועה, שאף הפכה לדבר "מובן מאליו": השבתת תחבורה ציבורית בשבתות ובחגים. זו גורמת ל"אגד" הפסדים עצומים. השבתה כזו אינה באמת מצמצמת "חילול השבת בפרהסיה", משום שיש תנועה גואה יותר של רכב פרטי. אילו פעלו האוטובוסים גם בחגים, אפשר היה אולי לצמצם בהרבה את התמיכה לקואופרטיבים לתחבורה. השבתה זו, הגורמת לריכוז כלי־רכב פרטיים, מעל למוצדק מבחינה כלכלית ורמת ההכנסה, היתה לדבר מובן מאליו עד־כדי־כך, ששום מפלגה לא חרתה על דגלה, לפחות כסיסמת בחירות, את הדרישה להפעיל תחבורה ציבורית בחגים. זאת, כאשר רבבות ישראלים יוצאים בתקופה זו למקומות בילוי ונופש: בקיץ — על שפת הים, בחורף — לאיזורי היערות והגנים הלאומיים.

אף לא מפלגה אחת נטלה על עצמה את הסברת המצב, שנוצר כתוצאה מכך שהממשלה "סוחבת" את המו"מ חודשים רבים, ולמעשה גורמת לכך, שהתחבורה הציבורית מתנהלת ב"הנהלה פרמננטית". הפגיעה היא גם בעובדי הקואופרטיבים, וגם באזרחים, הזקוקים לתחבורה ציבורית. ככל שמספר הנוסעים יורד, ככל שתנאי ההפעלה משתבשים — כן עולה רמת התמיכה לכל נוסע. מספר רב יותר של נוסעים היה מוריד את המחיר, שהחברה משלמת כדי לשמור על תחבורה יותר יעילה, פחות משחיתה את הסביבה הטבעית, כרוכה בפחות קורבנות, תאונות־דרכים ועוד.

הזמניות, המאפיינת את היחסים בין הנהלת הקואופרטיב ובין הממשלה, רק מוסיפה הוצאות. שכן, כאשר תנאי ההפעלה אינם ברורים, יכולים העומדים בראש הקואופרטיב להעלות, במידה רבה, כראות עיניהם, את המרכיבים השונים של התפעול. בסופו של דבר, ככל שהמו"מ יימשך — תיאלץ הממשלה לשלם גם את ההוצאה המופרזת.

על הפרץ

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב · עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמית אונר בהופעה

תוספת חד־פעמית עם עקב אכילס

אבשלום קווה

בבוקרו של יום ה' נחתם הסכם חד־פעמי לתשלום תוספת היוקר. הדיונים על הסכם בעניין תוספת היוקר בין ההסתדרות לבין המעסיקים הפרטיים נערכו, בעיקר, בשבועיים האחרונים מספר התהפוכות. לבסוף התגבשה הסכמה, שהיא בבחינת תרופה לעת צרה; ההסכם מונע אנדרלמוסיה במשק ומצב בלתי־נסבל בו היו מקבלים מחצית מהשכירים תוספת יוקר ב־1 בנובמבר, על־פי ההסכם הישן והמחצית השניה — הדבר היה נשלל ממנה. מדובר בחלק השני בעיקר, לעובדים בתעשיה.

בהסתדרות מרוצים מההסכם הן בגלל שיעור הפיצוי הגבוה של 62.5 אחוז, הגבוה יחסית למה שהציעו המעסיקים בתחילת הדיונים על ההסכם החד־פעמי. הוא גם משמש אבן נוספת במאבק נגד מגמות האוצר, התעשיינים ואנשי כלכלה בכירים, החותרים לביטולו של מכשיר תוספת היוקר.

הרעיון לשאת ולתת על הסכם חד־פעמי הועלה על־ידי סגן יו"ר האגף לאיגוד מקצועי צבים וילנר, לאחר שהדיונים המתמשכים להסכם רב־שנתי, העלו חרס ואפס. ההצעה התקבלה בהתנגדות על־ידי מזכירי איגודים מקצועיים. יו"ר האגף, חיים הברפלד, גם הוא התנגד ועם שובו מחו"ל שבו הצדדים לדון על הסכם רב־שנתי, אך החומות היו גבוהות מדי.

כאשר התקרבה שעת ההכרעה לא היה מנוס, והצדדים שבו לדון בהסכם חד־פעמי מלכו. ההסכם החדש מבטל את הסכם התוספת הישן, שהיה בתוקף מתחילת אפריל 86' עד סוף מארס 88'. לאחר תשלום תוספת היוקר של 4.5 אחוזים במשכורות אוקטובר, המשולם ב־1 בנובמבר, ייוותר המשק ללא הסכם תוספת־יוקר ויחל מאבק עיקש, ואפשר אף אלים למדי, על קביעת מנגנון חדש. זה, אולי, העקב־אכילס הגדול ביותר: ייתכן שתוצאות הבחירות יהיו כאלה, שמצבה של ההסתדרות בנושא זה יהיה אף יותר קשה, ואם גם מצב התעשייה לא ישתפר, הרי היא עשויה לנהל את המאבק ללא עורף ציבורי. בהסכם החד־פעמי נקבע: מוסכם בין הצדדים כי ימשיכו לנהל משא־ומתן בדבר הסכם תוספת יוקר לתקופה שעד ל־31.3.90 ולשנתיים הבאות) כשהמדד הבסיסי לחישוב התייקרויות הינו מדד חודש ספטמבר, אשר התפרסם ביום שישי האחרון.

אפרים זילוני קובע, כי מיד לאחר הבחירות ייפתח המשא־ומתן. "ואני מאמין שתוך פרק זמן סביר וקצר נסיים אותו. במאזן של ההסכם הנוכחי, במאזן הכללי שלו, אני חושב שעשינו את המכסימום. היה לנו קו אדום שמתחתיו לא היינו יורדים, אפילו הדיונים היו מתפוצצים".

תוספת היוקר החד־פעמית היא תוספת יוקר רגילה, והיא בבחינת שכר לכל דבר. התקרה לתשלום התוספת היא שכר של 1830 ש"ח לחודש או 73.20 ש"ח ליום.

מאז פקיעת תוקפו של ההסכם הקודם, התנהלו הדיונים על הסכם חדש בעצלתיים. רק בשבועות האחרונים הם הגיעו, כאמור, בעצלתיים. המעסיקים הפרטיים — בעצה אחת עם שר האוצר משה נסים ומנכ"ל משרדו יעקב מרידור — נקטו קו של סחבת, במטרה להוציא את הרוח מן המפרשים ולהביא לניוון איטי של המכשיר, שיש לו תפקיד מרכזי במערכת יחסי העבודה. המעסיקים הפרטיים מבקשים לדלל אותו כדי להשאיר מרווח גדול יותר למשא־ומתן על תוספות שכר ברמה המפעלית־מקומית. יש להם שותפים לכך גם בקרב מזכירים ארציים.

שיעור הפיצוי הגבוה מעניק להסתדרות מקום חשוב לקראת הדיונים על הסכם חדש, הרב־שנתי. על־פי עמדות המעסיקים, כפי שהוצגו לאחרונה, סביר מאוד להניח שצפויים ימים חמים בדרך אל הסכמות חדשות. ראשי לשכת התיאום מוכנים, לפי שעה, להסכם בו בכל מדד יקוזז חצי אחוז ושיעור הפיצוי יהיה שבעים אחוז בלבד. ההסתדרות דורשת תשעים אחוז. בשני המקרים הפיצוי נמוך למדי, פיצוי הנע בסביבות שלושים אחוז (תעשיינים) או תשעים (הסתדרות).

ספסל הלימודים האקדמי

יצחק שור

תורה ושכרה

אין צורך להכפיל את שכר הלימוד, אך יש להגדילו ■ האוניברסיטה מעניקה שירותים ואילו מקבלי השירות אינם משלמים את מלוא העלות

הגרעון השוטף בתקציב האוניברסיטה העברית עומד על 18 מיליון מתוך 130 מיליון דולר בשנת התקציב הנוכחית. זהו גם גובה שכר הלימוד, שמשלמים כלל הסטודנטים. מכאן — אילו הוכפל שכר הלימוד ניתן היה לסיים את שנת הכספים הנוכחית ללא גרעון.

מנכ"ל האוניברסיטה העברית, פרופ' יואש ועדיה, אינו מציע להכפיל את שכר הלימוד, אבל הוא בהחלט מציע להגדילו: "בישראל קיימת הסכמה חברתית שלא להעלות את שכר הלימוד, אך באותה עת הממשלה איננה מוכנה לממן את הגרעון, שנוצר משכר הלימוד הנמוך. כתוצאה מכך מקבלים הסטודנטים שירות פחות טוב. כאשר הברירה היא בין קיום האוניברסיטה עם העלאת שכר לימוד לבין אי־קיומה, אני מעדיף את האפשרות הראשונה. כאן אין מדובר בסיסמאות, אלא בסוגיה מעשית לחלוטין. לא יהיה לי כל קושי להסכים להקפאת שכר הלימוד, אם הממשלה תהיה מוכנה לממן את עלות קיומה של האוניברסיטה. בחשבון אחרון, הרי היא מעניקה שירותים מסויימים ואילו מקבלי השירות אינם משלמים את מלוא העלות. לכן על אותו ציבור, המתנגד להעלאת שכר הלימוד שמשלם הסטודנט, לתמוך בהגדלת התקציב לשם כיסוי הגרעון".

את השנה הראשונה לביצוע תוכנית החומש להבראת האוניברסיטה מסכם פרופ' ועדיה בחיוב. קיים גרעון מצטבר בסך 100 מיליון דולר, שעליו משלמת האוניברסיטה 10 מיליון דולר ריבית שנתית. עם גרעון זה אפשר להתמודד על ידי פרישת חובות לטווח ארוך. אך יש להקטין את ההוצאה השוטפת. בחמש השנים האחרונות ירד מספר עובדי האוניברסיטה מ־4771 ל־3850. זהו צמצום ב־921 עובדים, כמעט כולם מינהליים וטכניים. ברור שהדבר מטיל מעמסה כבדה הרבה יותר על הנשארים. בשלוש השנים הבאות יקטן הסגל המינהלי ב־75 עובדים נוספים והסגל האקדמי ב־100, בעיקר על ידי פרישת אנשי הסגל האקדמי לגמלאות.

פרופ' ועדיה. גרעון מצטבר

אחד הקשיים הניצבים לפני המוסדות, אשר ניזונים גם ממטבע חוץ, הוא השער הלא־אידיאלי של השקל ביחס לדולר. כתוצאה מכך נשחק הדולר ביחס לשקל בשיעור הזהה לשיעור האינפלציה, כ־20 אחוז. מצב זה מחייב הגדלת ההכנסות בדולרים באותו שיעור.

אשר לתוצאות — אילו צומצמו באמצעות שליטה יותר הדוקה בשכר, בשעות נוספות ותנאים נילווים. שכרו של המזכיר האקדמי, שהוא הוותיק ביותר בקרב עובדי האוניברסיטה הבכירים, עומד על 4568 שקלים לחודש, שהם 2385 נטו לחודש. האוניברסיטה נקטה בהליכים משפטיים כדי לאלץ את שר השיכון להתיר העלאת שכר הדירה במעונות הסטודנטים, לגובה שיאפשר תחזוקה הולמת, ללא סובסידיה מצד המוסד.

דרך נוספת להקטנת ההוצאות, ולהגדלת ההכנסות, היתה פינוי שטחים ובניינים במגרש הרוסים, בס"ה 10,000 מ"ר. עוד 15,000 מ"ר בגבעת רם הושכרו או נמכרו לגורמי חוץ כמו בצלאל, האקדמיה למוסיקה, צה"ל, משרד התיירות, האוניברסיטה הפתוחה והג'וינט. אין כיום מ"ר אחד, הן בהר־הצופים והן בגבעת רם, שאיננו מנוצל.

מנכ"ל האוניברסיטה נשמע אופטימי, אלא שהאופטימיות שלו מסוייגת. הרבה מאוד תלוי, לדעתו, במדיניות התקציבית של הממשלה, ובמידת הענותה לסייע לכיסוי הגרעון המצטבר, ולהתיר העלאת שכר הלימוד ושכר הדירה במעונות.

עיצומי הסגל הבכיר

הלימודים במוסדות להשכלה גבוהה ייפתחו ביום א' 16.10, בשעות הצהריים. זמן קצר קודם לכן יתכנסו אנשי הסגל הבכיר ויעניקו לנציגיהם את הסמכות לפתוח בעיצומים החל מיום ד'. לפי תוכניתו של הוועד הארצי של הפרופסורים והמרצים, הם יפסיקו ללמד, אך ימשיכו לעסוק במחקר, אם לא יצטרף ועד ראשי האוניברסיטאות (ור"ה) להסכם המסגרת שעליו חתמו הממשלה וההסתדרות.

נציגה של האוניברסיטה העברית בוועד הסגל הבכיר, פרופ' עוזיאל לוי, מכיר היטב את מצוקת המוסדות להשכלה גבוהה. אולם הממשלה, אשר מממנת את רוב תקציבי המוסדות, היא זאת שחתמה על הסכם המסגרת. לכן אי־אפשר לפטור אותה מן האחריות לכבד את ההסכם גם ביחס לעובדי המוסדות להשכלה גבוהה. אילו היו חותמים אנשי ור"ה על הסכם המסגרת והיו מבקשים מן העובדים כי יתחשבו במצב הקשה, ניתן היה, מניח פרופ' עוזיאל לוי, להקהות את עוקצו של המו"מ. אף כי משרד הבריאות, למשל, לא ביקש מן הרופאים והאחיות, כי יוותרו על חלק משכרם — כפי שביקשה האוניברסיטה — כדי לממן את החיסון ההמוני נגד הפוליו. פרופ' לוי גם לא שמע שמשרד הבטחון ביקש מאנשי צבא הקבע, כי יתרמו מכספם למימון המאבק באינתיפאדה.

נכון הדבר, אומר פרופ' לוי, שהאוניברסיטה איננה בדיוק מפעל עסקי, ולכן אין למדוד אותה במונחים כלכליים. אבל אפשר להשוות את עלות הכשרתם של רופא, מהנדס, או מורה בישראל, לעלות הכשרתם של אותם בעלי מקצועות בחו"ל. השוואה כזאת תוכיח, כי האוניברסיטאות בישראל הן מפעל מצליח ביותר, ברמה בין־לאומית.

דוברת האוניברסיטה העברית, דקלה מוסק מסרה, כי הסכמי השכר בין הסגל להנהלה יוכרעו במישור הארצי, חרף העיצומים בהם נוקטים אנשי הסגל המינהלי: מאותן סיבות, עושה האוניברסיטה כל שביכולתה כדי ששנת הלימודים תיפתח ותימשך כסדרה.

"הפרישה הגדולה תתחיל ב־92"

גידול במספר הסטודנטים לעומת גל פרישה גובר של המרצים; נשירה של שליש מהלומדים לתואר ראשון; ידיעה לקויה של השפה האנגלית – אלה חלק מהבעיות עימן תצטרך האוניברסיטה העברית להתמודד השנה

רקטור האוניברסיטה העברית, פרופ' יורם בן־פורת, אינו מתפעל מרמת המוכנות של בוגרי התיכון ללימודים אקדמיים. שני שלישים מתלמידי שנה א' (2200 מתוך 3300) נזקקים לקורס השלמה באנגלית. כל הלומדים עמדו, כמובן, בבחינות בגרות ברמה של ארבע יחידות לפחות, אבל המבחנים הפסיכומטריים הוכיחו, כי ידיעותיהם אינן מספיקות לצורך שימוש שוטף באנגלית כשפת עבודה. בן־פורת אינו סבור, שהאוניברסיטה צריכה לפטור עצמה לחלוטין מהוראת אנגלית לכלל הסטודנטים, אלא שזו צריכה להיות אנגלית אחרת — בכל חוג יש ללמד את הלשון הספציפית לנושא הנלמד — טקסטים ומונחים בתחומי המשפט, הרפואה, או המדעים.

מצד שני, גאה בן־פורת בעובדה, שירושלים מכשירה את מחצית הסטודנטים לתואר השלישי — כ־1500 מתוך 3000 בכל האוניברסיטאות מדי שנה. גם מספר תלמידיה הזוכים במלגות הצטיינות מטעם המועצה להשכלה גבוהה, "מלגות אלון", הוא הגבוה ביותר בין כל המוסדות.

במספר הפונים לאוניברסיטה ניכר גידול איטי בעוד מספר המתקבלים איננו גדל. עובדה זו אינה מעידה על רמת הפונים דווקא, במיוחד לחוגים מבוקשים, אלא על מחסור במרצים. אילו היה הדבר תלוי באוניברסיטה, היא היתה קולטת מדי שנה 50 מרצים צעירים במקום 25. תוך שנים מעטות תיווצר בעיה חמורה: הדור הוותיק של המרצים יפרוש לגמלאות ובמקומו יצטרכו להיכנס צעירים. מערך הגילים בקרב 2000 עובדי הסגל האקדמי הבכיר הוא כזה, שהפרישה הגדולה תתחיל ב־1992. באותן שנים צפוי גם גידול ניכר במספר הסטודנטים המבקשים ללמוד, משום שאלה הם שנתונים גדולים, יחסית להיום.

בתנאים התקציביים של השנה הנוכחית לא ניתן להתמודד עם הפער בין המצוי לרצוי. כך, למשל, הפקולטה למשפטים היתה יכולה לקלוט מספר הרבה יותר גדול של סטודנטים מתאימים. המחסור במרצים נובע מן השכר הנמוך שמציעה האוניברסיטה. שכר זה איננו עומד בשום יחס לשכר שמציע השוק הפרטי. מי שעובד בתחום זה באוניברסיטה הוא אדם שהעמיד בצל את שיקוליו הכספיים.

פרופ' בן־פורת. לנדוד למקום תורה

אחד מסימני המצוקה התקציבית הוא הירידה המתמדת ביחס שבין מספר המרצים לסטודנטים. בעולם האקדמי מקובל היחס של מרצה לעשרה סטודנטים כקו אדום. פרופ' גדעון שפסקי בדק את הנושא ומצא, כי היחס בין מספר המרצים לסטודנטים במכללות להכשרת מורים וגננות הוא 1:7, לעומת 1:10.4 באוניברסיטאות. זוהי הרעה ב־0.5 תלמידים למרצה בהשוואה לשנתיים קודמות. לשון אחר, היחס בין מספר המורים לתלמידים באוניברסיטאות מתקרב לזה של התיכון, 1:11.7.

שליש מבין הסטודנטים לתואר ראשון נושרים במהלך לימודיהם. רובם בין שנת הלימודים הראשונה לשנייה. באוניברסיטה נערך עתה מחקר הבודק את הסיבות לנשירה. בחלק מן המקרים מתפטר הסטודנט מן האוניברסיטה. בחלק אחר מתפטרת האוניברסיטה מן הסטודנט. יש סטודנטים הנושרים משום שהתאכזבו מחוג מסויים, או שקיים פער בין ציפיותיהם לבין המציאות. סטודנטים אחרים מחליפים את החוג אחרי שנה, אבל בחוגם הם נחשבים לנושרים. כל הנושא הזה טעון בדיקה ועריכת שינויים בשני תחומים: תחום הטיפול בפרט ותחום הטיפול בתוכנית הלימודים.

המכינות הקדם־אקדמיות, למשל, מהוות סיפור הצלחה. שלושה רבעים מתוך 300 תלמידי המכינות מתקבלים לאוניברסיטה. המכינה מהווה גשר בין התיכון לאוניברסיטה, מעין שנת אפס. רוב תלמידיה נקראים "ראויים לקידום". ואולם, בקרב בוגרי צה"ל, ולאו דווקא מן השכבות החלשות, מצויים רבים הזקוקים למכינה. שלוש שנים בשירות הצבאי אינן מסייעות לשמירה על הכושר העיוני. לטעמו של בן־פורת, הגיע הזמן שהממשלה תסיר את המחסום האנכרוניסטי הניצב בדרכו של חייל משוחרר, שאינו טעון כיפות, בדרכו ללימודים אקדמיים. עתידן של המכינות הקדם־אקדמיות מותנה בביטול המגבלות לקבלת תלמידים ובתיקצוב מתאים.

אפשר למנוע נשירת סטודנטים על ידי החמרה בתנאי הקבלה. בחוג לכלכלה, למשל, תימנע הנשירה על ידי הקטנת מספר המתקבלים לשנה א' ברבע עד שליש. דרך נוספת לטיפול בנשירה היא בניית תוכנית לימודים שתותאם יותר לצרכי הסטודנט, מבלי להוריד את הרמה. רוב הסטודנטים מגיעים מראש עם כוונה להסתפק בתואר הראשון, בעיקר במדעי הרוח והחברה. הללו זקוקים להשכלה אקדמית כללית ולא להכוונה לקראת היותם חוקרים. האוניברסיטה בודקת עתה יצירת מסלולים חדשים, למתחילים ללמוד לקראת התואר השני והשלישי.

השנה, זו הפעם הראשונה, תאפשר האוניברסיטה העברית לתלמידי שנה א' בכמה חוגים להתחיל לימודיהם בסמסטר השני. בדרך זאת הם ירוויחו חצי שנה ולא יצטרכו להמתין עד לפתיחת השנה הבאה. ההרשמה לתלמידים חדשים תיערך בין ה־1 ל־30 בנובמבר, 1988. הסדר זה יחול על תלמידים בחוגים הבאים: גיאוגרפיה, כלכלה, מדע המדינה, סוציולוגיה ואנתרופולוגיה חברתית, וסטטיסטיקה.

חרף הקשיים התקציביים ייפתח בתשמ"ט חוג חדש, בביוטכנולוגיה, לתואר השני והשלישי. זהו חוג בין־תחומי, המשותף לפקולטות לחקלאות ולמדעי הטבע. החוג אמנם נפתח לפני שנתיים, אך לאחרונה אושר בידי המועצה להשכלה גבוהה. החוג מיועד לתלמידים בעלי רקע במדעי החיים ותואר ראשון במדעים ובהנדסה. מטרת החוג היא להכשיר עובדים שיוכלו להשתלב בתעשייה הביוטכנולוגית.

ירושלים מצטיינת במספר הגדול במיוחד של תלמידים ברמות הגבוהות של בתי־הספר הטכנולוגיים, אולם האוניברסיטה העברית איננה מציעה להם פתרונות לימוד הולמים. פרופ' יורם בן־פורת אינו סבור, שהאוניברסיטה העברית צריכה "לשכפל" את הטכניון. אדרבה, הוא סבור, שמן הראוי כי סטודנטים ינדדו למקום

(המשך בעמוד 15)

ביקורת תיאטרון

חטאת אבות וסבים

„נולדו אשמים" – הצגה עשויה היטב, מרגשת וחשובה (בצילום: גילי בן־אוזיליו)

גיורא מנור

„נולדו אשמים" מאת פטר זיכרובי־סקי, עיבוד לבימה: ג'ורג' טאבורי; בימוי: מרטין פריד; תרגום עברי: שמעון לוי; עיצוב תפאורה ותלבושות: עפרה צדיק; תאורה: פילים רוטן; מוסי־קה: דרויג סטרובל — בתיאטרון החאן בירושלים.

עד כמה שהדבר ייראה מוזר, לעיתים קשה תחושת האשם של מי שאינם אשמים, מזו של מבצעי הפשעים עצמם. ראשית, משום שהפושע ממציא לעצמו מיני רציונאליזציות, ויכול, בעצם, למחוק מזכרונו דברים בלתי נעימים. ויש לו כל האינפורמציה, וכן המוטיבציה למחוק את העבר. לא כן בני משפחתו.

הלא הפשעים החמורים ביותר נעשים בימי מלחמה או במחנות־דיכוי, לא בהסתר ומתוך פחד או התרגשות רגעית, יצרית, אלא בגלוי, ברשות. תחושה זו, שהותרו המעצורים, שהרג ועינויים הם משהו כמעט חיובי, שגזילת מה ששייך לאחר נעשתה עכשיו למעשה חוקי, שהתעללות נעשית כאילו למען מטרה לאומית או חברתית „נעלה", כאילו מגינה על הפושע מרגשי־אשם.

קשר השתיקה שנוצר עם תום התקופה, מונע על־פי רוב את האשמים — ולעיתים גם את הקורבנות — מלספר לצאצאיהם מה באמת היה. ועם אי־הידיעה ואי־הוודאות קשה יותר להתמודד, מאשר עם עצם האשמה.

באמצע חיי המשפחה מתפשט במשך שנים כתם של עובש ממאיר — איזור מסוכן של ביצה טובענית. ורגש האשמה על מה שעשו ההורים מלווה לתחושה הצודקת של הבנים, שגם הם אשמים, מבלי שחטאו. כל אלה הם, למעשה, הנושאים בהם עוסקת הצגתו החדשה של תיאטרון ה„חאן", ודומני שלא אגזים אם אומר, שזו לא רק הצגה עשויה היטב ומרגשת, אלא גם חשובה.

בלי ספק, בזכות הבמאי, אבל בהחלט גם בזכות החומר הדראמאטי, הנשמע כל כך אמיתי, התעלו כמעט כל שחקני הצוות למבצעים מעולים ומלכד, לצערי, אורה מאירסון, שנראית כשריד אחרון של „התיאטרון האוטיסטי", שניהל בחאן יוסי יזרעאלי. היא מגלמת איזו דמות חצי משוגעת, הממלמלת דברים בלתי ברורים, נהנית מפוזות של מטורפים, אבל כל זה רק מרחיק את הצופה, שאינו מסוגל להבין אפילו את הנאמר, ויש לו לכן תחושה, שהוא מיותר. אילן חזן כמרואיין הראשון, ששוחח עם מחבר הספר בשיחות טלפון קטועות ועצבניות, ניכרת בו ההתרוצצות הפנימית, והוא נקלע בין הצורך לדבר והרצון העז להשתחרר מסיוט האשמה שאינה שלו, והיא בכל זאת שלו. וחבל שהבמאי לא הצליח להבהיר, שאלה שיחות טלפון אחרות, שנפסקו ונתחדשו, כי לדעתי זה מרכיב חשוב בדיוקן זה של האיש הצעיר, הכועס על העולם כולו.

אבל כבר בקטע ראשון זה בולט אמצעי בימתי מצויין, הקושר בעצם בין המונולוגים הנפרדים. כוונתי לשימוש באביזרים המעטים שעל הבימה הלבנה, המשרה אווירה של חדר ניתוח בו חותכים בבשר החי, אולי מסירים גידולים ממאירים — אולי גם מתים. בגד הפסים של אסירי המחנות מוצא ומוכנס לת־נור גז ביתי רגיל.

זהו סמל מעודן, אבל ברור, למתקני־גז אחרים לגמרי. מקל החזרן, שיהודה אלמגור מתאר כסכינה שלו, איך אביו היה מצליף באחוריו, כשנענש בהיותו ילד, נמצא בידיה של עליזה רוזן בתפקיד המראיינת דווקא. לבסוף הוא נשבר בידי דמות שלישית, וכך מועברים החפצים דווקא לידי מישהו „אחר", כמין מוטיבים מוסיקליים, השזורים בנעימות שונות. בעיני זה אמצעי בימתי מעודן ומצויין.

זוג מגפיים שחורים משמש כמעט את כל הדמויות. אם כדי לצחצח אותן בקפידה פרוסית, אם כדי לבעוט בהן. ומקל החזרן משמש לאיילת מרגלית כבלי־משחק בשיחתה הקשה עם אחיה, ערן בוהם. כי היא, כריגינה, מנסה להיות גאה באביהם הגנראל שנידון למאסר על פשעי מלחמה, ואילו אחיה ריינר מנסה להתגבר על הבעיה שיש לו עם דמות האב על ידי היותו בוהמי במודגש, בלתי מגולח, מהפכן די נלעג משנות ה־60, בקיצור התגלמות מודעת לכל מה שאינו שייך לאידיאל הפרוסי, הנאצי ובכלל הגרמני. זה דיאלוג מרתק.

גילי בן־אוזיליו גם היא, בדמות נערה פרחחית, מנסה להתגבר על הטראומה שלה, אלא שהיא עושה זאת על ידי ניסיון, שלא כל כך עולה בידיה, להינתק מן העבר בקובעה, שכל זה, מה שעשו הסבים, אינו נוגע לה. והרי היא צודקת! אבל הצדק אינו עומד לה.

יהודה אלמגור מופיע כשעל פניו מסכה ארומה, כשהוא לבוש חליפה גנדרנית לבנה. הפגנת ההומוסקסואליות שלו היא העונש, בו הוא מעניש את אביו הרודן ואת אימו הנכנעת לעריץ הביתי. הוא עושה זאת בצורת צחוק מר, בשיחה משעשעת, כאילו מפוכחת. אבל מתחת לפני השטח הקלילים כאילו מפעפע הארס שבוער בנשמתו מאז ילדותו.

אחת התופעות השכיחות בתיאטרון הישראלי, היא החד־משמעות. הפעם הצליח הבמאי האורח להביא את שחקניו לכך, שיהיה ניגוד בין הנאמר למה שהדמות מרגישה בתוכה, כששני ההבטים הללו מצויים בו־זמנית לנגד עינינו. תחושה זו של רב־שכבתיות, של סתירה פנימית, היא המעניקה להצגה עומק.

איציק אביטל, בניגוד לרוב המשתתפים, אינו נראה גרמני כלל. והוא מדגיש בדבריו, שהוא בעצם חש, שהוא „היהודי" של משפחתו. גם זה קטע מזעזע.

מרבים לדבר על קאתרזיס, אבל תמיד אני חש, שהטהרות זו על ידי הסבל היא מושג אינטלקטואלי, השייך לתולדות התיאטרון יותר מאשר למציאות הבימתית של ימינו. אך לא הפעם, לא בהצגה זו. אני, בכל מקום, חשתי את המשיכה והדחיה העזה, את הצורך העמוק אבל גם את חוסר האפשרות המוחשית להבין את התהליכים שהתרחשו בנפשם של הרוצחים והמענים, של הגנראלים והאנשים־בשורה ברייך השלישי.

יתכן שיימצאו כאלה, שיאמרו, שמוטב לא להתעמק בתהליכים הנפשיים של פושעי־המלחמה ומתכנני השמדתם של המוני יהודים, צוענים, רוסים והומוסקסואלים על ידי הנאצים. אולי מוטב להותיר מפלצות אלה בדמות אניגמה בלתי ניתנת להסבר של הרוע בהתגלמותו הבלתי אנושית. איני סבור כך.

„הבאנאליות של הרוע", אותו מושג שנולד עקב משפט אייכמן, וקיבל חיזוק מזיק במשפט דמיאניוק, נעלם בהצגה זו, משום שמדובר בהשתקפות אותם רוצחים בחיי בניהם ונכדיהם, שאינם מסוגלים להתמודד עם העבר ממש כמונו, בני הקורבנות.

בדרך כלל אני סולד מהשימוש המיותר בהשוואות בין הנאצים לזוועות במקומות אחרים ובזמנים אחרים. מוטב שלא לגרום לאינפלציה במושגים כגון „שואה", „גסטאפו" או „אס.אס". כשמדובר בשוטרים אלימים, ואפילו מעשי התעללות של חיילים בתושבי השטחים הכבושים שלנו.

ובכל זאת, אי אפשר להתעלם מכך, שמנגנונים נפשיים, שגרמו לזוועות ההן מצויים בכל מקום. שברגע בו חשים אנשים פשוטים והגונים בחייהם הפרטיים, שמותר, „למען המולדת" או בבטחון להתעלל בבני־אדם: שחוקי המוסר תוקפם פג כאילו ומנית בשל הנסיבות, יופיעו בהם כל אותן תופעות של אכזריות, של בלתי־אנושיות, של חייתיות, שמצאו את ביטויין המתוכנן, הממלכתי, הרשמי במעשי הנאצים.

לפני שנים אחדות נפגשתי עם קבוצת מורים מברלין. השאלה שחזרה וצפה בשיחה היתה: „האם בני עם אחר, לא גרמנים, היו מסוגלים לכל אלה?"

התשובה שלי, שלא ניתנה מטעמי נימוס והכנסת אורחים, היתה: כן, זה אפשרי בכל עם, אלא שהסגנון יהיה שונה. הלא המעצמה הקולוניאלית האכזרית ביותר היתה דווקא הולנד (באיי דרום־מזרח אסיה, בסומטרה ובורנאו): הבלגים השמנים, חובבי הזלילה, התנהגו כקלסים איומים במושבותיהם באפריקה המערבית. האנגלים המנומסים היו מסוגלים לקציר הדמים באמריצאר שבהודו.

ואני מקווה, שבני הדור הישראלי הבא לא יתהלכו בתחושה, שאבותיהם אינם מסוגלים לדבר על מה שיש לקוות שיהיה השלב האחרון במאבק שבין הישראלים לפלשתינאים, שיש בחיי הוריהם — אנחנו — תחום חתום, שמסוכן לחדור אליו. אם כי, כמובן, רק חשיפתו עשויה להבריא את נפש המעורבים, ושל אלה, שבעל כורחם אשמים, אם כי לא חטאו.

עלינא תורי

מוסיקה

ו...שלוש ארבע לעבודה

יוסי שיפמן

החגיגה במצדה היתה בעצם רק חימום הקנה. מבצע לוגיסטי מסובך. מעין חזרה לגיבוש הנגנים. התיזמורת הפילהרמונית גוייסה לציין את סיום חגיגות הי־40 על־ידי „קרן אורי", גוף מארגן שאוסף בחו"ל כספים לצה"ל. הערת אגב, משום מה לא הוסיע מטה חגיגות הי־40 ולו על כרוזה אחת או פרסום אחד מכלל פירסומי האירוע. אבל זו היתה רק הערת אגב.

העבודה השחורה מתחילה השבוע. התזמורת הפילהרמונית הישראלית יוצאת לחזית וזו חזית הקונצרטים למינויים. את עונת הקונצרטים הינ"ג פותחת התזמורת בגדול. בגדול בשפת התזמורת, הווה אומר, גם שמות וגם חוזי הקלטות. בין השמות נמצא את הכנרים פנחס צוקרמן ושלמה מינץ והאחרון משמש החל מעונה זו כיועצה של התזמורת הקאמרית הישראלית). לצד שני הכנרים יגיע ארצה גם החלילן הצרפתי המפורסם ז'אן פייר רמפל. בין היצירות הפותחות את העונה יש ארבעה קונצרטי לכינור. מינץ ינגן את הסימפוניה הספרדית של לאלו ואת המספר חמש של וייטאן. צוקרמן ינגן את המספר חמש של מוצרט את אלגאר, אותו הפליא לנגן כאן בתל־אביב לפני שש שנים, בשבוע הזכרמן.

ובנושא ההקלטות — שם יינגן רמפל שני קונצרטים לחליל של מוצרט. הוא הקליט אותם בעבר פעמים רבות החידוש היחיד הוא בשילוב מוצרט־מהטה־רמפל־פילהרמונית. החברה המקליטה היא סי.בי.אס.

ההקלטות תימשכנה לאורך כל החודש כשהתזמורת, הפעם ללא סולנים, תסיים את מחזור הרפסודיות ההונגריות של ליסט, ובמיטב המסורת הפילהרמונית, מינוייה לא יקופחו. הם יוכלו לשמוע את היצירות בקונצרטי הסידרה המשמשים כידוע, גם כחזרות כלליות לקראת ההקלטות.

ביקורת מוסיקה

הקלאסי של הרומנטיקה

אורה בן־דרור

טריו יובל: אורי פיאנקה, כינור; שמחה חלד, צ'לו; יונתן זק, פסנתר — בסדרת הקונצרטים הקאמריים "הקלאסי של הרומנטיקה". בית אריאלה. יום רביעי ה־12.10.88.

אין סוף טעמים לרומנטיקה במוזיקה, ושני קצוות רחוקים, כמו שוברט וצ'ייקובסקי נפגשו בה בערב אחד בקונצרט זה.

טריו יובל הגיש בחצי הראשון של הערב את השלישייה בסי במול מז'ור אופוס 99 לשוברט, יצירה שהיא קודש הקודשים ברפרטואר לשלישיות. בביצועם שוברט זרם בגמישות טבעית והיה בהיר מאוד. הגדיל לעשות הצ'לן שמחה חלד בהוליכו משפטים עגולים, כיווניים, ובדרורים במיוחד. הפרק האחרון היה רב תנופה, כשהפסנתרן שלט בתכנים וידע לאן להוביל את הפסאז'ים המהירים, בעוד הכינור נשמע מעט לחוץ.

משוברט אצילי ופייטני זה, עבר הטריו לנגינת השלישייה אופוס 50 לצ'ייקובסקי. כאן, מטבע הדברים, קיבלנו רומנטיקה אחרת — רומנטיקה כבדה, חוויית התלהבות וחודרת. כשלשוברט נדרשו רקדניות בלט מרחפות, כאן ניתן היה לעיתים לרקוד במגפיים. הנושא של הוואריאציות הוצג בשקיפות על־ידי הפסנתר, והמירקם נעשה סמיך יותר ויותר עד שנעשה לצפוף ממש בסוף, כאשר לצ'ייקובסקי לא היה את הכוח "למתוח" את החומר עוד, מבלי ליפול באמצע, לזכות הביצוע ייאמר שלא היתה היסחפות ושאפילו המימד הפתאטי היה תיאטרלי, מרתק ובגבולות הטעם הטוב. ההדרן שהוגש בסוף (היידן), עזר להפריח את ענני הכובד הצ'ייקובסקיים, ואיפשר קינוח קליל יותר לערב זה.

מחול

רינה שיינפלד לפסטיבל סרוונטינו

וידאופרה

חומר למעריצים

יוסי שיפמן

הספר מסביליה, מאת ג'ואקינו רוסיני, למלים של צ'זרה סטרביני, בעקבות בומרשה. בית האופרה של רומא, בהקלטה משנת 1946. בתפקיד פיגארו — טיטו גובי, ולצידו — פרוצ'ו טליאוויני, נלי קורדי, ויטו דה־טאראנטו, ואתם המקהלה והתזמורת של בית האופרה הרומאי, מנצח ג'וזפה מורלי. במאי מאריו קוסטה.

סיפור אהבתו של הרוזן אלמביבה לרוזינה הצעירה, הנמצאת תחת אפוטרופסותו של הד"ר ברטולו, מתממש בעזרתו של התככן הידוע פיגארו, משרתו של הרוזן. סיפור זה הוא מן הנכסים המובהקים של בתי האופרה, ויותר מכך — של חובבי המוסיקה בכל העולם. אפילו רחוקים מעולם המוסיקה ימצאו מפזמים לעצמם את „פיגארו, פיגארו...". סיפור כשלון הערב הראשון ברומא, וההצלחות המסחררות שבאו אחריו, גם הם כבר מזמן נכס היסטורי.

הנוסח המוגש כאן מיועד למעשה ל„משוגעי אופרה" או למעריציו המובהקים של טיטו גובי — זמר הבריטון האיטלקי המפורסם, בן דורם של מריה קאלאס האגדית ומריו דל־מונקו, ושמות נוספים שקדמו לעידן הווידאו. הוצאת „ג'סטיך" האנגלית הפיקה השנה ארבע קלטות וידיאו, המכילות נוסחים מקוצרים של אופרות, שבהן מככב גובי. הסדרה נקראת „מופעי אופרה היסטוריים".

„הספר מסביליה" בנוי על גיבוריה הקלאסיים של הקומדיה דל'ארטה, ואת זאת ניתן לחוש מיד גם בבימוי השמרני של קוסטה. הקולות האיטלקיים המזמרים עוברים יפה, ביחוד אם לוקחים בחשבון את העובדה, שמדובר בהקלטת־מונו בת ארבעים ושתיים. הנוסח המקוצר מפריע יותר למדקדקים על קוצו של יוד, מאשר למעריצים. המעריצים ימצאו את גובי חיוני ומשגע, לצידם של יתר זמרי רומא. והרי הקלטה זו מיועדת עבורם. היבואן: בית התקליט, רח' פינסקר, 41 תל־אביב.

מה במקום?

שר הביטחון, יצחק רבין, מנסה להלך אימים על ציבור הבוחרים בארץ בציינו כי מי שמצביע למפ"ם ורצ, נותן את קולו למדינה פלשתינית וחזרה לגבולות 67' („דבר" 10.10). אגב, טענה זאת מושמעת על־ידי הליכוד כנגד המערך...

נשאלת השאלה מה מציע לנו רבין במקום. המשך כיבוש? אינתיפאדה עם 250 הרוגים (בחלקם ילדים) 7000 פצועים, 18000 עצורים או אולי את האופציה הירדנית? כשם שלרבין אין תשובה רצינית לאינתיפאדה, כך גם המשך התעקשותו לדבוק בכוח כפתרון, נועד לכשלון מראש. וכל הרוג הוא שמן על גלגלי האינתיפאדה.

לרבין לעומת זאת חלק בלתי מבוטל ביצירת האינתיפאדה, וזאת בשל חוסר פתרון הולם לבעיה הפלשתינית הנמשך למעלה מעשרים ואחת שנה: כתוצאה מכך התחדדה הזהות הלאומית הפלשתינית עד כדי שאיפה להגדרה עצמית וזאת בהחלט זכותם.

הניסיון לצייר סימטריה בין מדינה פלשתינית עצמאית ב„שטחים" לבין פגיעה חמורה בבטחון המדינה, הוא קשקוש ומעיד על חוסר ביטחון תמוה. למעשה זהו תרוץ הנועד אך ורק להמשיך ולהתחמק מהתמודדות אמיתית ואמיצה עם הבעיה.

רבין וחבריו במערך כמו חבריהם בליכוד, קיבלו זמן רב את ההזדמנות לעשות משהו לשינוי המצב, אך נכשלו. מוטב כי כוחות חדשים ורעננים יתפסו את מקומם, בתקווה כי יצליחו להתמודד טוב יותר עם המציאות הקשה שלנו.

אחינעם אביחן, מרחביה

מלחמה מכאן, לא מסיאול

אינני אוהב „עליהום". ההתנפלות הכללית על מישהו, בשל משהו שעשה, היא תופעה לא סימפטית. יש בה משהו ממשפט האספסוף (לינץ'). כך הרגשתי גם ביחס ל„עליהום" על האחים בורזן, הסייפים באולימפיאדה. אבל מכאן עד להצדקתם הדרך ארוכה מאוד. את הדרך הזאת עשה אורי בלסם בעמוד האחורי של „על המשמר", 28.9.88.

הצרה, אורי בלסם, שאצלנו כל מי שבא־לו עושה מה שבא־לו, „כל המותר מלך". משום מה המשמעת אינה נדבקת לבני־עמנו. זה מתחיל בזריקת פסולת ברשות הרבים, בחציית הרחוב באור אדום, ונגמר באי־מילוי פקודות בצבא.

אינני מצדד במשמעת עיוורת, לפקודות שאינן חוקיות בעליל אסור לציית. אבל המשמעת כשלעצמה היא ערך חשוב, בלעדיה אי־אפשר להגיע לשום מקום. בשביל ספורטאי המשמעת חיונית במיוחד. בלעדיה לא יוכל להגיע להישגים. וספורטאי המפר הוראה מפורשת של הנהלת משלחתו, לא זכאי לייצג את המדינה.

ובעניין יום הכיפורים. כמו אורי בלסם, גם אני מתקומם כנגד הכפייה הדתית. למעשה ישראל היא מדינת הלכה: בשבתות אין נסים, כמו גיטו. אין יוצא ואין בא. ביום כיפור, מי שיוצא ברכבו לכביש מתחייב בנפשו ממש. צריך בהחלט לעשות משהו בעניין. אבל את המלחמה הזאת צריך להתחיל כאן, בארץ, לא איישם בסיאול הרחוקה.

אמנון גלזר, בית זרע

„רק הליכוד יכול"

מר ליכוד בא לבדיקה בקופת־חולים לאומית. הרופא בדק אותו. „על מה אתה מתאונן?" — שאל.

— „אינני יכול יותר... נו, אתה מבין. לא הולך לי יותר..."

— „בן כמה אתה?" — שאל הרופא.

— „בן שבעים ושתיים".

— „קורה שבן שבעים ושתיים איננו יכול יותר".

— „אך לידי גר יהודי בן שבעים זהניש. הוא טוען שהוא עדיין יכול".

— תגיד גם אתה שאתה יכול. רבים שאינם יכולים טוענים שהם יכולים".

— „זה אני דווקא עושה, אך זה לא משנה את העובדה".

— „נכון" — השיב הרופא — „אך יש החושבים שזה משנה את התדמית".

י. ב. ד., תל־אביב

המכתבים מתפרסמים לאחר עריכה לשונית וקיצורים, בשל חוסר מקום. קוראים הפונים למדור מתבקשים לכתוב בקצרה, בנושא אחד בלבד וברווחים כפולים בין השורות.

המערכת

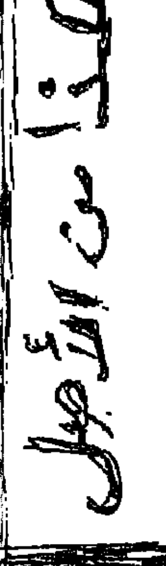

חוג בית

גדי יציב

הפגנת היוצרים במתקן הכליאה בקציעות. שומעים את התקתוק

אנצאר־3, שעון פוליטי

מתקן הכליאה בקציעות הוא, ללא ספק, אחד מכתמי הבושה על גופה של החברה הישראלית, אות־קלון על מצח כולנו, ובכל זאת — אנחנו יוצאים מן הביקור שערכנו ביום חמישי האחרון — כשאין לנו טענות של ממש כלפי מפקדי המתקן. הרגשה טובה? הרגשה רעה? קודם כל — גישה מפוקחת, הכרה במורכבות המצב, וידיעה ברורה כי במאבק פוליטי אמיתי, ארוך־טווח, חייבים, ראשית לכל, להיות דבקים באמת.

לפני כחודשיים עלה על הדוכן במליאת הכנסת אחד מחברי־הכנסת ונשא נאום נרגש מאוד — שבו אמר משהו כגון: „אנצאר־3, היא קציעות, הוא מחנה ריכוז אחד גדול. תחת השמש הקופחת מתייסרים אלפי פלשתינים באש השמש ובכפור הרוח. סובלים מהתעללות נוראה של חיילים סדיסטים", ועוד כיוצא באלה תיאורים מסמרי־שיער. עכשיו שיהיה ברור — אותנו לא מסדרים, ועלינו לא מערימים, ולנו אי־אפשר לעשות הצגות — ואני רוצה לקבוע כאן, כי זהו בלבול־ראש דימגוגי. מחנה קציעות מנוהל על־ידי מפקד, שמשתדל בכל ליבו ובמיטב כוחותיו ותקציבו הדל לשוות דיוקן אנושי למקום. הכלואים חיים בתנאים דומים למדי לתנאי־חייהם של חיילים בבסיס צבאי, בתוספת הבטחונית ההכרחית למטרתו העיקרית של המקום: לשלול את חירות האנשים, ולמנוע את בריחתם.

לקראת סיום תפקידי כחבר־כנסת התעקשתי לבקר במתקן הכליאה הזה, אשר שמו הרע והנורא הולך לפניו. עשיתי זאת מחמת הבושה, ולא משום טעם אחר. הבושה היא, אכן, גדולה מאוד. כליאתם של אלפי אנשים, בלא דין ודיין, בלי כתבי־אשמה, בלי תהליך משפטי מסודר — הוא עוול איום ונורא, עוול מטומטם, חסר תועלת, חסר־שחר. אמצעי המופעל על־ידי אובדי־עצות ואבודי־דרך. העוול הזה מתבצע גם בשמי, גם בשמך, והוא מונח כאבן כבדה על מצפון כולנו. מן העוול הזה אסור לנו לברוח, אסור להתכחש לו, אסור להתעלם ממנו. צריך לראות אותו, להתבונן אליו, להיות נוכח בתוכו, לבדוק היטב כיצד הוא מתבצע.

אל ליבו של העוול הזה נכנסתי איפוא ביום חמישי האחרון, עם חברי דני פלג, דובר מפ"ם. דיברנו עם מפקדי המתקן, דיברנו עם רבים מן הכלואים, עברנו על רשימות החולים והפגועים, בדקנו היטב כל מה שניתן לבדוק. מה מצאנו וראינו? ראינו ומצאנו תופעה דומה מבחינה עקרונית לזו שהיתה קיימת בשטחים בשנים הראשונות לאחר מלחמת ששת הימים. אז, בשנים ההן, דובר רבות ב„כיבוש הנאור", שכבר איש לא מתיימר לו היום. עכשיו ראינו „מחנה מעצר נאור". מין כפור־חם או אש־קרח, אשר רק הישראלים מסוגלים להפיק, לפרק זמן מוגבל, במידה כלשהי של תמימות אמיתית, אשר מתגלגלת ברבות הימים לצביעות מגלגלת־עיניים, עד שהתופעה מתייצבת מולנו אכזרית ורעה כפי שהיא באמת.

הכלואים אינם מתלוננים על מעשי־שרירות־לב, וגם לא על התנאים. המזון רע כפי שמזון יכול להיות בבית־סוהר, אבל הוא מזין ומשביע ובאיכות סבירה. תנאי ההיגיינה בסדר. יש עיתונים ויש דואר, והתנהגות החיילים־השומרים תקינה והוגנת ברוב המקרים.

יש ביקורים שוטפים של נציגי הצלב האדום, ושל האגודה להגנה על זכויות האדם. יש כמובן עוד הרבה מה לתקן, אבל הרושם הכללי הוא, שגם תיקונים ושיפורים מתבצעים כל הזמן. הכל חוששים מפני החורף המתקרב — אבל מבטיחים למצוא לו תיקון ופתרון.

מה קורה לעצורים במצב עניינים זה? קורה להם דבר פשוט מאוד: הם זועמים מאוד על השלטון, אשר גרר אותם לכלא בשרירות הצו המינהלי, ולאו דווקא על מפקדי המתקן. פגשתי שם עיתונאים וסופרים, מרצים באוניברסיטאות וקבלני־מישנה לעבודות־בניין, אנשי דת ושכירי־יום במסעדות, קשישים וצעירים, וכולם אמרו לי פחות או יותר כך: אנחנו עוד ניפגש כבני־חורין. אם אתה רוצה לכתוב משהו עלינו — אנא כתוב על המאבק הלאומי שלנו, על רוחנו שלא נשברת — ולא על תנאי המיקלחות והמטבח והמרפאה. כאן נולדת אומה חדשה.

הכלואים בקציעות הולכים וחורקים שיניים, אבל הם לא בוכים, ואין שום דמיון בין מצב־רוחם ודעתם לבין הנאום הנרגש והבכייני ההוא של חבר־הכנסת, שהתיימר לתאר את מצבם.

אני יודע היטב: החוקיות ההכרחית הפועלת על יחסי כובש־נכבש עתידה גם להגיע למתקן הכליאה בקציעות, ולהתגלות בכל כיעורה גם ביחסים שבין עוצר לעציר. אם לא ניפטר מן המפגע המוסרי והפוליטי הזה תוך זמן קצר מאוד — ייכשלו גם כל מאמצינו, כנים ותמימים ככל שהם, להמשיך ולטבול את השרץ הזה במים טהורים. עם הכלואים בקציעות נצטרך בקרוב מאוד לנהל משא־ומתן פוליטי. הם הנהגת העתיד של העם החולק איתנו אותה מולדת.

אלוהים אדירים, אני חושב לי בדעתי החילונית — תן לנו תבונה להיפטר מכל זה מהר מאוד כבר מחר, כבר עכשיו, כדי שדעתנו לא תיטרף עלינו לגמרי — וכדי שנצא מזה כולנו בריאים ושלמים. בקציעות שמעתי מחוגים גדולים של שעון פוליטי, מתקתקים בקצב גובר והולך ומאיים מאוד, ואם לא נאזין לקול התקתוק הזה ביום הבחירות הקרב ובא, ובימים הקרובים־מאוד ליום הבחירות — משהו מבעית מאוד יתפוצץ שם, ויגיע אל כולנו ויסחוף איתו את כולנו, מקצה הארץ עד קצה — ולא נאמר אז, כי לא ידענו ולא שמענו ולא ראינו במו־עינינו.

מגוחכת אך חינוכית

אני מתלבט עדיין ביחס להערכת „תוכנית האלופים" של המערך. התוכנית עצמה, על כל פרטיה, היא כמובן הצעה מגוחכת וחסרת־יישום מבחינה פוליטית — אבל יכול להיות שלעצם הצגתה — על עקרון היסוד שלה — יש השלכות הסברתיות וחינוכיות חיוביות לא מבוטלות.

מי שחושב, שאפשר להציע לפלשתינים, ליד שולחן המשא־ומתן, טריטוריה שמוקפת ממזרח וממערב ישובים יהודיים ובסיסי צבא, וממערב ומצפון היא מוקפת בגדר־מערכת חשמלית ובשדות מוקשים, וכבדרכו זרוע השטח בהתנחלויות ואשר כזכור אסור לפנות אותן, ובתחנות־התרעה אלקטרוניות, ועוד גוש עציון ומעלה האדומים — כמובלעות בתוור, ומלמעלה טסים חופשי מטוסי חיל־האוויר — מי שחושב כל זאת, איננו חושב במונחים פוליטיים ריאליים, אלא מנסה לתת תשובה צבאית אופטימלית לבעיה בטחונית, ובמקרה זה — זוהי תמימות מופלגת. יש בעיות בטחוניות, אשר אינן ניתנות לפתרון צבאי — אלא דווקא לפתרון פוליטי, או כלכלי או חברתי.

בעית בטחוננו בגבול המזרחי צריכה פתרון הרבה יותר מורכב, אשר המרכיבים הצבאיים יהיו פחותים בו, וקטני־משקל מכפי שמתארים לעצמם האלופים, אשר מסתבר כי עדיין אין הם מנוסים כנראה בחשיבה פוליטית (ואני למשל הייתי עומד על כך, בין השאר, שהגבול ישאר פתוח, ששני הצדדים יתחייבו לתנועה חופשית של בני־אדם, סחורות ורעיונות, שתיווצר מערכת אינטרסים חזקה משני עברי הגבול לשמירת השקט, שיקום מפעלים תעשייתיים משני עברי הגבול ליוצרים משלימים, כדי שיסחרו ביניהם, שתיבנה מערכת־השקייה לחקלאים משני עברי הגבול, ואולי גם מערכת ביוב משותפת וכו'. כל זה בהתאם למה שגם אמר ג'ורג' שולץ, ש„קווי הגבול יסומנו, אבל לא תקום חומה בין שני העמים").

אף על פי כן, העיקרון המונח ביסוד התוכנית, שהמרכיב הצבאי בפתרון הבעיה הבטחונית הזאת עשוי להחליף את המרכיב הטריטוריאלי — ראוי בהחלט להרגשה ולפרסום בציבור. העובדה, שאלופים ששמם יצא לתהילה בקרב העם, מעדיפים את המרכיבים הצבאיים על פני הטריטוריאליים, מבטלת מראש חלק גדול מן הביקורת של הדמגוגים מימין — אשר את כל יהבם הם משליכים על סיסמות טריטוריות. מן הבחינה הזאת, יש לסידורי המערך בנידון ערך חינוכי־ציבורי רב — הרבה מעבר להשלכותיו המיידיות על דפוסי ההצבעה ביום הבחירות הקרב ובא.

מכבי נתניה – מובילה חדשה בטבלה הלאומית, לאחר 0:2 נגד הפועל ירושלים

בית"ר ת"א עצרה את האלופה – 0:1

★ הצגה של בית"ר ירושלים נגד הפועל פ"ת – 0:3 ★ אכזבה: באר־שבע – מכבי חיפה 0:0
★ שער ראשון לבני־יהודה – 1:1 נגד מכבי ת"א ★ טבריה – חולון 0:0; שמשון – כפר־סבא 0:0

● טבלה לאומית

1. מכבי נתניה	5	2	3	—	4-7	9
2. הפועל באר־שבע	5	2	3	—	3-6	9
3. הפועל פתח־תקוה	5	3	—	2	8-8	9
4. בית"ר ירושלים	5	2	2	1	2-7	8
5. בית"ר תל־אביב	5	2	2	1	3-4	8
6. מכבי חיפה	5	2	3	—	3-7	7
7. מכבי תל־אביב	5	1	4	—	3-4	5
8. הפועל טבריה	5	1	2	2	5-3	5
9. הפועל תל־אביב	5	2	2	1	4-5	4
10. הפועל ירושלים	5	1	1	3	7-4	3
11. שמשון תל־אביב	5	—	3	2	4-1	3
12. הפועל כפר־סבא	5	—	3	2	7-3	3
13. הפועל חולון	5	—	4	1	5-4	2
14. בני־יהודה ת"א	5	—	2	3	6-1	2

שים לב

חסל סדר קשקושים!

אנחנו אוהבים לקשקש. נהנים לבקר, לעתים ללא בסיס והגיון. כל אחד חושב שהוא מומחה גדול בספורט. כל ענף והתכניות שלו. חלילה להעיר למישהו. מייד נפגע. ישנם אנשים, ביניהם חברי כנסת, שהתענוג הגדול שלהם זה לבחוש, להעיר הערות כאילו הם שהמציאו את הספורט וגם את המוסר. עוד לפני שבודקים דברים שולחים חיצים מורעלים.

בשבוע שעבר שמעתי מאנשי מקצוע, הנחשבים בעיני לרציניים ביותר, על מה שהלך במשחקים האולימפיים בסיאול. המסקנה שלי: שאנו חייבי לחיתולים לעומת רוב מדינות תבל, גם אם היינו קרובים בקוריאה למדליה אולימפית ועל־אף שהספורטאים הישראלים בסיאול היו הטובים ביותר שהרשנו מאז הופעת־הבכורה שלנו בזירה האולימפית, בהלסינקי ב־1952.

בוחנים מלווים ומאמנים במיקרוסקופים. ספורטאים עוברים מסננת. אילו עשו זאת בצורה מקצועית — ניחא. אבל כאשר הכל מכוון להתגרויות — זה גובל בנועל.

לישראל, למשל, לא היה ראש משלחת מיוחד לתחרויות השייט בפוסאן, על־אף שידענו שבציר נמל זו יש לנו סיכוי להישגים. מינו מאמן כראש משלחת. הקמצנות הזו והחשש מה יגידו נראו מוזרים לעומת הרכבי השייטים שהגיעו לשם. סופר בשבוע שעבר שהיו משלחות שלא הסתפקו כמאמן או ברופא ועסיין אלא שצירפו לכל צוות מתחרה גם צוות נוסף, מיוחד לאימונים, ואפילו הביאו מטרואולוג... תארו לכם שאנחנו היינו מעלים על הדעת דבר כזה. ראשי הספורט בישראל היו צריכים להתפלש במשך ימים לרגלי ועדת הספורט של הכנסת.

כל הגישה שלנו אינה מקצועית בגלל העובדה שאנו מוחרים מהצל של עצמנו. אינני בעד ניפוח מנופח של משלחות, אבל בעתיד לא תהיה לנו ברירה אלא להתאים את משלחות ישראל לצרכים מקצועיים, כמו בשאר מדינות תבל.

הגישה המדעית גם היא מגיעה לדרוך מפתיע. אמנם לנו אין סיכוי למדליות, אבל באותן מדינות על נוצרו צוות־חיזוי, העוקבים אחרי כל ספורטאי תבל ובשעת הצורך מפרסמים תחזיות הקרובות למציאות. סיפר לי ד"ר אוריאל זמרי שראיין בסיאול, לפני המשחקים את פרופ' פליקס סוסלוב, מנהל מחלקה להערכת הישגים ליד המכון הממלכתי לחקר תרבות־הגוף בברית־המועצות. לרשותו צוות של 30 איש: הערכתו היתה שברית־המועצות תזכה ב־128 מדליות, מהן לפחות 50 מזהב. המציאות: בריה"מ זכתה ב־55 זהב וב־132 בכלל.

גם במערב־גרמניה ישנה מחלקה לחיזוי ליד היחידה לספורט הישגי, בראשות ד"ר קריקר. החיזוי: מערב־גרמניה תזכה ב־35 מדליות — 10 מזהב. המציאות: 40 מדליות — 11 זהב.

הדברים שהבאתי הם רק כדי להמחיש באיזה רצינות מתייחסים לספורט בעולם. אגב, אותם מומחים העוסקים בחיזוי סבורים שטעות עד 10 אחוז היא הצלחה.

הבה לא נדבר ביום על תחילת ההכנות לברצלונה "כבר מחר", אלא נתרכז יותר בשינוי הגישה לספורט בארץ, למרות הצעקנים מכל הסוגים.

בזיון!

מה שקרה בשבוע שעבר במשרדי הפועל תל־אביב כאשר דגל המועדון נרמס ברגל־גסה ע"י כדורגלנים – גובל בבזיון, מוכיח לאיזה שפל ירדו מבצעי המעשה המחפיר.

אלימות אינה תחליף לכאב. גם אם הכעס "עולה לראש", אסור להגיע להשפלה. שחקנים שפגעו בדגל האגודה – אסור שילבשו עוד את מדיה!

איחולי הצלחה

תחרויות אולימפיאדת־הנכים ייפתחו היום במתקנים המפוארים בסיאול. ישראל תופיע עם משלחת מכובדת בתקוה להצלחות כמו בעבר. עד כה צברה ישראל במשחקים אלה, הנערכים לפני או אחרי המשחקים האולימפיים הכלליים — 271 מדליות, מהן 100 מזהב, 82 מכסף ו־89 מארד.

65 מדינות יטלו חלק באירוע. לראשונה ישתתפו ספורטאים ממזרח־אירופה. דרגת־הקושי תעלה, אולם הספורטאים־הנכים שלנו שידעו להתגבר בעבר על מכשולים רבים ישקיעו גם הפעם מאמצים כדי לזכות בהישגים מעולים.

המשלחת האולימפית הישראלית במשחקי־הנכים הוכנה בקפידה רבה. היא אמנם לא זכתה בתשומת־לב מרובה בכלי התקשורת, אבל בטוחני שאותם ספורטאים שיצאו לסיאול יעשירו את מכמן המדליות שלנו.

בהצלחה.

שחקני בית"ר ירושלים צוהלים: יעקב שוורץ (9) מחובק ע"י חבריו לאחר הבקעת שערו הראשון דקה לאחר שנכנס (0:3 נגד הפועל פ"ת) (תצלום: קנפר)

● לאומית

מכבי נתניה — מובילה חדשה בליגה הלאומית בכדורגל לאחר המחזור ה־5 אתמול. סגנית האלופה מנתניה ניצלה היטב את מגרשה הביתי וניצחה את הפועל ירושלים — 0:2. שייע פייגנבוים, מאמן מכבי נתניה, חגג נצחון על חברו־מאמנו דוד שוייצר מהפועל ירושלים. שוייצר ופייגנבוים כיכבו בעבר בהפועל ת"א ואחר־כך אימן שוייצר את פייגנבוים בנבחרת הלאומית.

מכבי נתניה מוליכה בטבלה למרות שהפרש שעריה זהה לזה של הפועל באר־שבע אולם כבשה שער אחד יותר (וגם ספגה שער יותר) מאשר יריבתה. הפועל באר־שבע איכזבה אתמול בבירת הנגב כאשר סיימה 0:0 עם מכבי חיפה, שירדה מהמקום ה־3 ל־6.

הפועל פ"ת, שלישית, גם היא עם 9 נקודות. תבוסתה בבלומפילד לבית"ר ירושלים — 3:0 — הורידה אותה מהמקום ה־1 ל־3. בית"ר ירושלים טיפסה מהמקום ה־5 ל־4.

האלופה, הפועל ת"א, נחלה את הפסדה הראשון העונה, כשנוצחה 1:0 על־ידי בית"ר ת"א ביום־שישי בהרצליה. בית"ר ת"א עלתה מהמקום ה־6 ל־5, בעוד שקבוצת הפועל ת"א, ששחקניה התקשו להשתחרר מהשערוריות הפוקדות אותם בחודשים האחרונים, נסוגה מהמקום ה־7 ל־9. לבית"ר ת"א היה זה נצחון ראשון על יריבתה לאחר חמש שנים.

אחרי 442 דקות כבשה קבוצת בני־יהודה ת"א שער ראשון העונה בדקה ה־82, אולם זה לא הספיק לה לנצחון בהרצליה על מכבי ת"א, שהשוותה בדקה ה־87, בשער עצמי — 1:1. בני־יהודה נותרה במקום האחרון.

הפועל טבריה לא ניצלה את ביתיותה וסיימה בתיקו אפס את משחקה עם הפועל צפרירים חולון.

תיקו אפס היה גם במשחק הראשון בבלומפילד בין קבוצות שמשון ת"א והפועל כפר־סבא, שתי קבוצות שטרם טעמו טעם נצחון, כמו גם הפועל חולון ובני־יהודה ת"א.

ארבע קבוצות עדיין בלתי־מנוצחות — מכבי נתניה, הפועל באר־שבע, מכבי חיפה ומכבי ת"א. ממעגל הבלתי מנוצחות נשרה במחזור ה־5 רק האלופה, הפועל ת"א.

המחזור ה־5 היה דל־שערים — רק 8 הובקעו.

ההזדמנויות לא נוצלו

אמיר עוז

שמשון ת"א – הפועל כפר־סבא 0:0

● איצטדיון בלומפילד. 2500 צופים. שופט: עמית קליין.
● השחקן המצטיין: מייקל יפה.
● שמשון ת"א: חדד, אפרים שמעונוב, ברודה, אורי כהן, חלוי, עובדיה, מזן (שוקרון), יגאל הלל, שלמה מזרחי, גדעון דמתי (ארמוני), שלומי ארחי.
● הפועל כפר־סבא: עמר, ברהנה, נעמן, רפיבו (רבינוביץ), אופיר, בזיקיס, פולבר, יפה, סיימון (נוזהר), סלקטר, מימוני.

הפועל כפר־סבא הגיעה אתמול לאיצטדיון בלומפילד במטרה לנצח את שמשון תל־אביב, אולם בין כוונותיה למה שהציגה על כר־הדשא היה פער גדול, וכך נאלצה להסתפק בנקודת ליגה אחת, לאחר 0:0 מאכזב.

הפועל כפר־סבא פתחה את המשחק היטב, כאשר מייקל יפה וגדי פולבר הצליחו, בצירופים נאים, להגיע עד לרחבת שער שמשון, אך חלוצי הקבוצה, יצחק מימוני, גדעון סיימון ומשה סלקטר, היו מסיימים גרועים ולא הצליחו להכניע את השוער אבי חדד.

שמשון ת"א ניסתה לבסס את משחקה על התקפות מתפרצות של שלמה מזרחי ואבינעם עובדיה, אבל הגנת כפר־סבא, עם יצחק נעמן בראשה, סיכלה כל נסיון של שמשוני להגיע לעימות עם השוער אדיר שמיר.

בכל 90 הדקות נרשמו רק שלושה מצבים מסוכנים. בדקה ה־51 לא נוצל יצחק מימוני טעות בהגנת שמשון: מימוני חטף כדור, עבר בכדרור את אבי חדד, שיצא מולו, אך גם עבר את קו הרוחב.

בדקה ה־67 שגה חדד ביציאה לכדור גבוה, וגדעון סיימון נגח מעמדה נוחה לחוץ.

גם שמשון רשמה החמצה. חמש דקות לסיום הגביה עובדיה לאדרי, שמול רשת חשופה בעט לחוץ.

שיפוטו של עמית קליין היה ללא־דופי.

טבריה: צריך לדעת להבקיע!

הפועל טבריה – הפועל חולון 0:0

● המגרש בטבריה. 3000 צופים. שופט: בני כהן.
● השחקן המצטיין: מרדכי אבו־חצירה.
● הפועל טבריה: אלטר, אבו־חצירה, שינו, אדרי, אייל דן, עשור, יעקב לוי, סיידה, מגן, לוטרשטיין (אוחנה), בלאיש (נעים כהן).
● הפועל חולון: ביטון, גיל, זיתוני, מחלוף, יעקובי, אלי כהן, בני דמתי, אהרונוב (חפיף), פס, בן־ברוך, פנסו (טליאס) שקרוקה.

שמואל ברזיק

במשחק־הבכורה ביניהן בליגה הלאומית נפרדו אתמול קבוצות הפועל טבריה והפועל צפרירים חולון בתיקו 0:0. חלוקת הנקודות אינה צודקת. טבריה היתה טובה יותר, שלטה במשחק, אך בעוכריה היו חוסר מזל והיעדר חלוץ מחיד־שערים.

טבריה הפגועה, שיחקה ללא דוד אבוטבול ועופר דן הפצועים, ומאיר עמור, שהתמקח עם הנהלת הקבוצה על גובה שכרו, ביקש להפר את חוזהו והחרים את המשחק.

הפועל טבריה עלתה לשדה במערך 4־4־2, כאשר שני החלוצים הם, שרון בלאיש וליאו לוטרשטיין, צעירים חסרי־נסיון. שחקנים אלו נתמכו היטב ע"י הוותיקים, בתוך ממן בקישור, מרדכי אבו־חצירה בעמדת המגן, שמדי פעם סייע לחלוצי החוד, ושבתאי שינו, שניסה כוחו בבעיטות ארוכות־טווח.

לעומת הטברייניים היטיבה חולון לשחק בהגנה ובקישור, והשאירה את חלוצי־החוד לנסות כוחם בהתקפות מתפרצות, אך השוער אריה אלטר סיכל נסיונות חולון לכבוש שערים.

במחצית הראשונה התנהל משחק מרכז־שדה עם יתרון לטבריה. בדקה ה־35 ניצב שרון בלאיש הצעיר, 14 מטר משערו של החולוני יעקב ביטון: בלאיש, במקום לבעוט מעל לשוער שהתקדם מולו, בעט חזק והכדור חלף מעל לקורה. בדקה ה־28 הגביה עשור מטבריה לרחבת חולון, ושינו בעט מעמדה נוחה את הכדור לידיו של ביטון, שהדף.

גם לחולון ניתנה הזדמנות הבקעה בדקה ה־38: ארז שקרוקה נע ברחבה, ובמקום לבעוט את הכדור איפשר לאלטר, שוער טבריה, לזנק ולקלוט.

טבריה הגיעה למצבים רבים של כיבוש שער, אך כל נסיונות ההבקעה עלו בתוהו, לא כל־כך בגלל הגנה מוצקה של היריב, אלא בגלל חוסר רגל מסיימת.

השיא היה בדקה ה־80: אייל דן שלח את שינו לרחבת שער חולון: שינו הטעה את מגינו, איפשר לכדור לחלוף על פניו, אך שום טברייני לא היה קרוב לאירוע כדי לכבוש שער.

בני־יהודה: שוויון אומלל

אלכס קליין

אכזבה ל"זהובים" משכונת־התקוה — רק אפשר לסכם את תוצאת התיקו 1:1, בדרבי התל־אביבי הקטן, בין מכבי ת"א ובני־יהודה ת"א.

מדוע אכזבה? אתמול, במחזור החמישי, עמדו סוף־סוף שחקני בני־יהודה על סף־נצחון לגה ראשון, אך שער עצמי אומלל של קשר בני־יהודה, אייל חיים, גרם לשוויון בתוצאה, ולתעודת־עניות לכדורגל הישראלי כשדרבי תל־אביבי נערך באיצטדיון העירוני בהרצליה, ולא בעיר תל־אביב.

מכבי ת"א היתה טובה יותר במהלך המחצית הראשונה. הגנתה, בניצוחם של אבי כהן ומנשה שמעונוב, הצרה את צעדיהם של דוד גורדנה וחזי שירזי, חלוצי בני־יהודה. הבלמים השתלטו ראשונים על הכדורים שנבעטו לרחבת שערם, משחקם היה מסודר ומדוייק יותר וקשרי מכבי ת"א, חיים גולדברג וארז לולו שלחו בזה אחר זה את חלוציהם, בני טבק ואלי דריקס לרחבת ה"זהובים". בדקות הטובות של מכבי ת"א לא הורגש חסרונם של מוטי איוניר ואלון נחז הפצועים.

הזדמנות ראשונה ניתנה לבני טבק, חלוצה הנמרץ של מכבי ת"א. כבר בדקה ה־14 כשניצב יחידי מול יעקב אסייג, שוער בני־יהודה, אך נגיחתו נהדפה היטב על־ידי השוער. מנגד ניסו שחקני בני־יהודה להשיג שער יתרון כשכדור־קרן שנבעט מרגלי אייל חיים הגיע לחזי שירזי, הבלתי־מכוסה ברחבה, וזה בעט מקרוב בשלומיאליות לידיו של משה מרכוס, שוער מכבי ת"א.

לאחר התקפות ממושכות של בני־יהודה על שערו של מרכוס הובקע השער הראשון, והמיוחל לזכות שחקני שכונת־התקוה בדקה ה־82: חזי שירזי קלט כדור כ־14 מטר משער מכבי ת"א, וכחצי־גובה בעט מצויין לפינה הימנית של מרכוס ולרשת וכבש אחרי 442 דקות משחק בליגה, שער ראשון לבני־יהודה — 0:1.

כשנדמה היה שהמשחק הוכרע, חשבו שחקני מכבי ת"א אחרת. בדקה ה־87 בעט חלוצם הצעיר מאיר מליקה כדור מ־18 מטר לעבר שער בני־יהודה, הכדור פגע ברגלו של אייל חיים, הטעה את השוער אסייג, וחדר לרשת. שער אומלל — 1:1.

מכבי ת"א – בני־יהודה 1:1 (0:0)

● האיצטדיון בהרצליה. 4000 צופים. שופט: צבי שריר. השער לבני־יהודה: חזי שירזי (82), למכבי ת"א: עצמי, אייל חיים (87).
● השחקן המצטיין: [illegible]
● מכבי ת"א: מרכוס, אבי כהן, מנשה שמעונוב, איתן לוי, גולדברג, לולו, מליקה, טבק [illegible]
● בני־יהודה ת"א: אסייג, סלמה, שרעבי, [illegible] אייל חיים, [illegible] גורדנה, [illegible] שירזי.

ירון כהן, כובש שער הנצחון לבית"ר ת"א לרשת הפועל ת"א (0:1), מול המגן דוד הרשליקוביץ (תצלום: קנפר)

המשחק המרכזי

הריצות בבית־ברנר לא הוסיפו כושר

אורי שטינבך

האלופה, הפועל תל־אביב, הרימה שלשום ידיים בהרצליה כאשר הפסידה בדרבי־הקטן 1:0 לבית"ר ת"א, משער שספג יום־טוב טליאס בדקה ה־79 בבעיטה מ־17 מטר.

בתום שבוע נוסף של ריצות מפרכות במדרגות בית־ברנר אחרי הכסף שחייבים להם ואחרי שהוציאו את האנרגיה בהפיכת שולחנות הפתיעו שחקני הפועל ת"א ביכולת החלשה שגילו על כר־הדשא. אם מדברים על כר־הדשא הרי שבפעם השנייה, תוך שבוע,

בית"ר ת"א – הפועל ת"א 0:1 (0:0)

● האיצטדיון בהרצליה. 2500 צופים. שופט: עוזריה צבי. השער לבית"ר ת"א: ירון כהן (79).
● השחקן המצטיין: ירון פרסלני.
● בית"ר ת"א: אריה חביב, טורס, פרסלני, שלומי עמר, אופנהיים, מאיה (איזמירלי), נסים כהן, גיסן כהן, תגר, ירון כהן, בן־אמו.
● הפועל ת"א: טליאס, מוסטרל, זאנה (קרביאן), סגל, דוד הרשליקוביץ, ארמה, אלי כהן, זאנו, סיני, שמואל (לנדאו), שבתאי לוי.

מצליחה גבשושית להטעות את שוער הפועל ת"א, טליאס. גם שלשום נשאר טליאס מופתע מכדור שבעט ירון כהן (דקה 79) מ־17 מטר: הכדור פגע בדשא, שינה כיוון, חדר לרשת והעניק לבית"ר את 3 הנקודות.

יאמר מייד, לא היה זה משחק שהתעלה לרמה גבוהה. בית"ר ת"א הציגה שלישיית־חוד לוחמת — ירון כהן, אלי תגר ואלי בן־אמו — שתיעתעה בהגנת הפועל ת"א, וגררה אותה למשחק נוקשה, שהביא לשלושה כרטיסים צהובים ליוסי זאנה, משה מוסטרל ושבתאי לוי.

בית"ר הציגה גם בלם בטוח ושקט במשחקו, ירון פרסלני, ושוער מנוסה, אריה חביב.

הפועל ת"א, עם קישור מתוגבר על חמישה שחקנים, ועם שבתאי לוי כחוד, ויוסי זאנה בעורף, שחזרו מהרחקה ממושכת, לא הצליחה כמעט להגיע למצבי־הבקעה מול שער בית"ר. רק פעם אחת, בדקה ה־65, היתה לשבתאי לוי הזדמנות טובה לכבוש, אך כדור־הנגיחה שלו נקלט בידי חביב.

לבית"ר ת"א היו יותר מצבי־הבקעה וגם קצת מזל, באותו כדור מקרי של ירון כהן, שהספיק לנצחון.

● הניחוש הנכון

1.	שמשון ת"א — הפ. כפ"ס	X
2.	בית"ר י־ם — הפועל פ"ת	1
3.	הפ. ב"ש — מכבי חיפה	X
4.	הפ. טבריה — הפ. חולון	X
5.	מכבי ת"א — בני־יהודה	X
6.	בית"ר ת"א — הפ. ת"א	1
7.	מכבי נתניה — הפ. י־ם	1
8.	מכבי שעריים — הפ. חדרה	1
9.	הפ. לוד — בית"ר נתניה	X
10.	הפ. יהוד — הפ. ר"ג	2
11.	הפ. בת־ים — מכבי טמרה	1
12.	מכבי עמידר — מכבי יפו	1
13.	הפ. חיפה — בית"ר רמלה	X
14.	מכבי פ"ת — מכבי יבנה	X

יגאל מנחם – צמד־נצחון

דוד בכר

שני שערים שכבש יגאל מנחם במחצית השנייה לרשתה של הפועל ירושלים הזניקו את מכבי נתניה לנצחון ביתי — 0:2.

יגאל מנחם היה שוב הכדורגלן הדומיננטי והמצטיין בשורות קבוצתו. יגאל כבש את שני השערים ועם קצת מזל יכול היה להוסיף כמה שערים.

מכבי נתניה פתחה בהתלהבות וגה את המשחק במטרה לכבוש שער מהיר ולפתוח בכך את המערך הצפוף של הירושלמים.

מנגד התרכזו שחקני הפועל ירושלים במשחק הגנתי וניסו לבזבז זמן. הם לא בחלו בכל אמצעי כדי לבלום את הנתנייתים הארישים, דבר שאילץ את השופט אריה וולף להשתמש בכרטיס הצהוב.

מכבי נתניה לחצה בכל דקות המחצית הראשונה, אך לא הצליחה לכבוש. ציון אוחנה שמר היטב על עושה־המשחק של נתניה, רונן גבאי, וכחילה ניסה לנטרל את יגאל מנחם.

בדקה ה־34 פרץ רונן גבאי לרחבת הפועל ירושלים כשהשאיר מאחור כמה משחקני הבירה ומול רוני ג'רבי בעט חזק, וג'רבי הדף לקרן. שניות לפני השריקה להפסקה (45) החמיצה נתניה הזדמנות נוחה לעלות ליתרון כשבני לם בעט מעמדה נוחה.

בדקה ה־46 כבשו הנתנייתים שער ראשון: יגאל מנחם המצויין, פרץ מימין, בעט לכיוון השער: השוער רוני ג'רבי נראה קולט את הכדור אך לפתע שמט אותו לשערו — 0:1 לנתניה.

בדקה ה־55 ביצע מאמן הפועל ירושלים, דוד שוייצר, חילוף טקטי כשהכניס למשחק חלוץ (אשר ששון), במקום מגן (יואב בסון) — במטרה להשוות. בדקה ה־71, באחת ההזדמנויות הבודדות של הירושלמים, נגח מיקי בן־שיטרית החוצה.

בדקה ה־74, 0:2 מכבי נתניה: רונן גבאי חדר לרחבה בפריצה אופיינית: ציון אוחנה הכשילו, ואת הכדור ה־11 בעט יגאל מנחם לרשת ללא רופי.

השופט אריה וולף (בינוני) הצהיב את דראביץ' ורוני לוי ממכבי נתניה ואת רוני ג'רבי, יואב בסון ומישל דיין מהפועל ירושלים.

מכבי נתניה – הפועל ירושלים 0:2 (0:0)

● מגרש מכבי נתניה. 4500 צופים. שופט: אריה וולף.
● שערים למכבי נתניה: יגאל מנחם (74,46).
● השחקן המצטיין: יגאל מנחם.
● מכבי נתניה: בלה, שמעון מנחם, בר, דראביץ', סקר, חלפון, עציוני, גבאי (גואטה), לם (הייריס), רוני לוי, יגאל מנחם.
● הפועל ירושלים: רוני ג'רבי, נחמיאס, שפירא, כחילה, בסון (אשר ששון), דיין, ציון אוחנה, יהודה עמר, שלומי מלכה, בן־שיטרית, אסייג (יחזקאלי).

● מלך השערים

1.	בן־אמו (בית"ר ת"א)	3
–.	לוין (הפועל פ"ת)	3
–.	מנחם (מכ. נתניה)	3
–.	שוורץ (בית"ר י־ם)	3
5.	י. אוחנה (באר־שבע)	2
–.	ארמלי (מכבי חיפה)	2
–.	בן־ברוך (הפ. חולון)	2
–.	גבאי (מכבי נתניה)	2
–.	מלמיליאן (בית"ר י־ם)	2
–.	מרדכי (מכבי חיפה)	2
–.	מרילי (מכבי חיפה)	2
–.	י. עמר (הפועל י־ם)	2

ביטון החמיץ ההזדמנות האחרונה

אברהם בר־לב

מכבי חיפה איכזבה אתמול את 7000 הצופים שהגיעו לבירת הנגב לצפות במשחקה. החיפנים הסתגרו בקו־הגנה צפוף ומנעו מחלוצי הפועל באר־שבע פיתוח משחק לעבר שערו של גיורא אנטמן — 0:0.

שחקני באר־שבע התקשו לתפקד מול ההגנה הצפופה של מכבי חיפה. שחקני הקישור, מאיר צרפתי, יוסי שושני ומאיר עורן הירבו לשגר כדורי־גובה לרחבת ה־16 של מכבי חיפה, שם שלטו הבלמים הגבוהים של האורחים. שחקני באר־שבע שגו שלא נתנו דעתם לפריסת המשחק ולניצול השחקנים המהירים שלהם, כדי שאלו ינסו כוחם בבעיטות לשערו של אנטמן.

פתיחת המשחק היתה שייכת למארחים. אלי אוזן, בפריצה נאה כבר בדקה ה־3, חלף על פני שני מגינים ובעט שטוח, אך הכדור חלף סמוך לעמוד השער. יהיה זה אות מעורר, אך ההמשך לא היה כזה.

מכבי חיפה הציבה שומר־ראש על שחקני־המפתח של באר־שבע: בלבול שמר על עורן: גבעול הצר את צעדיו של אוחנה ושושני נשמר בקפידה ע"י קרמר. מצב זה הביא לשיבוש מהלך משחקה של באר־שבע. הוכח שלבאר־שבע אין חלוץ טבעי היכול לכבוש שערים. כאשר שחקני הקישור נסגרים לא קשה לנחש את התוצאה הסופית.

"לצערי השיטות שבהן נקט אתמול אמציה לבקוביץ נעלמו מזמן מהכדורגל. חבל מאד שאוהדי הכדורגל שהגיעו לבאר־שבע יאלצו להדיר את רגליהם מהמגרשים אם החיפנים ימשיכו לדבוק בשיטות כאלה" — אמר נסים בכר, מאמן הפועל באר־שבע.

לעומתו אמר לבקוביץ: "באתי לחלץ נקודה, ואני שמח שעמדתי במשימה. אין זו בושה להשיג נקודה בבאר־שבע. הקבוצה המקומית נחשבת לקבוצת־צמרת ואני מרוצה".

פתיחת המחצית השנייה היתה שייכת לבאר־שבע. ואהוי ארמלי נותר בודד כחוד התקפת מכבי חיפה, במטרה לכבוש בפריצה את שערו של אבי ליברמן. צרפתי ועורן ניסו כוחם מנגד, אך שם היה שוער מכבי חיפה עירני וקלט את כל הכדורים בצורה קלה.

שלוש דקות לסיום ניצב מאיר ביטון במצב נוח, אולם כדור־הקרן ששוגר אליו הוחמץ.

שיפוטו של לויה היה מרשים.

הפועל באר־שבע – מכבי חיפה 0:0

● האיצטדיון בבאר־שבע. 7000 צופים. שופט: יהושע לויה.
● השחקן המצטיין: אפרים דוידי.
● הפועל באר־שבע: ליברמן, כהן־מו, דוידי, אילוז, אוזן, ועקנין (שמואלי), עורן, שושני, צרפתי, ביטון, יובל אוחנה.
● מכבי חיפה: אנטמן, אהרוני, דוד לוי, קרמר, מרילי, גרינברג, בלבול, אברקרט, גבעול (קלינגר), ארמלי, מרדכי (עופר מזרחי).

● במחזור הבא

ליגה לאומית

הפועל כפר־סבא — הפועל ירושלים: הפועל ת"א — מכבי נתניה: בני־יהודה ת"א — בית"ר ת"א: הפועל צפרירים חולון — מכבי ת"א: מכבי חיפה — הפועל טבריה: הפועל פ"ת — הפועל באר־שבע: שמשון ת"א — בית"ר ירושלים.

ליגה ארצית

הפועל חדרה — מכבי יבנה: בית"ר רמלה — מכבי פ"ת: מכבי יפו — הפועל חיפה: מכבי טמרה — מכבי רמת־עמידר: הפועל רמת־גן — הפועל בת־ים: בית"ר נתניה — הפועל יהוד: מכבי שעריים — הפועל לוד.

● נוער

בני־יהודה נעצרה – הובסה ע"י מכבי חיפה 3:0

בני־יהודה ת"א, שהוליכה את טבלת הליגה הלאומית לנוער בכדורגל, עד מחזור אתמול נחלה הפסד 3:0 למכבי חיפה, ואיבדה את הבכורה למכבי תל־אביב, שניצחה את הפועל פתח־תקוה — 0:1.

יתר תוצאות המחזור הרביעי היו: הפועל עכו — הפועל חיפה 0:4: הפועל באר־שבע — הפועל כפר־סבא 0:2: מכבי נתניה — בית"ר ירושלים 1:2: הפועל תל־אביב — גדנ"ע יהודה 1:2: מכבי יפו — מכבי פתח־תקוה 0:2: הפועל אשדוד — הפועל ירושלים 1:1.

צמרת הטבלה

1.	מכבי ת"א	4	0-7	7
2.	מכבי חיפה	4	1-6	7

שוורץ נכנס וכבש פעמיים

יצחק ויכהוף

במשך 56 דקות חימם יעקב שוורץ, קשר בית"ר ירושלים, את ספסל קבוצתו ומשם חזה במחדליהם של חלוצי־החוד של קבוצתו, אלי יאני ורונן רוקמן, ששוטטו על כר־הדשא היסוגאו ללא מעש. דקה לאחר כניסתו, בנגיעתו הראשונה בכדור, בבעיטה העלה את יתרון קבוצתו ל־0:2 וארבע דקות לאחר־מכן הבקיע שער שני וכחק את חבריו לנצחון מוחץ — 0:3 על הפועל פ"ת, שהוליכה את הטבלה הלאומית עד אתמול.

בית"ר ירושלים שיחקה נכון. היא לא היתה גדולה, מאחר שיריבתה, הפועל פ"ת, לא מצאה את מקומה במגרש ו־4000 הצופים שאלו את עצמם: האם זו חוליית החוד שכבשה עד אתמול 8 שערים? ניר לוין, מני בסון, דני גיראון ויתר חבריהם כמעט שלא סיכנו את שערו של יובל מימון מירושלים. כאשר עשו זאת היה השוער הצעיר במקום, וקלט את בעיטותיהם החלשות. הפועל פ"ת סבלה מהיעדר חוליית קישור בעלת רמה, שתזין בכדורים את החלוצים.

בית"ר ירושלים ניצלה את חולשת יריבתה עד תום. אורי מלמיליאן, במרכז המגרש, היה בעל־הבית. לצידו סייעו המגינים אבי כהן ושלמה שירזי, שתמכו ללא ליאות בהתקפת קבוצתם. הקשר הנבון של בית"ר ירושלים, אופיר שמואלי, עשה עבודת־הריסה יעילה וניפץ את מרבית התקפות היריב עוד בתחילתן והחל את הסתערות חבריו על שער היריב.

האיש האומלל אתמול באיצטדיון בלומפילד היה קפטן הפועל פ"ת, איתן בורדניוק. בורדניוק היה אשם בשני השערים האחרונים שספגה קבוצתו, והוא גם לא נמצא במקומו בעת כיבוש השער הראשון לזכות בית"ר ירושלים כבר בדקה ה־4. שלמה שירזי המצויין, פרץ לאורך הקו, הגביה כדור לרחבת שער הפועל פ"ת, אבי כהן, סמוך לקו ה־16, ניתר לכדור ונגחו לעברו של רפי כהן, שוער הפועל פ"ת: הכדור עשה קשת גבוהה ונחת מאחורי גבו של השוער הצעיר — 0:1.

בית"ר ירושלים יזמה התקפות רבות במחצית הראשונה. סמי מלכה לא ניצל הזדמנויות שהכין לו שלמה שירזי, שפעמיים נגח ובעט לידיו של רפי כהן (17, 20). ההזדמנות היחידה של האורחים מפ"ת במחצית הראשונה היתה בדקה ה־25 כשניר לוין הוריד כדור לדני גיראון, שנבלם לקרן.

בית"ר ירושלים יכלה לעלות ל־0:2 בדקה ה־28, אך רונן רוקמן, כשירוו, לא ניצל הכנה מעולה של מלמיליאן, שהשאיר לו כדור מול השער ורוקמן בעט לחוץ.

המחצית השנייה נפתחה במחדלים של יאני ורוקמן שהחמיצו. יעקב שוורץ החליף בדקה ה־56 את מלכה, שלא הורגש, ודקה מאוחר יותר הניף ידיים של כובש. רוקמן, בפעולתו החיובית הראשונה במשחק, גבר על איתן בורדניוק, ומקו הרוחב שיגר כדור למרכז הרחבה: שוורץ הסתער והרשית מקרוב — 0:2.

בדקה ה־61 הזכיר אלי יאני את קיומו ב"אסיסט" לשער נוסף: יאני הגביה לעברו של שוורץ: בורדניוק נכנע לשוורץ, שהשתלט על כדור־הגובה, ומול רפי כהן לא התבלבל וקבע — 0:3.

אורי מלמיליאן כמעט שהצטרף לרשימת כובשי השערים בדקה ה־81: רוקמן הגביה, ואורי נגח חזק: הכדור פגע בכידו של רפי כהן, עשה דרכו לקורת השער, ומשם שוב לידי השוער.

השופט דאוד סוהיל שלף צהובים לניר אלון ודוד לוי מהפועל פ"ת ולשלמה שירזי מבית"ר ירושלים.

בית"ר ירושלים – הפועל פ"ת 0:3 (0:1)

● איצטדיון בלומפילד. 4000 צופים. שופט: דאוד סוהיל. כבשו לבית"ר ירושלים: אבי כהן (4) ויעקב שוורץ (57, 61).
● השחקן המצטיין: אופיר שמואלי.
● בית"ר ירושלים: מימון, אבי כהן, חנן אזולאי, אשש, שלמה שירזי, קדוש, שמואלי, סמי מלכה (שוורץ), מלמיליאן, יאני (ונדרמולן), רוקמן.
● הפועל פתח־תקוה: רפי כהן, גיא לוי, בורדניוק, אלון, קוזשווילי, דוד לוי, גיראון (קריסי), מחפוד, איליה (קלמנוביץ), בסון, לוין.

● עמית ינר ממועדון ראשון לציון ניצח אתמול בתחרות ארצית בניווט שהיתה ליד קיבוץ נחשונים, בהשתתפות 300 רצים. ינר עבר 8 ק"מ ו־250 מטר בזמן של 1.11 שעה.

מאיר עמור – לדין משמעתי בהפועל טבריה

שמואל ברזיק

חלוצה של הפועל טבריה, מאיר עמור, שהחרים אתמול את משחק קבוצתו נגד הפועל חולון יועמד לדין משמעתי — כך מסר לי אמש יו"ר מחלקת הכדורגל של הפועל טבריה, יובל חוריש.

בשבוע שעבר פנה מאיר עמור להנהלת הקבוצה וביקש שישנו את חוזהו לשנת המשחקים הנוכחית, ותבע תוספת כספית משמעותית. פירושו של דבר — עבירה על תקנון התשלומים. לפי חוזהו משתכר עמור סכום בגובה המירבי המותר לפי התקנון.

הנהלת הקבוצה סירבה להיענות לבקשתו. עמור החרים את האימונים, ולא התייצב למשחק אתמול. הוחלט, להשעות את השחקן מכל פעילות, להעמידו בפני ועדת משמעת פנימית, ואת הפסקה להעביר לוועדת המשמעת של ההתאחדות לכדורגל. כן תגיש הקבוצה תביעת־נזיקין נגד הכדורגלן.

הנהלת הקבוצה באה בדברים עם שלושה חלוצים, אשר אחד מהם יוחתם מחר. המדובר בשחר בראל.

באר־שבע תקיים משחק־פרידה לאביטן

אברהם בר־לב

הנהלת הפועל באר־שבע תקיים, כמובטח, משחק־פרידה לשחקן־העבר שלה, שלום אביטן. מאמן הקבוצה, נסים בכר, והיו"ר אלי זינו, לקחו על עצמם את הטיפול בהבאת קבוצה למשחק־הפרידה לכבוד אביטן.

נראה כי היריבה תהיה נבחרת ישראל והמשחק ייערך בעוד שבועיים, 25 באוקטובר. אם יהיו קשיים בהבאת הנבחרת, תוזמן קבוצה לאומית.

החל מהיום יתחיל שלום אביטן להתאמן בשורות הפועל באר־שבע, כדי להתכונן למשחק־הפרידה.

כדורגלני הפועל ת"א קיבלו כסף

יצחק ויכהוף

שחקני הפועל ת"א קיבלו ביום שישי לאחר הפסדם לבית"ר ת"א את משכורתם החודשית, בתוספת פרמיות על 4 נקודות־ליגה שצברו.

גזבר הקבוצה, אברהם מזרחי, ציין כי ההנהלה עמדה בהבטחותיה לשחקנים בדבר תשלום עד ה־15 בחודש. גזבר הקבוצה ציין כי כל שחקן קיבל כסף בהתאם לחוזה שיש לו בקבוצה, ושחקנים שלא היו להם חוזים קיבלו על החשבון.

היום, עד שעה 3, אמורים להיחתם החוזים עם חמשת הכדורגלנים שעדיין לא סיכמו.

מחר יוחלט לגבי הכדורגלן עודד מכנס. המגמה בהפועל ת"א היא להחתים את המבקיע המצטיין.

● במירוץ־אופניים ארצי שהיה באיזור יקנעם ניצח בין הנערים אמיר בירמן מהכרמל חיפה, כשעבר 65 ק"מ בזמן של 1:55.51 שעה. בין הילדים ניצח יובל איזמן, שעבר 33 ק"מ ב־1:05.45 דק', ובין הוותיקים הגיע ראשון דב יוגב מגלגלי־העמק להבות־הבשן, שעבר 49 ק"מ ב־1.34 שעה.

אברהם גרנט, מאמן הפועל פ"ת: יעקב שוורץ עשה לו חושך בעיניים. (תצלום: קנפר)

תיקו 0:0 בקרב־הצמרת בין מכבי פתח־תקווה ויבנה

רק הפועל רמת־גן עם מלוא הנקודות — 0:1 ביהוד

קבוצת הפועל רמת־גן צועדת בפסגת טבלת הליגה הארצית בכדורגל, בתום המחזור ה־5, לאחר נצחון־חוץ ביום שישי על הפועל יהוד — 0:1. הרמת־גנים נותרו יחידים עם מלוא 15 הנקודות — חמישה נצחונות רצופים!

הפועל רמת־גן ניתקה ממכבי יבנה, שהוליכה עד לשבת, לאחר שזו כיילה בתיקו 0:0 בקרב־הצמרת בפ"ת עם היורדת מהלאומית, מכבי פ"ת.

מכבי שעריים נצמדה לשלישייה המובילה בעקבות נצחון ביתי — 0:1 על הפועל חדרה.

נצחונות נאים קצרו בביתן שתי קבוצות תחתית: מכבי רמת־עמידר על מכבי יפו — 2:3, והפועל בת־ים על מכבי טמרה — 0:1.

הפועל חיפה הצליחה לצלוע רק 1:1 בקרית־אליעזר עם בית"ר רמלה. תיקו 0:0 היה במשחק בלוד, בין הפועל לוד ובית"ר נתניה.

מכבי פתח־תקווה — מכבי יבנה 0:0

במשחק נוקשה, פיזי וללא איכות סיימו קבוצות מכבי פתח־תקווה ומכבי יבנה, בתיקו ללא שערים.

השופט יצחק בן־יצחק שלף במהלך המשחק שני כרטיסים אדומים לעברם של שמעון פרץ מיבנה (55), על שפגע ברונן רבינזון, ובדקת־הסיום הרחיק את שרון צופין ממכבי פ"ת, שספג קודם־לכן כרטיס צהוב. במהלך שלף השופט עוד שלושה צהובים. לעברם של חי קריים ממכבי פ"ת; שמעון פרץ ורוני ועקנין ממכבי יבנה.

היחידי שהצטיין היה שוער יבנה, פרדי לסנר, שקלט במהלך המשחק שלושה כדורים מסוכנים של רפי כהן (40), יעקב אג'וכל (41) וניר בניה (46).

המשחק נערך בפתח־תקווה, לעיני 1500 צופים.

הפועל רמת־גן — הפועל יהוד 0:1 (0:1)

ה"אקספרס" מהפועל רמת־גן ממשיך לדהור. הפעם נצחון־חוץ רמת־גני על הפועל יהוד — 0:1. נצחון צודק לפי יתרון־בשטח במגרש.

שער־הנצחון הובקע כבר בדקה ה־11: יעקב נומרר פרץ בימין, מסר למרכז הרחבה, ורונן חרוד, הבולט במגרש, בעט מקרוב כדור חלש שנעצר רק ברשת — 0:1.

שחקני יהוד ניסו להשוות בניצוחו של רואי חדד, הבלם שעלה מדי פעם להתקפה, אולם ההגנה הצפופה של הפועל רמת־גן, בה הצטיין השוער שמואל גילרדי, שמרה על רשת נקייה עד לסיום המשחק.

שפט היטב חיים ליפקוביץ, לעיני 1000 צופים, ביהוד.

מכבי שעריים — הפועל חדרה 0:1 (0:0)

שער שהבקיע יעיש מיטב, חלוץ מכבי שעריים, 11 דקות לסיום, הקנה לקבוצתו נצחון ביתי צודק — 0:1 על הפועל חדרה.

שחקני שעריים, בניצוחו של הקשר אהוד עידן, גילו עדיפות, אולם חלוציהם לא בעטו במיטב לשער היריב.

שחקני הפועל חדרה התכנסו ברחבת שערם, בבריכת דקות המשחק, אולם נאלצו להיכנע לשערו של טויטה, לאחר הגבהת כדור־קרן מימין של אהוד עידן.

שפט אריה פרוכר, לעיני 1000 צופים, ברחובות.

הפועל בת־ים — מכבי טמרה 0:1 (0:1)

הפסד ליגה ראשון העונה נחלה מכבי טמרה במשחק־החוץ, בו ניצחה 1:0 ע"י הפועל בת־ים.

שער־הנצחון הובקע כבר בדקה ה־14, לאחר שעורא מועלם ניצל טעות בהגנת טמרה והכניע מקרוב את השוער אריק שמואלי — 0:1.

הזדמנות להשוות ניתנה לטמרה עשר דקות לסיום, אולם ראוף הגאם בעט מקרוב לחוץ.

שפט דוד דמיקרדו, לעיני 700 צופים, בחולון.

הפועל לוד — בית"ר נתניה 0:0

במשחק חלש ומשעמם סיימו ביום שישי קבוצות הפועל לוד ובית"ר נתניה בתיקו 0:0.

כתבנו שלמה חזן מציין כי במחצית הראשונה היה יתרון קל לבית"ר נתניה אולם שוער לוד, יוסי מזרחי, גילה יכולת טובה.

לאחר ההפסקה התעוררה לוד אבל לא הגיעה לכלל הבקעה.

שפט, היטב, שמואל הרשקוביץ, לעיני 250 צופים, בלוד.

הפועל חיפה — בית"ר רמלה 1:1 (0:0)

בעיטת־עונשין מ־11 מטר שנויה במחלוקת, שנפסקה לזכות הפועל חיפה בדקה ה־90, מילטה אותה מהפסד ביתי לבית"ר רמלה — 1:1.

כתבנו יוסף גלזר מוסר שבית"ר רמלה גילתה עדיפות בניצוחו של יעקב בוזגלו ועלתה ליתרון צודק בדקה ה־61: ששון כהן פרץ לרחבה ובעט מקרוב לרשת בלי ששוער הרכש החיפני, שלמה בן־שמעון, יוכל להגיב — 0:1.

ממש בדקה ה־90 הצליחה הפועל חיפה להשוות: גיא ברק פרץ בימין, הגיע לרחבה והמלאי מרדכי אקצין נפל על הקרקע ונגע בכדור בידו. השופט ראובן זינו, שהיה מרוחק מהאירוע, הורה לעבר הנקודה הלבנה: רמלה סירבה לקבל את ההחלטה ולאחר עשר דקות של ויכוחים דייק טל בנין בבעיטתו, לקול צהלות הקהל — 1:1.

בתום המשחק ניסו אוהדי הפועל חיפה לפגוע בעסקני הקבוצה, ורק הכדורגלנים, שגוננו עליהם בגופם, מנעו תקרית חמורה.

מכבי רמת־עמידר — מכבי יפו 2:3 (0:3)

במשחק רב־שערים, שהיה אתמול ברמת־עמידר, גברה מכבי רמת־עמידר על מכבי יפו — 2:3, לאחר 0:3 במחצית.

כתבנו יוסף חכם דיווח שהמארחים מעמידר כבשו את שלושת השערים במחצית הראשונה. השער הראשון הובקע כבר בדקה ה־6 בנגיחת־ראש של אייל מליחי, לאחר קרן של רחמים שלום — 0:1.

בדקות ה־15 וה־28 הוסיף ירון גוזלי צמד שערים לרשתו של לביא קוזניצקי, שהיה חלש — 0:3.

במחצית השנייה תקפו שחקני מכבי יפו ללא־הרף, ובדקה ה־62 הקטין יאיר סנדורי ל־3:1.

כחלוף שלוש דקות הכניע עופר דגמי בבעיטה אדירה מ־16 מטר את רוני ניצי, שוער עמידר — 3:2.

שפט מאיר בנישתי, לעיני 300 צופים, ברמת־עמידר.

● ארצית

.1	הפועל ר"ג	5	5־11	15
.2	מכבי יבנה	5	1־10	11
.3	מכבי פ"ת	5	2־6	11
.4	מכבי שעריים	5	6־8	10
.5	בית"ר רמלה	5	5־5	6
.6	הפועל בת־ים	5	5־2	6
.7	מכבי יפו	5	5־5	5
.8	הפועל חדרה	5	8־6	5
.9	הפועל לוד	5	4־3	4
.10	מכבי טמרה	5	3־2	4
.11	מכבי עמידר	5	9־6	4
.12	בית"ר נתניה	5	6־4	3
.13	הפועל יהוד	5	6־2	3
.14	הפועל חיפה	5	10־3	2

● מלך השערים

.1	חזיזי (הפועל ר"ג)	5
.2	גוזלי (עמידר)	4
–	ציון יעקב (יבנה)	4
.5	עידן (מכ. שעריים)	3
–	נומרר (הפועל ר"ג)	3
–	רבינזון (מכבי פ"ת)	3

אלי כהן עבר לחולון תמורת 112 אלף דולאר!

יוסף גלזר

בלס־חמריבה. אלי כהן, שיחק אתמול לראשונה העונה בשורות הפועל צפרירים חולון במשחק־החוץ בטבריה, לאחר שבסוף השבוע פירסם בורר ההתאחדות לכדורגל, עו"ד יורם קמין, את פסק־דינו.

הבורר פסק כי כהן יוכל לעבור ממכבי חיפה להפועל חולון, תמורת 112 אלף דולאר — סכום הנחשב חסר־תקדים לגבי שחקני־עורף. הסכום יועבר עד תום העונה הנוכחית כאשר על החולונים יהיה להפקיד בידי מכבי חיפה ערבות בנקאית על מלוא הסכום כדי שיוכל לשחק בשורות הקבוצה.

במכבי חיפה גילו שביעות־רצון על פסיקת הבורר, בעוד שהחולונים היו תמהומים מגובה הפסיקה אך החליטו לקיים את הצו.

שניאור וגרונדמן לא יצרפו שחקנים למשחק עם מלטה

ראובן חנניה

צוות המאמנים הלאומיים, יצחק שניאור ויעקב גרונדמן, החליטו אמש להתבסס על כל הנבחרת הלאומית הקיים, במשחק נגד מלטה, מחרתיים בבאר־שבע, ולא לזמן שום שחקן נוסף עד אחרי המשחק הבינלאומי.

שני המאמנים שחזו בסוף השבוע בשלושה משחקים בליגה הלאומית העדיפו להשאיר את הזימונים אחרי המשחק עם מלטה, שכן לא היה שחקן שצד את עיניהם בשלושת המשחקים שראו.

יצחק שניאור היה אתמול בנתניה ויעקב גרונדמן בבלומפילד ובהרצליה.

הנבחרת הלאומית תתכנס היום ב־5.30, ותצא ממלון רמת־אביב לבאר־שבע, שם יתקיים המשחק עם מלטה, מחרתיים ב־3 אחה"צ.

המאמנים הלאומיים יודיעו היום מי יהיה קפטן הנבחרת הלאומית החדש, לאחר שהקפטן הקודם, אבי כהן, לא זומן, ואורי מלמיליאן פרש מהסגל. ככל הנראה ייבחר משה סיני, שחקן הפועל תל־אביב, לתפקיד.

מילוול החמיצה הזדמנות לעלות לפיסגה — 0:0 בקובנטרי

רק שלושה משחקים נערכו בשבת בליגה האנגלית הראשונה, בגלל שיתוף הבינלאומיים בנבחרת אנגליה ביום רביעי נגד שבדיה, באיצטדיון ומבלי, במוקדמות גביע העולם.

כתוצאה מכך נידחו גם משחקי הליגה במערב־גרמניה ותשחק באותו יום מול הולנד, במינכן, ואילו בסקוטלנד הוקדמו המשחקים ונערכו כיום רביעי שעבר.

מילוול החמיצה הזדמנות לעלות לראש הטבלה כשסיימה בקובנטרי בתיקו 0:0 עם הקבוצה המקומית. למילוול — 15 נקודות משבעה משחקים, ומפגרת בנקודה אחרי המוליכה נוריץ', שלא שיחקה.

תיקו 2:2 היה בין צ'רלטון ואסטון־וילה.

בדרבי הלונדוני ניצחה קווינס־פארק־ריינג'רס את וסטהאם — 1:2, לאחר ספיגרה 1:0 מסערו של קלי.

לאקונט, פורז'ה נוצחו

המדורג מספר 1 בטורניר הטניס בטולוז הצרפתי אנרי לאקונט, נוצח במפתיע בחצי־הגמר על־ידי השבדי ריקרד ברגסטרום — 7:5, 6:3, אולם השבדי הפסיד את־יבך בחצי־הגמר לסובייטי אנדריי צ'סנוקוב באותה תוצאה.

גם הטניסאי השני של צרפת בגביע־דייויס, גי פורז'ה, הפסיד בשלוש מערכות לצ'כי הוותיק, תומאס סמיד.

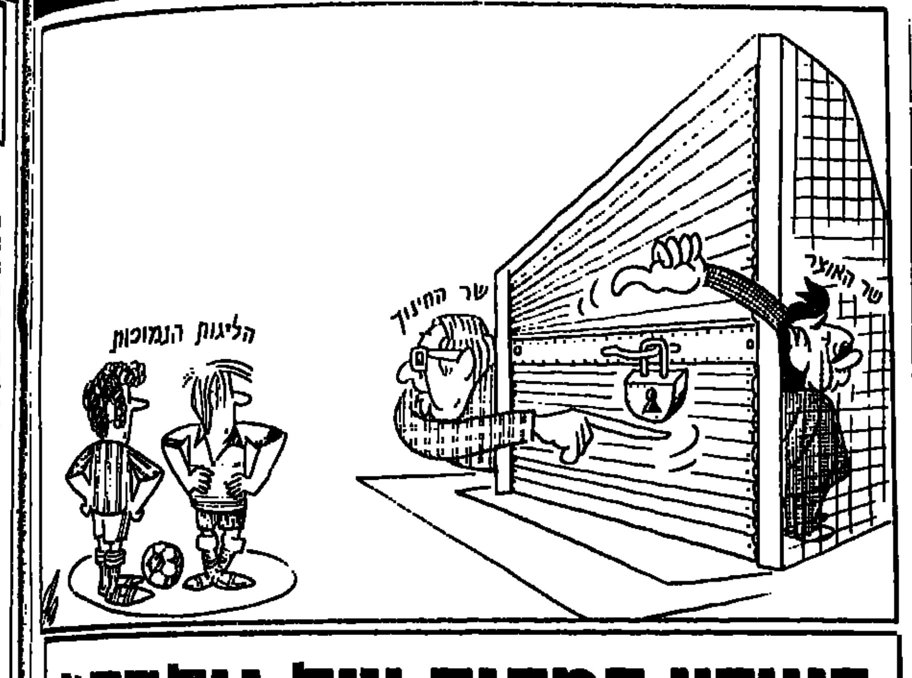

הנצחון המתוק של גילברט

לאחר שהכניע בחצי־הגמר את מנסדורף, גבר בגמר מצויין על קריקסטיין — 6:4, 6:7, 2:6

● טניס

אריה גיטליס

בראד גילברט זכה אתמול בפעם השלישית בטורניר הפרס־הגדול בטניס שנערך ברמת־השרון. גילברט, בן ה־27, גבר במשחק־גמר מרתק ורב־תהפוכות על אהרון קריקסטיין — 6:4, 6:7, 2:6.

שני הטניסאים, יהודים מארה"ב, הציגו טניס משובח ומלהיב וגילו את אחד המשחקים המצויינים שנראו על מגרשי הטניס בארץ.

על המגרש המרכזי ברמת־השרון התייצבו שני טניסאים מהשורה הראשונה בעולם. הן גילברט והן קריקסטיין מחלימים מפציעות ממושכות. אהרון קריקסטיין נראה בתחילת משחק הגמר בטוח, יציב ומדוייק, כל חבטה שלו וכל הגשה בוצעו בדיוק מבריק. לעומתו ביצע גילברט שגיאות רבות במערכה הראשונה. היה פזיז במשחקו ומעט עצבני, ונראה כי אינו מסתדר עם יריבו קר־הרוח. המערכה הראשונה הסתיימה בנצחונו של קריקסטיין — 4:6.

במערכה השנייה היה הסיפור של המשחק. קריקסטיין שבר את ההגשות של גילברט וחבטות־ההעברה שלו היו מרשימות. גילברט נראה בפתיחת המערכה השנייה מחוץ למשחק. כאשר הוליך קריקסטיין 1:5, במערכה השנייה, ודומה היה כי שועט לעבר תואר נוסף, חל המפנה. גילברט התאושש לפתע, והחל לשחק כאילו המאבק רק החל. במצב של 4:5 ו־מג־ון לזכותו, הציל גילברט כדור תוך זינוק וחבטת־יעף ונפגע במותנו. לאחר מספר דקות של חרדה, התאושש גילברט, חזר למשחק, הישווה ל־5:5 וניצח 6:7 (5־7 בשובר־שוויון). במערכה זו ספג גילברט אזהרה מהשופט על התחצפות.

המערכה השלישית היתה קלה יותר. קריקסטיין איבד את הריכוז, וגילברט דהר לנצחון קל — 2:6.

בסיום המשחק החמיא גילברט ליריבו ואמר: "לא הלך לי; קריקסטיין חבט והגיש מצויין, אך במצב של 5:1, חזרתי לשחק באגרסיביות, והכל הלך לי לפתע". על האזהרה שספג אמר: "אין לי מזל עם השופט הזה. גם בטורניר לפני שנה בפאריס היה לי תקל איתו. כעסתי, וזה נגמר".

השופט הוא ריץ' קאופמן, הנחשב כיום לבכיר השופטים במגרשי הטניס.

קריקסטיין היה רגוע בדיבורו, כמו במשחקו: "זה קורה; לא הייתי מתוח ואולי בגלל זה לא להצתי עד הסוף".

בסיום המשחק נערך טקס מרשים בו העניקו הפרסים. גילברט, שזכה בבכורה, קיבל 18,680 דולאר. בו במקום תרם 10 אלף דולאר למרכז הטניס. חצי מהסכום בשם הוריו ועוד חצי בשם מאמנו, תום שבינגטון.

בגמר משחקי הזוגות זכה הצמד רוג'ר סמית מאיי־בהאמה ופול ויקסה מקניה שניצח את הצמד המערב־גרמני, באואר ומירונו — 3:6, 3:6.

משחק מרתק ומשובח

שני משחקי חצי־הגמר שנערכו ביום שישי היו תמיד שונה אחד מהשני. אם במשחק הראשון, בו גבר אהרון קריקסטיין מארה"ב, המדורג מספר 2, על בייסבו יאן רנסבוג מהרפובליקה־הפדראלית, המדורג מספר 4, היפגן טניס טוב ומרתק, הרי במשחק השני, שעורר ציפיות רבות, בשל הישראלי עמוס מנסדורף, המדורג 3, מול אלוף הטורניר אשתקד והמדורג 1, האמריקאי בראד גילברט.

במשחק הראשון התייצבו שני טניסאים, קריקסטיין ואוזרנסבורג, בעלי סגנון שונה, דבר שהביא למאבק נאה ומרתק. קריקסטיין, בעל חבטת כף־יד אדירה, הדריך בדרך־כלל בקו האחורי, הדריך את יריבו מצד לצד וגילה קור־רוח מדהים. מולו, ואוזרנסבורג, שחקן־רשת מצויין, אך לא יציב במשחקו, לא נשבר בקלות.

ביהלך המשחק העיד על אופי השחקנים. ואוזרנסבורג הוליך במערכה הראשונה — 1:4, קריקסטיין הגיב, איפס את חבטות כף־היד שלו, השווה ל־4:4, 6:6, וניצח בשובר־שוויון ובמערכה — 6:7.

המערכה השנייה התנהלה מיד בשליטתו של קריקסטיין, הזוהר האמריקני, בן ה־21, הולך 3:1 כשנדמה היה שהמשחק הסתיים, ואוזרנסבורג לעצמו, היכולה 5:5 אך נכנע לבסוף — 7:5.

מנסדורף איכזב

המשחק השני איכזב את אלפי הצופים ברמת־השרון, שבאו לעודד ברובם. בראד גילברט ומנסדורף נולד. המשחק יעיל והתחיל בתנועה על עמוס מנסדורף, להעביר כדורים לפינות המגרש. לא התחשב ברוח והכדורים של המשחק ושהסיטה את הכדורים לצדי המגרש. וזה היה קריטי עבורו. גילברט הזהיר, בעל חבטות אדירות וצבר נקודה אחר נקודה, ארבעה כדורי־הגשה רצופים ולא נענה, שיחק בצורה תכליתית.

במערכה הראשונה לא התקשה גילברט לנצח — 3:6.

במערכה השנייה ניסה מנסדורף לחזור לבישחה, לחם והציל כמה כדורים אבודים, אולם גבר יריבו עדיף, ששבר כמעט את משחקו של הישראלי, וניצח — 4:6. גילברט הוביל — 2:4, מנסדורף השווה ל־2:2, והחמיץ הזדמנויות לעלות ל־3:2. לאחר כבר הוליך גילברט — 4:3. מנסדורף הישווה ל־4:4. גילברט שבר את ההגשה של מנסדורף וניצח — 4:6.

נצחון מפתיע

במשחקי הזוגות הפתיע הצמד השחור, רוג'ר סמית מאיי בהאמה, ואקסה מקניה, שגבר בחצי־הגמר על מאוכבי היחידים, מנסדורף ורנסבורג — 3:6, 6:7, 4:6.

במשחק חצי־הגמר השני ניצח הצמד המערב־גרמני, אריק באואר ואלכסנדר מירונג, את הזוג היהודי מדרום־אפריקה וסטיב ג'י ניו־זילנד — 3:6, 5:7.

סיכוי למשחקי הפרס־הגדול במוסקבה בסך 300 אלף דולאר

אריה גיטליס

הסיכוי שטורניר הפרס־הגדול בטניס ייערך במוסקבה החל לקרום עור־וגידים. ד"ר איאן פרומן, מנהל מרכז הטניס ברמת־השרון, פועל למען קיום המשחקים בבירת ברית־המועצות.

במסיבת עתונאים שנערכה לאחר משחק־הגמר אתמול ברמת־השרון הציג ד"ר פרומן את פינקי סוסמן משווייץ, המטפל בהעלאת ברית־המועצות על מפת טורנירי הפרס־הגדול.

הנושא המטופל מזה זמן נכנס להילוך גבוה כאשר ד"ר פרומן וסוסמן נפגשו בטורניר המסכם בניו־יורק עם ראשי האגוד המטפלים בטורנירי הפרס־הגדול ושכנעו אותם לשלוח טלקס לחברי האיגוד לאישורם. אישור של חמישה מהם יתן הזדמנות לטניסאי העולם, כולל מישראל, לקחת חלק במוסקבה, בטורניר שסך־כל הפרסים בו יהיה 300 אלף דולאר.

ד"ר פרומן ציין כי התארגנותו ועזרתו לקיום הטורניר במוסקבה יביאו גם טניסאים סובייטים להשתתף בתחרות ברמת־השרון.

מנסדורף לא ישתתף באליפות

האליפות הלאומית של ישראל בטניס תיפתח היום בירושלים, ותימשך שבוע. היום ומחר יחלו המשחקים המוקדמים, בהשתתפות עשרות טניסאים על זכות ההשתתפות בבית־הגמר.

מהמשחקים המוקדמים יעפילו שישה טניסאים ושש טניסאיות והמשחקים יהיו עד סוף השבוע.

סך־הכל הפרסים יהיה 10 אלף דולאר. הזוכה באליפות יקבל 2.500 דולאר.

המדורג ראשון הוא אלוף אשתקד, גלעד בלום, ובין הנשים האלופה אילנה ברגר.

עמוס מנסדורף לא ישתתף באליפות.

הגביע לגבעת־חיים

● כדורמים

קבוצת הכדורמים של הפועל גבעת־חיים זכתה בגביע־המדינה, ובכך השלימה זכייה בתואר כפול זו השנה השנייה ברציפות. בשבוע שעבר זכתה גבעת־חיים באליפות, וביום שישי בגביע לאחר נצחון 6:10 על הפועל גרש־זבולון.

עד היום זכתה גבעת־חיים 15 פעם בגביע־המדינה.

גבעת־חיים הוליכה בכל שלבי המשחק — 1:5 ברבע הראשון; 2:2 ברבע השני; 2:4 ברבע השלישי ו־1:5 ברבע האחרון.

כבשו לגבעת־חיים: סגנית 7, פריזר 4, פרידמן 2, הדר 2 ואהרון פלג 1. לגרש־זבולון: דרור לוכן 2, אלון שגב 2, צור לביא 1 וניר שגיא 1.

שפטו: יאיר סקלי ומרקו אדריאן.

הצופים שאגו "ישראל! ישראל!" בפתיחת אולימפיאדת הנכים בסיאול

הבוקר — תחילת התחרויות ★ בכדור־שער לעיוורים תשחק היום ישראל עם מצרים ומחר עם... איראן ★ סיכוי למדליה כבר היום

כשהיא מובלת ע"י בתה, נושאת צ'ה־היון־מי, בת ה־31, את הלפיד האולימפי בפתיחת משחקי הנכים אתמול בסיאול. (תצלום: איי. פי.)

אברהם תשובה

כמאה אלף איש חזו אתמול בטקס פתיחת המשחקים האולימפיים לנכים בסיאול. 3100 ספורטאים־נכים מ־66 מדינות התקבלו בתשואות סוערות על־ידי הקהל הרב כשהקיפו את האיצטדיון האולימפי על כסאות־גלגלים. המשלחת הישראלית, שצעדה אחרי משלחת יוון, זכתה את דגלוניה לעבר הצופים וזכתה לקריאות נלהבות: "ישראל, ישראל!" את הדגל נשא הכדורעפן צביקה קריש.

טקס הפתיחה נמשך כארבע וחצי שעות והיה זהה לטקס שנערך לפני חודש, גרם להתרגשות עד כדי דמעות בין הספורטאים הנכים.

איש־העסקים, שאול אייזנברג, שתמך בשיגור משלחת ישראל לסיאול, זכה לכבוד מיוחד כשחזה באירוע מתא־הכבוד של האיצטדיון האולימפי.

בזמן ההיערכות למצעד שהה חלק מספורטאי ישראל בקירבת ספורטאים מסין, ברית־המועצות וספורטאים ממדינות ערב. עובדה נוצלה לצילומים משותפים.

לעומת זאת מורגש ניכור אצל חלק מספורטאי מדינות ערב לגבי הישראלים.

מחר צפוי לנבחרת העיוורים בכדור־שער משחק נגד נבחרת איראן. נראה כי האיראנים לא יופיעו מפחד לסילוק מהמשחקים.

מתח רב שורר בקרב ספורטאי ישראל לקראת פתיחת התחרויות היום. נבחרת הכדורסל לגברים תשחק היום נגד ספרד והנשים תתמודדנה נגד ארגנטינה. נבחרת העיוורים תשחק עם ארה"ב ובכדור־שער תיפגש ישראל עם מצרים.

בסיאול יחלו היום התחרויות בשחייה ואתלטיקה. התקווה הישראלית הגדולה היא להשיג כבר ביום הראשון את המדלייה הראשונה.

מבחן חולוני הערב לפני פאנאתינאיקוס

חולון תנסה להתעודד בנצחון על מכבי חיפה

● כדורסל

יצחק ויסהוף

קבוצת הכדורסל של הפועל חולון, ששבה ביום שישי מאתונה, שם נוצחה 85:65, ע"י פאנאתינאיקוס היוונית בסיבוב הראשון בגביע־קוראץ', תתמודד הערב ב־8 באולמה נגד מכבי חיפה, במשחק שהוקדם מהמחזור החמישי בליגה הלאומית, שיהיה מחר.

מאמן חולון, אייבן דאנקן, מקווה לשתף במשחק הערב את הזר אדי פיליפס, שלא שיחק ביוון בגלל פציעה. לשורות חולון ישוב גם דייויד בורמור, שאינו רשאי לשחק בגביע־קוראץ'.

הפועל חולון נוצחה במשחק הליגה האחרון שלה באולמה ע"י הפועל הגליל־העליון (65:63). מכבי חיפה זכתה בשבוע שעבר בנצחון יוקרה בדרבי החיפני (82:84). צירופו של רנדי אוונס (חולוני לשעבר) חיזק את מכבי חיפה. גם כניסתם לכושר של בובי וולאס וארי רוזנברג מבטיחים קרב שקול, אך חולון, ביכולת טובה, בתוספת אוירה ביתית, פייבוריטית.

● הערב ב־8 ייערך משחק יחיד גם בליגה הלאומית לנשים בכדורסל. מכבי תל־אביב, שתשחק ביום רביעי באתונה, נגד אניקס בגביע רונקטי, תפגוש את אליצור בת־ים־חולון.

השבוע בכדורסל

● הערב: בליגה הלאומית: הפועל חולון — מכבי חיפה.

● מחר: בליגה הלאומית — הפועל איתן גבת — מכבי ראשל"צ; אליצור נוה־דוד רמלה — הפועל ת"א; הפועל חיפה — מכבי רמת־גן; הפועל ירושלים — מכבי ת"א; אליצור נתניה — הפועל הגליל־העליון.

● רביעי: בגביע־קוראץ': הפועל חולון — פאנאתינאיקוס אתונה; בגביע־רונקטי לנשים: אניקס פרוסטב יוון — מכבי ת"א.

● חמישי: בגביע־אירופה לאלופות נשים: איירה־טולוזה יוגוסלביה — אליצור ת"א.

בורמור לא נסע ליוון ויועמד בפני ועדת משמעת

יצחק ויסהוף

קבוצת הכדורסל של הפועל חולון שבה ביום שישי מיוון אופטימית, למרות שהפסידה — 85:65 מידי פאנאתינאיקוס אתונה.

קפטן הפועל חולון, ישראל אלימלך, אמר: "הקבוצה היוונית היא בינונית. אני חושב שבבית, בעזרת האוהדים, נוכל למחוק פיגור של 20 נקודות ולעלות לסיבוב הבא".

בהפועל חולון היו עסוקים בשאלה מדוע לא הגיע דייוויד בורמור לנמל התעופה בן־גוריון כדי לצאת עם הקבוצה ליוון. המשלחת החולונית המתינה לבורמור, שהיה אמור להשתתף במסע כתייר (אינו רשאי לשחק בגביע קוראץ'), אך דייויד לא בא. בחולון מתכוננים להעמיד אותו לדין. אתמול נטל בורמור חלק באימון הקבוצה.

● באליצור נתניה החליטו להחליף את הזר דמרי רידיק בדייויד קוק, שנבחן בקבוצה בזמן האחרון. קוק ישחק ביום שני נגד הפועל הגליל־העליון.

53 של אמיר כץ — 10 שלשות

אמיר כץ, שחקנה הצעיר של מכבי ראשון־לציון, קלע אמש 53 נקודות בנצחון קבוצת הנוער של מכבי ראשל"צ על הפועל חולון — 76:107.

בתום המחצית הראשונה היה מאזנו של כץ — 41 נקודות. חולון קלעה במחצית זו 42 נקודות, לעומת 61 של מכבי ראשל"צ. כץ קלע במשחק זה 10 סלי 3 נקודות, וחמש דקות מהסיום יצא בחמש עבירות.

המשחק נערך בליגה העילית לנוער בכדורסל.

עמית ענבר — שישי

עמית ענבר מהפועל מכמורת, דורג במקום השישי, המצויין, באליפות העולם בגלשונים מדגם דיוויזיון־2, שנערכה ביוגוסלביה, בהשתתפות 100 גולשונים.

ענבר, בן ה־16, היה בין הצעירים באליפות, עד גיל 19.

● בתחרויות הליגה ברובה אוויר ניצח מרדכי וייס מהפועל ת"א כשצבר 372 נקודות, לפני אבי שטיבל, גם הוא מהפועל ת"א — 359, ושאול קידר ממכבי רעננה — 357 נקודות.

סלע לא בא לקבלת־הפנים

קבלת־פנים חגיגית היתה אמורה להתקיים אתמול לצמד השייטים האולימפיים, יואל סלע ואלדד אמיר, על הישגם המצויין בסיאול.

האירוע, שאורגן ע"י איגוד השייט וחברה פרטית, היה מיועד להביא את השייטים מכל רחבי הארץ לאירוע־הצדעה לצמד האולימפי. איגוד השייט, שלאחרונה מרבה "שלא להצליח באירועים שונים", כשל גם אתמול, כשאת קבלת־הפנים קיים. אך חתן המסיבה, יואל סלע, לא נכח. לעומתו חילק אלדד אמיר את הפרסים.

יום־הים בת"א

יום־הים המסורתי נערך אתמול בתל־אביב, בתחרויות השתתפו כ־200 גלשנים, כמעט מכל הגילים.

לשני הדגמים בהם רשמה ישראל הישגים בינלאומיים לא היה יצוג. גם ההולנדי המעופף אינו קיים, למעט הצמד האולימפי, יואל סלע ואלדד אמיר ובסירות 470 לא היו תחרויות.

בדגם 420 ניצחו גיר ויידמן ואורי אילני מגלון בת־ים; בדגם 350 — ליאור דהאן וערן רוזנטל מהפועל נהריה; בדגם לייזר — רונן ירדאלי מהפועל בת־ים; בגלשנים — מתי פרידמן מהפועל שרות־ים; בבנינות — בית־הספר לקציני ים ובלוויתניות — צופי ים עכו.

גבת תחליף את שני הזרים

משלושה יצאו שניים. הפועל איתן גבת, העולה החדשה לליגה הלאומית בכדורסל, שלא השיגה עדיין נצחון, החליטה להחליף את שני הזרים שלה, גאס סנטוס וויטי כי.

אמש קיימה הפועל איתן גבת משחק־אימון נגד קבוצת כוכבים אמריקנים, שניצחה את קבוצת הקיבוץ — 120:137 (61:68). טרי טורלי, שקלע 33 נקודות למנצחים (גובהו 2.06) ורון רובאץ' (2.031), קלע 31 נקודות, הם שניים המועמדים לקבוצה בגבת. מועמד נוסף הוא ג'ף טוסט, לבן שגובהו 2.04, ששיחק בעונה שעברה בצרפת. אתמול נחת טוסט בארץ, שיחק מחצית אחת בשורות גבת, ובה קלע 22 נקודות.

בנט נעלם

הנהלת מחלקת הכדורסל של הפועל תל־אביב מנסה להתחקות אחרי צעדיו של הכדורסלן בנט שנעלם.

בנט נעלם ביום חמישי בלי להודיע לאיש לאן ולמה. את מפתחות הדירה בה התגורר השאיר אצל ידידים, ובקבוצה הביעו השערה כי עזב את הארץ.

מנהל ודובר הקבוצה, צבי לוצקי, אמר אמש: "בנט היה חייב להפועל ירושלים 12 וחצי אלף דולאר. החזרנו להם את הסכום והתחלנו לקזז את הסכום ממשכורתו; קשה לי להאמין כי סכום זה שבר אותו. אנו מצפים כי בנט ישוב מרצונו; לא נקדיש מאמצים רבים כדי לחפשו".

מאחורי הקלעים

כולם "פירגנו" להרדי

קסלר תובע 30 אלף דולאר מחולון ★ המאמן שנהנה מרעייתו הכדורסלנית ★ בהפועל חיפה רוצים את גודס לעוד שנתיים ★ "הנקמה המתוקה" של ברוך ממן ★ החלום של אבוגזיר לסיים הקריירה ב...הפועל ת"א ★ הפועל חיפה: חילופי שוערים כל שנה

★ ★ ★ מרווין קסלר, המאמן־המתפוטר של כדורסלני הפועל חולון, לא עזב את הארץ מייד מאחר שתובע מהחולונים סכום של 30 אלף דולאר על הפרת החוזה עמו — מדווח יצחק ויסהוף. קסלר שכר את שרותיו של עו"ד איתן ארז, שהוא היועץ המשפטי של עמותת הכדורסל בהפועל ת"א. אגב, הדבר לא הפריע לעו"ד ארז לעקל מהפועל ת"א את הכנסות הדרבי התל־אביבי בכדורגל, שכן הוא מייצג גם את... מאמן הפועל ת"א בעונה שעברה, משה וינקרנץ. אכן, "חתונות" הרבה יש לארז ★ ★ ★ להפועל חולון תהיה השבוע משימה קשה: למחוק באולמה את פער־ההפסד באתונה נגד פאנאתינאיקוס היוונית (20 הפרש), בגומלין בגביע־קוראץ'. המאמן החדש של הקבוצה, האמריקני אייבן דאנקן, סבור שאפשר לעשות זאת מה גם שבקבוצה החולונית כבר ישחק, קרוב לוודאי, אדי פיליפס, שעבר ניתוח בברכו ★ ★ ★ ביטי ינאי (15 וחצי) הוא אחד השחקנים הוותיקים והאהודים בליגה. כאשר שיחק בשבוע שעבר עם קבוצתו, הפועל איתן גבת, באוסישקין, נגד הפועל ת"א, התקבל בחמימות. גם אוהדי הפועל ת"א "פירגנו" לו ומחאו כף לכל סל שקלע ★ ★ ★ עו"ד שמעון מזרחי, יו"ר מחלקת הכדורסל במכבי ת"א, חזר ביום רביעי מפילדלפיה, שם התמודדה מכבי ת"א נגד קבוצת האן.בי.איי. של ה"סיקסרס" (108:107). יוסף חכם מגלה כי מזרחי נסע הישר מנמל־התעופה לאולם אוניברסיטת תל־אביב שם שיחקה קבוצת הנשים של המועדון בגביע־רונקטי עם הקבוצה היוונית, אניקס־פרסטיב (63:82) ★ ★ ★ מי שעוד מיהר להגיע לאולם האוניברסיטה היה מאמן מכבי ת"א, צבי שרף. לצביקה היתה גם סיבה־משפחתית. רעייתו היונית מופיעה במכבי ת"א ובמשחק עם היווניות היתה בשיאה כשקלעה 24 נקודות, מהן 6 סלי 3 נקודות ★ ★ ★ כדורסלנית אליצור ת"א ונבחרת ישראל, אורלי גרוסמן, נראתה בשבוע שעבר רוכבת על קטנוע אדום ברחובות תל־אביב. כאשר כתבנו יצחק ויסהוף שאל אותה אם קבוצתה אינה דואגת לה לרכב רציני יותר, השיבה אורלי: "הקטנוע הוא הכלי הנוח ביותר לנסוע בתל־אביב. רק כשאני נוסעת מחוץ לעיר אני עושה זאת במכונית" ★ ★ ★ זוכרים את הכדורסלן הבלגי של מכבי והפועל רמת־גן, קמיל דיריקס? לדיריקס, שהיה בזמנו נשוי לכדורסלנית הישראלית ישראלה מלחי, בן, רון, כיום בן 14, המשחק בקבוצת הנערים של מכבי רמת־גן, שמאמנה הוא הלאומי אפי בירנבוים. רון, שגובהו 1.86 מטר נועל נעליים מספר 50. יוסף חכם מציין שמי שאימן את בירנבוים כשהוא שיחק בקבוצות הצעירות של מכבי רמת־גן היה... קמיל דיריקס, שהקים בזמנו בית־ספר לכדורסל ברמת־גן ★ ★ ★

רלף קליין המפחיד

★ ★ ★ לקט של יוסף גלזר מהדרבי החיפני בכדורסל, בשבוע שעבר, בו ניצחה מכבי את הפועל (82:84). הדרבים בכדורסל בחיפה מסתיימים בדרך כלל בהפסדי הפייבוריטיות. זו אולי הסיבה שמכבי חיפה זוכה בנצחונות בשנים האחרונות, שכן לרוב הפועל חיפה היא הפייבוריטית. מכבי חיפה ניצלה ב־11 מ־13 משחקי־הדרבי האחרונים. מאזנו של מאמן מכבי חיפה, פנחס גרשון, במשחקי הדרבי הוא: שבעה נצחונות לעומת הפסד אחד. מעניין לציין שעד לאותו רצף לא הצליחה מכבי חיפה, מאז שהחלה הליגה ב־1954, לזכות במספר כזה של נצחונות ★ ★ ★ אוהדי הפועל חיפה תלו בהיכל־הספורט ברוממה כרזות בגנות שלושת עוזבי הקבוצה, שהופיעו במכבי חיפה: אלון אופיר, אסף ברנע וקירן אמישה. כל השלושה תרמו את חלקם לנצחון על קבוצת־האם שלהם. אופיר וברנע ידעו לסגור היטב את כוכב הפועל חיפה, הוליאנד יוכבניין ★ ★ ★ במכבי חיפה חששו מנוכחותו של מאמן הנבחרת הלאומית, רלף קליין בדרבי, שכן עלולה היתה לרגש את שני כוכבי הקבוצה, המשחקים בנבחרת, אבי רוזנברג ועדי גורדין. הסתבר שזה היה חשש־שווא. השניים הצטיינו ורוזנברג היה במיטבו ★ ★ ★ לפני שריקת־הפתיחה אירעה תקרית בלתי־נעימה כאשר אנשי הפועל חיפה סירבו ללחוץ את ידי ראש העיר, אריה גוראל, כמחאה על אי־הזרמת הקצבות. טקס לחיצות־הידיים המסורתי בדרבי בוטל ע"י המארחים ממכבי חיפה כדי לא לפגוע בראש העיר, איש המערך. בסיומו של דבר עלו נציגי מכבי חיפה, הקפטן אריה רוזנברג, רנדי אוונס והיו"ר גבי שפירא, ליציע המרכזי והעניקו שי לגוראל ★ ★ ★ הצטיינותו של גיא גודס במחזור־הפתיחה בליגה הלאומית מעלה את ערכו בגלל העובדה שבתום העונה הנוכחית ייהנה משחרור. בהפועל חיפה כבר הוגשה הצעה להעלות לו עוד העונה את שכרו באופן משמעותי ביותר תמורת חתימה לשנתיים נוספות. אביו של הכדורסלן, יצחק גודס, שחקן־עבר מצטיין במכבי קרית־מוצקין, כשהיתה בלאומית, המנהל את ענייניו של בנו, שוקל את ההצעה ★ ★ ★ "מקבץ" של חתונות ספורטאים היה בשבוע שעבר בחיפה. הבולטת ביניהן, שהגיעה לכותרות ואף לתשדירי הבחירות, היתה זו של כדורגלן הפועל חיפה לשעבר, אבריס גבאי, שנשא לאשה את הדרום־אמריקנית לורה, בסיוע חברת הכנסת שולמית אלוני, בגלל בעיות־גיור. חתונות נוספות: הכדורגלן ראובן הלד נשא לאשה את גילה; אלוף ישראל בהדיפת כדור־ברזל, יואב שרף, את ליאת, וגם מאמן־הכושר של קבוצת הפועל חיפה בכדורגל, שמואל זוגו, לא נשאר רווק ★ ★

סגל: הקרסול וההתפרעות

★ ★ ★ זאב (גבבה) סגל, אביו של בלם הפועל ת"א, קובי סגל, סיפר ליושבי היציע המרכזי באיצטדיון בלומפילד כי אינו מבין כיצד בנו מצליח לשחק בדרבי נגד מכבי ת"א (1:1). אבא־סגל, כדורגלן־עבר מצטיין בהפועל ת"א, סיפר כי בלילה שלפני המשחק טיפל בקרסול של בנו, "שהיה כחול ומפחיד". "תראו מה הוא עושה עכשיו לאלי דריקס" — התמוגג האב, שבוודאי לא היה שבע־רצון מ"ביצועי" בנו כמשרדי הפועל ת"א בעבור כמה ימים — מספר יצחק ויסהוף ★ ★ ★ באותו דרבי תל־אביבי בבלומפילד חזתה גם שרת הבריאות, שושנה ארבלי־אלמוזלינו, אוהדת מושבעת של הפועל ת"א. הפעם נאלצה להסביר לסובבים אותה את בעיות מחלת הפוליו. לא נתנו לה מנוח גם בכדורגל... ★ ★ ★ בשכונת־התקווה רגזו בשבוע שעבר האוהדים על כדורגלני בני־יהודה ת"א לאחר הפסדם להפועל טבריה — מספר נפתלי בהן. היו אוהדים שצעקו לעבר חברי ההנהלה לעקור את הדשא... מדוע? מאז ששתלו את הדשא והפכו את המגרש לאיצטדיון של ממש חדלו הכדורגלנים להתעלות. "הם רגילים לאדמת־חמרה: דשא זה לוקסוס בשבילם" — טענו האוהדים ★ ★ ★ מי שנהנה מהפסד בני־יהודה היה כדורגלן־העונה שעברה של הקבוצה, ברוך ממן. יוסף גלזר מספר שממן היה מאוכזב בעונה שעברה מה"רומן" שלו עם בני־יהודה. ברוב שלבי העונה היה פצוע וכשחזר לתפקד נפגע מכך שקבוצת שכונת התקוה לא פנתה אליו להמשיך בקבוצה. בשבת חזר ממן לשכונה, במדי הפועל טבריה, ו"ביסולי" שער־הנצחון היה עבורו תבשיל מתוק ★ ★ את ההפתעות הנעימות בליגה הלאומית בכדורגל הוא החלוץ אלי בן־אבו, שעבר מהפועל חיפה לבית"ר ת"א, והגיע לפיסגת טבלת מלך־השערים. בן־אבו נוסע מדי יום באוטובוס מחיפה לתל־אביב. הוא הוחתם בבית"ר ת"א ע"י המאמן יצחק שום, שהתרשם ממנו כשאימן בהפועל חיפה. תחילה היו באחו שהרימו גבה כאשר בן־אבו הוחתם אבל כיום מברכים בבית"ר ת"א על העיסקה. בן־אבו עבר לבית"ר ת"א תמורת 18 אלף דולאר לשנתיים ★ ★ ★ בהפועל חיפה, כדורגל, קורה דבר מוזר. זו העונה השלישית שמתחיל בין הקורות השוער שנרכש בכסף רב. תמיד מגלה יכולת דלה, ואז מוחתם במקומו שוער אחר. בעונה הראשונה היה זה עופר מסורבסקי, בשנייה — אריה חביב, והעונה — שלמה בן־שמעון מהפועל טבריה. הבכורה של בן־שמעון במדי הפועל חיפה ביבנה לא היתה מלבבת. הפסד 0:3. אולם לדברי המאמן דני הדה: "היינו סופגים שבעה בלעדיו" ★ ★ ★

תודה לרופא

★ ★ ★ "החלום שלי לגמור את הקריירה בהפועל ת"א" — כך מצהיר הכדורגלן הוותיק של הפועל באר־שבע, משה אבוגזיר. אבוגזיר, בן ה־34, מוצף הצעות מקבוצות בליגות הנמוכות בדרום, בתנאים כספיים מפתים, אולם הוא דוחה אותן וטוען שמוכן לשחק בהפועל ת"א בחינם, שכן קבוצה זו היא "אהבת הילדות" שלו. הבעייה, לדברי אבוגזיר, שאין לו עם מי לדבר בהפועל ת"א — סיפורו של מאיר חביב ★ ★ ★ הטלפון הראשון שהגיע ביום חמישי למכון לרפואה ספורטיבית של ההתאחדות לכדורגל היה של מזכיר הפועל חדרה, יוסי לאופר. לאופר חיפש את ד"ר מאיר הזנבבסקי כדי להודות לו על הצלת חייו של שמואל שמאלי מהפועל חדרה, במשחק שהיה ביום רביעי נגד הנבחרת הלאומית במכבייה. שמאלי "בלע את לשונו" וטיפול נמרץ של הרופא והעיסוי ההחייאה החזיר אותו להכרה לפני שהובהל לבית־החולים ★ ★ ★ למרות ששוער־הרכש של הפועל ירושלים, דני גידבי, כבר ספג כמות לא קטנה של שערים בחמשת מחזורי הליגה הראשונים, הוא חביבו של המאמן דוד שוויצר, שמרבה להרעיף עליו שבחים ומבטיח כי עוד יהיה שוער השנה ★ ★ ★ כדורגלנים, עסקנים ומאמנים רבים הגיעו ביום רביעי לבניין עיריית חיפה כדי לצפות בטקס הענקת פרס־חיפה למאמן הכדורגל הוותיק זיגי הרדי, בהוקרה על 40 שנות פעילות כשחקן ומאמן במכבי חיפה. יוסף גלזר מציין שהרדי ביטא את הקונצנזוס החיפני לאחר שאימן גם בהפועל ובבית"ר חיפה ★ ★ במשפחת מהרדי החיפנית היתה, בשבוע שעבר, סיבה לשביעות־רצון. האח הגדול שלמה חזר לפעילות בהפועל בית־הכרם ליגה א' לאחר ניתוח קשה בו נכרתה כלייה מגופו והאח הצעיר עופר שב לפעילות במכבי חיפה לאחר מכסוך ממושך ★ ★ פעם היה איתן שטייבלמן כדורגלן־התקוות של הפועל חיפה. נראה שהתקוות לא התגשמו. הכדורגלן ירד לליגה א' ומשחק במכבי עוספיה ★ ★ ★ ראשי הספורט הימי בארץ ומנכ"ל הוועד האולימפי אורי אפק, השתתפו בשבוע שעבר בקבלת־פנים שערכה עיריית חיפה לשייטים האולימפיים המצטיינים, יואל סלע ואלדד אמיר, משרותיים ולמאמנם הלל עמית מעיר המפרץ. במהלך האירוע הפתיע העסקן הוותיק שמשון בוגר כאשר שלף מכיסו מפוחית־פה, ניגן את "אלי, אלי" והקהל הצטרף בשירה. ראש עיריית חיפה, אריה גוראל, הרואה את עירו כבירת ענף השייט, לאחר שתי אליפויות עולם שנערכו בה, הגיש לשייטים ולמאמנם את מדליית־העיר בציינו כי זה ב... מקום מדלייה אולימפית ★ ★ ★

הכנסיה הלא־מאוחדת

הכרה בזכותם של הומוסקסואלים לכהן בקודש גרמה לקרע מוחלט בכנסיה הפרוטסטנטית הגדולה בקנדה

גלעד דותן, טורונטו

ב־1952 החליטו להתמזג שלוש כנסיות נוצריות: המתודיסטית, הפרסברטייאנית והקונגרגשנאלית, וכוננו את „הכנסיה המאוחדת של קנדה". איחוד זה יצר את התנועה הפרוטסטנטית הגדולה במדינה. ב־1968 התמזג עם תנועה זו הזרם האוונגלי, ובכך גדל אף יותר משקלה של הכנסיה המאוחדת. בימים אלה ניצבת כנסיה זו בפני המשבר החמור ביותר בתולדותיה, משבר העלול לסכלה מחדש.

באוגוסט השנה קיבלה מועצת הכנסיה בהחלטה, לפיה יוכלו הומוסקסואלים מוצהרים ופעילים להכשיר את עצמם לכהונה, ולשרת בקודש ככמרים לכל דבר. זו היתה החלטה אמיצה מאוד, שקדם לה ויכוח חריף המתנהל מזה שנים אחרות. סקר שנערך זמן קצר טרם קבלת ההחלטה הוכיח, שקרוב לשני שלישים של חברי הכנסיה מתנגדים לקבלת ההצעה. הדבר לא הרתיע את המועצה, אם כי הוויכוחים נמשכו עד הרגע האחרון, וההחלטה התקבלה ברוב קטן.

ההכרעה לא שמה קץ לוויכוח הממושך אלא להפך, מאז קבלתה, לפני שבועות מעטים, המשבר הולך ומחריף. בסוף ספטמבר השנה התכנסו חברי הקהילה בעיר ברנטפורד שבמחוז אונטריו, והחליטו על פרישתם מן הכנסיה המאוחדת. הם הודיעו על כינון „כנסיית האמנה החדשה", שהרועה הרוחני שלה יהיה כומר ג'ון טווידי. כומר זה, שעמד בראש הקהילה הפורשת, יצטרך לפעול עתה ללא הגיבוי הכספי והארגוני של התנועה החוקה. הוא ער לכך. צאן מרעיתו, שבינתיים אפילו משכן אין לכנסייתם, יצטרכו לשלם לו משכורת שתספיק לו לפרנסתו, פרנסת רעייתו וארבעת ילדיו. הכומר הצעיר איננו נרתע: „דברים חומריים חשובים הרבה פחות, מן הדברים בהם אנו מאמינים", הוא אומר בפשטות. לדבריו, הוא מרגיש הקלה

ג'ון טווידי. לא מוכן לסטות

עצומה. „על־פי אמונתי, הכנסיה המאוחדת הלכה צעד אחד רחוק מדי". הברית הישנה נותנת הנחיות ברורות בנוגע לנושא היחסים החד־מיניים, והוא איננו מוכן לסטות מהן.

ביום בו נכתבים טורים אלה נודע מכלי התקשורת על התפתחות חדשה, ללא ספק החשובה ביותר עד עתה. הוועד המנהל של הכנסיה המאוחדת בשלושה מתוך ארבעת המחוזות הימיים, הקרויים גם „האטלנטיים" שהם: נובה־סקוטיה, ניו־ברונזוויק ואי הנסיך אדוארד — קיבלו החלטה שהומוסקסואלים לא יוכשרו לכמורה, שעל כמרים רווקים להינזר כליל מיחסי מין, ואילו לנשואים מותר עם נשותיהם החוקיות בלבד. לא קיימת בעיה של ממש עם רווקים הטרוסקסואליים וכל כמרים הבוגדים ברעיותיהם, אבל ההחלטה נוסחה כך, שאי־אפשר יהיה לטעון שהוועד כיוון את חיציו נגד הומוסקסואלים בלבד. אין זאת אומרת שמישהו טעה בכתובת. זהו מרד גלוי של מאות־אלפי חברי כנסיה בהחלטת מועצת התנועה. בעקבותיו של הכומר טווידי וצאן מרעיתו כבר הולכות קהילות נוספות, ובשלב זה נראה שהכנסיה המאוחדת תהיה בטווח הנראה לעין מפוצלת לגמרי.

היבט אחר מזכיר בוויכוח בתנועה הפרוטסטנטית הגדולה בקנדה מזכיר את הוויכוחים עם המחנה הדתי בארץ ובמחנה זה פנימה: במטען הרגשי שלהם. בשביל אנשים דתיים עיקרי האמונה מעוררים לא רק את המוח, אלא גם את הלב והיצר. אולם יש שני הבדלים יסודיים. ראשית, עקב ההפרדה המוחלטת בין דתי למדינה, נשאר הוויכוח בתחומי הכנסיה המאוחדת — ובתחום זה בלבד. שנית, הנהגת הכנסיה מגלה פתיחות וקידמה — העולים לאין ערוך על אלה של חברי הכנסיה מן השורה. בשביל הדתיים בארץ נושא ההומוסקסואליזם היה ונשאר שולי לחלוטין, ודומה שבהשוואה לנצרות — חרף האיסור המפורש מדאורייתא על משכב זכר — היהדות איננה מייחסת חשיבות רבה לנושא. ועת זאת: מישהו מסוגל להעלות בדעתו מצב, בו הרבנות הראשית לישראל תהיה מוכנה אפילו לדון בשאלה, אם מותר לתת סמיכה לרבנות להומוסקסואלים פעילים?!

הפגנת הומוסקסואלים בוושינגטון. שם נעשים דברים אחרת

חוק מחוץ לרחם

החוק היבש בגרמניה מתיר לרופא נשים לבצע הפלה מלאכותית, בתנאי שרופא אחר או ועדה המורכבת מרופא ואחות סוציאלית יתירו זאת בכתב. ד"ר טאסן הנאשם בהפרתו עומד למשפט ציבורי ואתו עוד 156 נשים

ורדינה חילו, בון

הד"ר הורסט טאסן, גיניקולוג במקצועו, עומד בימים אלו במרכזה של שערורייה ציבורית. הוא נאשם בהפרת החוק בכך שביצע עשרות רבות של הפלות מלאכותיות. אתו עומדות למשפט לא פחות מ־156 נשים בקבוצת גילאים שונה, שבגופן בוצעה הפלה.

החוק היבש בגרמניה מתיר לרופא נשים לבצע הפלה מלאכותית, אך זאת בתנאי שרופא אחר או ועדה המורכבת מרופא ואחות סוציאלית יתירו זאת בכתב. רק במקרים חריגים שיש בהם כדי לסכן את התינוק או את אימו או במקרה שישנו סיכוי בלשהו של מחלה אפידמית, מותרת הפלה מלאכותית וכמו כן אם הוכח שלאם ישנה בעיה סוציאלית שבגינה היא אינה יכולה להביא את תינוקה לאוויר העולם. זה לשונו של החוק היבש.

ואולם חוק לחוד ומציאות לחוד. היו נשים שבבית כבר היו להן שלושה ילדים והן לא יכלו לכלכל את תינוקן הרביעי, ביחס לנשים שהן צעירות מכדי להוליד, ההולדה הינה מעשה שלא בעיתו, אם מסיבות לימודים או אם מהסיבה שהן באו ממשפחות קתוליות שמרניות והבאת תינוק לעולם מבלי שנישאו, יש בה בבחינת גרימת זעזוע למשפחותיהן וניפוץ מוסכמות. חלקן גם היו נשים מובטלות ולחלקן המושג אמהות בא כהפתעה. בכל אותן סיבות התחשב הרופא בן ה־49, מהעיירה ממינגן בת ה־38,000 תושבים, שרוב אוכלוסייתה קתולית שמרנית.

ערב המשפט זוכה הרופא לאהדה ציבורית גרתבת מקרב נשים רבות מרחבי גרמניה שטורחות לשלוח לו מכתבי עידוד ובמקרים רבים הן אף מצרפות כסף, כדי לתמוך בו ובמאבקו, וכדי לעזור לו בכיסוי הוצאות המשפט ושכר הטרחה של עורך דינו, שעשויים להסתכם בסכום של עד 100.000 מרקים.

בעיירה עצמה יצאו השבוע בהפגנה עשרות רבות של נשים, שנשאו שלטים הקוראים לבטל את המשפט. "לא יתכן שבעולם הטוען לקידמה ולשחרור האשה יתייחסו אלינו בעריצות שכזו", הן טוענות.

שש נשים מתוך ה־156 כבר הובאו למשפט בו קיבלו מאסר על תנאי. עתה עליהן לשמש כעדות תביעה נגד הרופא שביצע בגופן את ההפלה. עובדה זאת יש בה ללא ספק משום גרימת אי־נוחות לגיניקולוג המטפל בהן זה מספר שנים במסירות. התביעה גם מבקשת להביא חלק גדול מיתר הנשים שתשמשנה כעדות מטעמה.

נושא רכילות

מעט מאוד מהנשים הנשפטות מסתייעות בעורך דין, וכלל הן ממעטות לשוחח על הנושא. חששן נובע בעיקר מהעובדה שמא יצביעו עליהן ברחוב, ומכיוון שמרביתן באות מהעיירה הקתולית, שבה כאמור התושבים הם בעלי דעות שמרניות, הן אינן רוצות להיהפך לנושא רכילות במקום מגוריהן.

הד"ר טאסן ממשיך לעבוד בקליניקה שלו, אך במקביל הוא נוכח מדי פעם בבית־המשפט. מרפאתו מלאה במצייניות כאילו דבר אינו מתרחש.

העונש הצפוי לגיניקולוג, אם ימצא אשם, נע בין 5 עד 15 שנות מאסר, ושלילת רשיונו הרפואי. עורך דינו, וולפגנג קרוצר אומר, שאם יורשע לקוחו, יבקש להעביר את המשפט מבית־המשפט המחוזי של העיירה ממינגן לבית־משפט פדרלי, בתקווה ששם יזוכה. הוא יטען שלקוחו עשה את אשר עשה בתום לב ומתוך סיבות הומניטריות.

"העובדה שנשים רבות תומכות בי ובמאבקי מעודדת אותי ונותנת לי כוח להמשיך הלאה", אומר הנתבע, הד"ר טאסן.

לעומת זאת, אלה הטוענים נגדו מעלים גם את ההשערה, שלבד מביצוע ההפלות הבלתי חוקיות, הכניס הגיניקולוג לכיסו לא פחות מחצי מיליון מרקים מבלי שדיווח על כך לשלטונות המס.

Coca-Cola

ללכת בעקבות פפסי

המעבר להודו של קוקה קולה

ראשונה פרצה פפסי קולה. בעקבותיה מסתערת בימים אלו קוקה קולה. שתיהן מנסות לחטוף נתחים גדולים ככל שניתן מן השוק ההודי. ימי הקולה

ד"ר ק.ג'ושי, הודו

בהודו החלה מלחמת הקולה. אם לפפסי קולה ניתנה רשות כניסה, מדוע ייגרע חלקה של קוקה קולה? לאחר שממשלת הודו התירה לפפסי קולה לפתוח בארצה מפעלים לייצור משקאות קלים ולעיבוד מזון, עושה גם ענק המשקאות הקלים האמריקני השני, קוקה קולה, את כל המאמצים לחזור אליה אחרי למעלה מעשר שנים.

החברה הרב־לאומית האמריקנית מוכנה לקיים את התנאים של מתחרתה הראשית, ועד לשפרם, אם תינתן לה אפשרות להקים פרויקט משותף עם חברה הודית.

פפסי קולה הגיעה לפריצת דרך חשובה אחרי שלוש שנים של מו"מ קשה עם ממשלתו של ראג'יב גאנדי במדינה, שמבחינה אידיאולוגית רואה בכניסת חברה רב־לאומית אל איזורים בעלי עדיפות נמוכה סכנה פוליטית.

היתרון הראשי שבפרויקט המשותף של פפסי קולה עם ממשלת פונג'אב ועם "וולטאס", חברה פרטית שבידי טאטה, הוא בהיותו כרוך במהפכה בחקלאות של פונג'אב ובהודו כולה. המנהל בפועל של "פונג'אב אגרו" אומר, כי דרושה תפיסה של שילוב בין מעבדת שדה, בית־חרושת ושוק, כדי לגוון את חקלאותה של הודו. "גידול החיטה והאורז במדינה הגיע לשלב של התמעטות ההכנסות. ההכנסה החקלאית קופאת על שמריה והיא נמוכה מממוצע 50 דולרים לדונם בשנה.

קיפאון במשקה

שיקולה החשוב ביותר של ממשלת הודו במתן רשות הכניסה לחברה הרב־לאומית היתה הסברה כי הקיצוניות הסיקית, ביטויו הפוליטי של התסכול נוכח הקיפאון במשקה של מדינת ספר רגישה זו לאחר המהפכה הירוקה של שנות השישים, תיבלם לכשהחקלאות תשתלם יותר. הגננות נחשבת כהרחבה טבעית של המהפכה הירוקה.

ההשקעה בפרויקט המשותף בין פונג'אב, וולטאס ופפסי קולה אינה עולה על 15.5 מיליונים, ואולם מצפים שהוא יהווה שוק ל־100,000 טונות פירות וירקות בשנה לחקלאים של פונג'אב, קרוב ל־25 אחוזים מתפוקתם. הכנסת הייצוא תגיע לפחות ל־142 מיליונים. התחייבות יצוא זו הינה שווה־ערך ליחס של 5 ל־1 בין הכנסות והוצאות במטבע זר. ההסכמים בין פפסי קולה ובין שני הענקים הקומוניסטיים, בריה"מ וסין, כוללים התחייבות יצוא רק ביחס של 1־1 והתחייבות זו ניתנה רק ל־5 שנים, לעומת 10 שנים בהסכם עם הודו. ואכן פפסי קולה השתמשה בקלף הקומוניסטי כדי לרכך את חששותיה וחשדותיה האידיאולוגיים של הודו.

פוטנציאל גדול

החברה הרב־לאומית השנייה, קוקה קולה, מאמינה כי בהודו קיים פוטנציאל גדול לייצורם ועיבודם של פירות וירקות, ושיריבתה פפסי נוגסת אך בחלק של פוטנציאל זה. כיום מתבזבזים 40 אחוזים מתפוקת הפירות והירקות של הודו, קיים מחסור רב בשירותי אחסנה ומפעלי עיבוד. העובדה הזאת מרפה את ידיהם של המגדלים. ארבעת המרכיבים הראשיים של הפרויקט של פפסי קולה הם:

— מרכז למחקר חקלאי שיפתח זנים עתירי־תנובה ועמידים בפני מחלות בשביל מגדלי פירות, ירקות ותבואה בפונג'אב;

— מפעל לעיבוד תפו"דים ותבואה, שיעבד מדי שנה 25,000 טונות תפו"דים ו־5,000 טונות תבואה בשנה לחטיפים מזינים בשביל השוק הפנימי;

— מפעל לעיבוד פירות וירקות שייצר תרכיזים באיכות גבוהה לשוקי חוץ בעלי מטבע קשה;

— יחידה לייצור תרכיזים של משקאות קלים.

כיצד תוכל קוקה קולה, שנתבקשה לארוז לאחר עליית ממשלת ג'אנאטה לשלטון ב־1977, לפלס את דרכה חזרה?

היא אנוסה היתה לסיים למעלה מ־20 שנות קיום בהודו, מאחר שלא היתה מוכנה להסתפק במעמד של מיעוט. החברה האמריקנית הזאת החכימה עתה, בפרט אחרי הצלחת יריבתה הגדולה. אחת הסיבות הראשיות לכך שקוקה קולה נאלצה לעזוב את הודו, היתה סירובה להפוך את סניפה בהודו לחברה הודית עם מיעוט של שותפות זרה. היא גילתה אז עמדה יהירה ומתנשאת. עתה מצאה כשותפה חברה הודית, גודריי, אשר באחרונה עשתה גיחות אל עסקי המשקאות הקלים.

שר התעשיה של ממשלת ג'אנאטה, ג'ורג' פרנאנדס, ושתי המפלגות הקומוניסטיות יצאו בשעתו חוצץ נגד חדירת פפסי קולה להודו, ונגד חלקן של החברות למשקאות קלים בחתירה תחת ממשלותיהן של מדינות מתפתחות. אך לגאנדי אין עכבות אידיאולוגיות מסוג זה. פקידי קוקה קולה, המבקרים בהודו, מביעים את בטחונם שחברתם תצליח ללכת בעקבותיה של פפסי קולה.

בולים ובולאים — יהושע מרקוס

דואר או"ם

ב־15 בספטמבר הופיעה הסידרה התשיעית של בולי דואר או"ם, המוקדשים לדגלי המדינות החברות בארגון האומות המאוחדות. הסידרה כוללת 16 בולים, המופיעים בארבע יחידות.

הדגלים המופיעים על הבולים זהים לדגלי המדינות המתנופפים מעל בניין האו"ם בניו־יורק. הבולים הודפסו ברפוס „הליו קורבואזייה" בשווייץ, בערכים של 25 סנט. המדינות, שדגליהן נבחרו הפעם לסידרה הן: ספרד, סנט וינסנט, חוף השנהב, לבנון, תימן, קובה, דנמרק, לוב, קאטאר, זאיר, נורבגיה, גרמניה המזרחית, איראן, טוניסיה, סמואה ובליז. על כל בול מופיע הדגל, שם המדינה ו„אומות מאוחדות".

יש לציין, שעם הסידרה הנוכחית, הנפיק דואר או"ם עד־עכשיו דגלים של 144 מדינות, מתוך 159 מדינות החברות בארגון המאוחדות. סידרה זו כוללת מהדורה של 2 מיליון + 86 אלף עותקים.

מעטפת יום ראשון של סידרה זו צוירה על־ידי דניאל גאלאסו מג'נבה, מבית־הספר לאמנות בשווייץ.

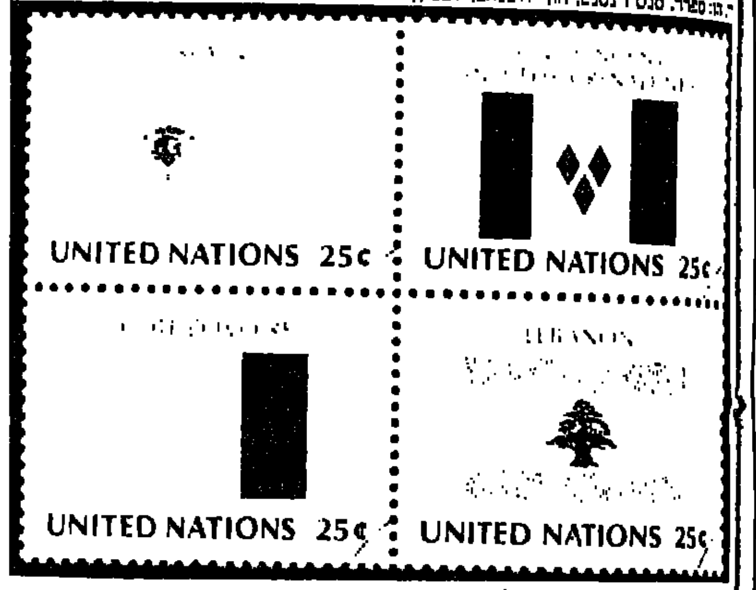

יחידה אחת של ארבעה בולים מתוך הסדרה

שם המשחק

(המשך מעמוד 16)

והכתבים יכלו לנהל שיחות עם בוש ועם דוקאקיס כאחד.

דוקאקיס מאוכזב מבוש בכך שאנשיו הרבה מקצועיים, רובם בעלי עבר של עבודה בתפקידים שונים במשרד המושל. באופן טבעי דוקאקיס הוא המנהיג והקובע את הקו. לכן נחמה שלו לרווחה כאשר ג'ון סאסו, הבחירות הראשי שלו, חזר לעבוד. סאסו הוא ידיד קרוב של דוקאקיס ואחד היחידים שיכול לדבר אתו בגילוי לב, להעיר לו, להתוות עליו ביקורת — דבר שהאחרים עושים.

אחר שהמסר הקליט הוא הקובע, האנשים העוסקים במערכת הבחירות הם לא האידיאו־לוגים והפילוסופים, כמעט אפילו לא דיאולוגים, אלא אנשי יחסי הציבור שלהם. מבחינה הפירמידה של עשרות אנשים בכל שלב, המיוללת כלפי מעלה, ובראשה עומדים המלכים: ג'יימס בייקר השלישי, יו"ר מטה בוש, ופול ברונטאס, יו"ר מטה דוקאקיס.

מגבלות נוספות

בייקר הוא טיפוס חלקלק, היודע, בראיונות ליצור את האווירה הרצויה לו ולתת רושם של מה הוא „בסדר" ומה הוא „לא בסדר" על־ידי הרמת גבה, קצת חיוך, שבריר. הוא אדם שלא הייתי רוצה לאכול איתו ארוחת בוקר או לשתות איתו קפה. בדרכו הפלאה הוא מקבל לא רק עיתונות טובה, אלא עיתונות מצויינת. הוא נחשב כמי שהפך את בוש ממפסידן, שפיגר 17 נקודות אחרי דוקאקיס, למוליך במירוץ. הוא הגדול של ההצלחה. אבל הגליון האחרון של ה„ניו רפאבליק" פתר את החידה. כשהיה בייקר ראש צוות הבית הלבן, נהג להקדיש הרבה מאוד מזמנו לעיתונאים. למעשה קבע עיתות קבועות לשיחה עם עיתונאים, והיום הוא נהנה מעין חסינות. הוא צריך לעשות משהו כדי שיכתבו נגדו. מסקנה — קל לקנות את חיבתם ונאמנותם של עיתונאים. די להיות נחמד אתם ולתת להם פה ושם. לא רבים יודעים זאת. להם, רובם בוחרים לא להאמין.

לקראת העימותים הטלוויזיוניים איל־ץ בייקר — שחשש שהמועמדים שלו, בוש וקווייל, לא יופיעו טוב מול דוקאקיס ובנטסן — את ברונטאס להסכים לכללי משחק כה מגבילים, עד שהעימות כמעט הפך לקריקטורה. פרט למיגבלות הידועות וכל מועמד ישיב במשך שתי דקות וכו', סוכמו מיגבלות נוספות על־פני „מיזכר הבנה" בן 16 דפים. כל פרט שאפשר להעלות על הדעת נמצא שם. צבע הרקע, הזמן שבו מערכת האולפן תהיה מוכנה ולא יאוחר מ־3 אחה"צ יום לפני העימות, מיקום המצלמה ובמקום אחר, זווית צילום אחת, איסור על צילום הקהל או בני משפחות המועמדים לאורך כל זמן העימות, צבע וגודל הנייר שהמועמדים רשאים להשתמש בו כדי לרשום הערות בזמן העימות, מיקום ישיבת בני המשפחה, זכות בחירה שווה לשני המטות של שני־שלישים מהקהל שיישב באולם ועוד. חומר למחשבה לקראת עימות שמירפרס.

בגלל הכללים החמורים, שכמעט הסירו מהעימות את טעמו, המחלקה „ליגת נשים מצביעות" מימימון האירוע, אבל גם שדרן מהולל כמו דן ראת'ר (סי.בי.אס.) דחה את ההצעה לעמוד בראש צוות השואלים. רשמית אמר, שיהיה עסוק בדיווח על האירוע, אך לא רשמית שמעו אותו אומר, שהעימותים האלה אינם אלא „הופעות בחירות משותפות". המנחה היה, איפוא ברנרד שאו מרשת החדשות בכבלים (סי.אנ.אנ.) וצוות השואלים כלל... שלוש עיתונאיות. בארה"ב זה מובן מאליו. בארץ זה לא יעלה על הדעת.

דברים אלה נכתבים ערב העימות, והם יופיעו ברפוס למחרת קיומו. הפארדוקס של העימותים האלה הוא, שדוקאקיס ולפחות עד כה) יוצא בהם טוב יותר, אבל בוש גורף את הקולות. קווייל גרוע, בנטסן מעולה, אבל בוש גורף את הקולות. הפרשנים האמריקניים סבורים, שבוש צריך למצוא סיסמה קליטה או משפט מוחץ, כמו זה שהיה לבנטסן בעניין ג'ון קנדי, כדי לגרום לתפנית חדה בדעת הקהל. הופעה טובה בלבד עלולה שלא להספיק, אם המטרה היא להשיג את בוש בזמן שנותר עד ה־8 בנובמבר.

הפרישה הגדולה

(המשך מעמוד 7)

תורה. עובדה היא, ש־70 אחוז מן הסטודנטים בירושלים באים מחוץ לעיר. האוניברסיטה העברית היא בית־המלון הגדול שבעיר. היא מספקת מעונות ל־5500 סטודנטים בתמורת שכר דירה נמוך, וגורם לגרעון שנתי נוסף של 1.7 מיליון דולר.

אף כי בירושלים אין טכניון, הרי הסטודנטים יכולים ללמוד באוניברסיטה העברית בחוגים לפיסיקה, כימיה, ביולוגיה, וגיאולוגיה. בירושלים פועל גם בית־ספר למדע שימושי, שבו לומדים 90 סטודנטים.

במיפורת שולל מכל וכל את הרעיון, שהועלה בוועדה משותפת של הכנסת, לייהיהחינוך, להקים בירושלים חוג לימודים מיוחד, שבו כל הלימודים יתנהלו באנגלית. יתכן, אמנם, שכל הסנובים הישראלים ירצו לשלוח את ילדיהם לחוג זה, כדי שיסתופפו בצילם של דוברי האנגלית מחו"ל, אך הרעיון איננו מקובל על האוניברסיטה, לא רק בגלל החשש שמא ייהפך בית־הספר למקום הכשרה של מועמדים לירידה. חוג כזה איננו דרוש — מחצית תלמידי חו"ל בלבד הם דוברי אנגלית. יתרם דוברים צרפתית, ספרדית ולשונות אחרות. רוב הסטודנטים מחו"ל מעוניינים בשנת לימודים אחת בישראל ולא במסלול בן 3־4 שנים. כל תלמיד מחו"ל נהנה מקורס לעברית. מי שנשאר שנת לימודים נוספת ומכוון עצמו להמשך לקראת תואר ראשון בארץ, זקוק לתגבור על ידי חונכות. אין כל סיבה שבעולם, שסטודנט יהודי, הבא ללמוד באוניברסיטה העברית, לא ישתלט על השפה העברית בתום שנתיים ללימודיו ולא ישתלב בלימודים הרגילים.

עיירות הפיתוח — על המפה

סמינר, שבו לקחו חלק מעל ל־60 תושבי עיירת אופקים, התקיים בשבת ה־8.10.88 בגבעת חביבה. „מטרת הסמינר היתה להפגיש את המשתתפים, ביניהם כאלה שאיתם אני מגדיר במצבי דעת־קהל, עם נציגי מפ"ם, כדי לשמוע ולהשמיע", מסביר יוסי מרציאנו, רכז המחלקה המוניציפאלית במפ"ם, שעמד מאחורי ארגון הפרוייקט.

במהלך הסמינר שמעו המשתתפים הרצאות בנושאים מדיניים מפי מזכ"ל מפ"ם, ח"כ אלעזר גרנות, שהתייחס לדרכים להשגת שלום ברקיימא ובנושאים החברתיים־כלכליים מפי חנן ארז, מזכיר מרכז מפ"ם ויו"ר מטה הבחירות, ורעיה רביב, יו"ר האגף לדמוקרטיה תעשייתית בוועה"פ. בהתייחסו לנושא עיירות הפיתוח ציין ארז, כי במשבר של ההסתדרות, שפקד את החברה הישראלית, בולטת המכה שקיבלו העיירות. כשבאחריות לכך נושאים הן הליכוד, שעיצב מדיניות כלכלית־חברתית קלוקלת, שסדרי העדיפויות שלה משובשים, והן מפלגת העבודה ששיתפה פעולה וסייעה באורח פעיל לגיבוש ויישום מדיניות זו.

יוסי מרציאנו, תושב אופקים ומועמד מס' 8 של מפ"ם לכנסת, חיזק את הדברים בהדגישו, כי רק לאחרונה נסגרו בעיירת מגוריו 3 מפעלים, שסיפקו תעסוקה לכ־250 בני המקום. „רובם נשארו עד היום מובטלים", ציין מרציאנו. „אך אם נוסיף לכך את בעיית השכר הנמוך והמזל הירוד, נבין מדוע הצעירים בורחים מאופקים. אני מקווה, שאחרי הבחירות, עם הכוח שנצבור, נצליח — תוך כדי ישיבה בקואליציה ממשלתית עם מפלגת העבודה — להחזיר את העיירות למפת הארץ ולשנות את סדרי העדיפויות, שהופנו משאבים מהעיירות לכיוון ההתנחלויות מעבר לקו הירוק".

מימין: יוסי מרציאנו, חנן ארז. אופקים בגבעת חביבה

השוה"צ מצביע מפ"ם

לקראת הבחירות הקרובות לוקחת תנועת השוה"צ חלק פעיל ונכבד בפעילויות המפ"ם‏יות השונות ברחבי הארץ. לפני כשבועיים נפגשו נציגי הנהלות הקינים לתכנון פעילות המוסדות עד ליום הבחירות. בישיבה הוחלט, כי כל מוסד יצור קשר עם סניף מפמ"י ויעבוד מולו בהתאם לצורך, וכי המוסדות ישתתפו במבצעי הצמתים הארציים ובחלוקת ה„איגרת לחבר הקיבוץ" מטעם חניכי התנועה. איגרת זו קוראת לכל בוגרי השוה"צ באשר הם, ובעיקר בקיבוצים, ליישר שורות ולהצביע עבור „תפיסת עולם כוללת הרואה בשוויון ערך האדם קו ראשי ומנחה, אנו פונים אליך, בוגר השוה"צ, במכתב אישי זה", אומרת האיגרת, „לפעול על־פי הערכים עליהם חונכת וביום הבחירות להצביע מפ"ם.

כן הוחלט, כי חניכי המוסדות יאיישו באופן קבוע חנות בדיזנגוף בת"א, לצורך חלוקת חומר, יקיימו מבצעים אוריים ברחבי הארץ ויצטרפו לאירועים השונים לפי הצורך. במקביל, המשלחת וחניכי הגוף הבוגר בקינים ישתתפו גם הם במבצע הצמתים, וכך גם באירועים המקומיים או האזוריים.

ההנהגה עצמה ממקדת את עבודתה בסניף חולון, והיא לוקחת חלק פעיל במבצעי שיחות הטלפון וביקורי הבית, כשביטוי פומבי וציבורי לתמיכתה במפ"ם ניתן בפרסומי מודעות תמיכה בשם הנהגת תנועת השוה"צ. „התנועה תעשה מאמץ לעזור בכל דבר, שיידרש ותציב את הפעילות לבחירות בראש סדרי העדיפויות בתקופה הקרובה" — מדגיש גברי ברגיל, מרכז הפעילות לבחירות בהנהגה.

בתגובה אומר חנן ארז, מזכיר מרכז מפ"ם ויו"ר מטה הבחירות, כי „הפעילות שהתנועה על חניכיה ומדריכיה בעיר ובקיבוץ לקחה על עצמה, מבטאת אחריות אמיתית בהכרעה הגורלית, המוטלת על כולנו. לקיומו של השוה"צ כזרם בציונות הסוציאליסטית. אני מציין בהערכה רבה את התגייסות התנועה עד כה למערכותיה של המפלגה", אומר ארז. „פעילות זו, יחד עם הפעולות הנוספות, מהווה ביטוי למסכת שיתוף הפעולה וההזדהות, שחושלה בין התנועה החינוכית לבין המפלגה במערכה קודמת זו".

מגבית חירום

ב־15.8.88 נפתחה רשמית מערכת הבחירות של מפ"ם. האירוע שבמסגרתו נורתה היריה הראשונה היה כינוס מרכז המפלגה, והנושא הראשון שעמד על הפרק (והעיד גם על החשיבות שמייחסים לו), היה מגבית החירום. „לא הובטחו עדיין המשאבים הכספיים להבטחת הפעלת הפוטנציאל האנושי", נימק ויקטור שם־טוב, העומד בראש המבצע, את הצורך במגבית.

את זוח ההתגברות, שעליה דיברו הנאספים באותו ערב, אפשר לראות בתקופה האחרונה, כבר בביקור חטוף בבית מרכז מפ"ם שבתל־אביב. חברים וחברות ממגזרים שונים, מהעיר, מהקיבוץ, מעיירות בצפון ובדרום ומכפרים ערביים ודרוזים לוקחים ימי חופשה מהעבודה, מנצלים חופשות חגים „וקפיצות" לעיר הגדולה ובאים להציע את עזרתם. חודשיים אחרי ההכרזה על פתיחת מבצע המגבית, מרוצים ויקטור שם־טוב וחיים שחורי, האחראים על הפרויקט, מתוצאותיו.

„מגבית החירום מתקדמת יפה" — הם אומרים — מאות חברי מפ"ם, תומכים ואוהדים מכל הארץ הרימו עד עתה תרומה ביד נדיבה, והתרומות ממשיכות לזרום — הן ישירות למרכז המפלגה והן באמצעות הסניפים".

שם־טוב אף נותן דוגמאות מסניפים בירושלים, חיפה הרצליה ואחרים, שבהם התקרבו הפעילים למכסה שנטלו על עצמם. „התחושה טובה", הוא אומר, „אבל אנו כעת בשלבים הסופיים של המערכה וחייבים לעשות מאמץ מירבי ואחרון, כדי לסיים את גיוס התרומות. לכן, כל פעילי הסניפים מתבקשים להגביר את מאמצם ופעילותם בתחום זה. ישנם עוד מספר חברים מהמשמרת הראשונה בסניפים, שטרם מילאו חובתם. לכל אלה שתרמו ולאלה שעדיין לא תרמו, אנו חוזרים ומדגישים: הצלחת המגבית היא מכוון לנכונות החברים להטות שכם. מבחינה זו התוצאות עד עתה מצביעות כאמור על מורל גבוה", מדגיש שם־טוב, „המאמץ הכספי והצרכים שמפ"ם חייבת לעמוד בהם הם גדולים. שילחו צ'קים ותירמו ביד נדיבה וללא דיחוי".

תאורה פנימית

על המתרחש במפ"ם

בעריכת נחום דוניצה

מכל מקום

בית־שאן

דוד זילברג, מזכיר סניף מפ"ם בעיר ומזכיר האיגוד המקצועי בבית־שאן, עושה בשבועות האחרונים ימים כלילות וזוכה כמעט פה־אחד לתואר "אלוף מחזרי מאוכזבי הליכוד והמערך לשורות מפ"ם". במסגרת הפעילות שהוא אחראי לה, מארגן זילברט חוגי־בית רבים, ביקורים במפעלי האיזור, דוכני החתמה, ואינו שוכח לשלב גם את הקיבוצים בפרוייקטים הבית־שאנים.

ירושלים

כ־25 מפעילי נוער מפ"ם בירושלים התכנסו לא מכבר לסמינר בן יום אחד, שהתקיים בסניף המקומי ומטרתו, בהגדרת המארגנים ערן חייו ודלי הופמן, „ללמוד את הניצע המפ"מי לצרכי הסברה ברוכנים ובחוגי הבית ולהיערכות ארגונית של פריסת הקבוצה המייצגת עשרות בני נוער, למבצעי דוכני ההסברה בירושלים".

בפני הצעירים הופיעו דני פלג. ערן חייט והופמן לסרגא על המבצע. ירון שור הציגה את מערך הפריסה בעיר וחיים חייט, יו"ר מטה הבחירות בסניף, סקר את ההערכות לקראת יום הבחירות, וה"כ גדי יציב במסגרת סרגת שו"ת התייחס להבדלים בין ר"צ למפ"ם בתחום החברתי כלכלי ומדוע דווקא מפ"ם.

סבב ימים

עו"ד אפרים זילוני, יו"ר סיעת מפ"ם בהסתדרות וסגן יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בוועה"פ, ושושנה רון, המתאמת בין מרכז מפ"ם למועצות הפועלים, ממשיכים במלוא המרץ בסבב ה"ימים בישוב", שהם מקיימים בשבועות האחרונים.

עד עתה הספיקו לבקר בלוד, רמת־גן, חולון, תל־אביב, ירוחם, דימונה ורמלה ובימים הקרובים יבקרו בראשון־לציון, עפולה, קרית־שמונה, טבריה, נהריה ואילת.

הסיור ה"סטנדרטי" כולל פגישה עם פעילי הסניף פגישה עם מזכיר מועצת הפועלים המקומית וסיור במפעלים שונים. שם הם נפגשים עם עובדים ועובדות לצורך שמיעה והשמעה. "אנו שומעים בעיות, ומנסים לעזור בכל הקשור לנושאי העובר ועבודתו".

ערד

סניף ערד אירח לא מכבר את מאיר פעיל ליום ביישוב. בשעות לפני הצהריים בשבת, נפגש פעיל להוג בית בביתו של מזכיר הסניף המקומי, עוזי הירימוביץ, ובהשתתפות של למעלה מ־20 תושבים. לאחר שאלות צולבות ודיון שהוגרר על ידי הנוכחים כ„באר פורה", יצא פעיל למפגש עם תיכוניסטים בבית ההסתדרות לשיחה על „שלום ובטחון". בשעות הערב נערכה אסיפה בנוכחות של למעלה מ־100 משתתפים, מטווח גילים רחב, ובמהלכה הציג פעיל את עמדות מפ"ם בנושאים שונים.

תל־אביב

סיור של ח"כ יאיר צבן בשוק התקווה נערך בסוף השבוע שעבר. הסיור כלל חלוקת חומר הסברה, פרחים וסטיקרים. על־ידי הצוות, שליווה את צבן, משה מזרחי, עדינה גריב ופעילי סניף ת"א. המפגש עבר בהצלחת, ופה ושם נעצרה הקבוצה לוויכוחים סוערים עם אנשי הימין הקיצוני, שמקומם לא נפקד בשוק.

מסניף ת"א נמסר, כי נפתח מרכז אירועים ברח' דיזנגוף 90, וכי המעוניינים בפעילות התנדבותית מוזמנים להצטרף. ביתרת המרכז להוות נקודת־משיכה לעוברים ושבים ופעילי תל־אביב מתכננים למקם בחוץ אף מכשיר טלוויזיה ווידיאו עם סרטוני־הסברה. עוד נמסר, כי הסניף קלט בשבוע האחרון את אנשי השוה"צ. העוזרים לפעילים התל־אביביים בחלוקת חומר הסברה בנקודות ההפצה ברחבי העיר.

הנכה ומקומו בקהילה

צילום: בועז לניר

בתחילת אוקטובר התקיים כנס שיקום ארצי בבניין החדש בבית־הספר לעבודה סוציאלית על־שם בוב שאפל באוניברסיטת תל־אביב. על סדר היום היו נושאים רבים הקשורים בעובדות קיימות והאפשרויות לפתרונן בדרך היעילה והאנושית ביותר. הוצגו שיטות חדשות לשיקום נכים, ובמרכז הדיונים בלט הסקר המיוחד של מינה צמח ממכון המחקר „דחף".

במסיבת עיתונאים שקדמה לכנס, נשמעו חדשות חיוביות על שינוי בעמדות הציבור לגבי נכים. ד"ר צמח מסרה, שהיחס והגישה לנכים בעיני הציבור עבר שינוי, אך מסתבר שהשינויים הם ברוב המקרים תיאורטיים בלבד. הסקר מתייחס לקשת רחבה של נכויות: נכות גופנית, נפשית ושכלית. יש אומנם נכונות מצד הציבור „לקלוט" את הנכים, וברור שמוכנים יותר לקלוט נכים גופניים ולא נפשיים או שכליים. 60 אחוז מן הנשאלים בדעה שיש צורך לקלוט את הנכים בחיי הקהילה ובמקומות העבודה לפי יכולתם, אך 40 אחוז בדעה שצריך למצוא מסגרת מיוחדת, הומוגנית לנכים בלבד.

לשאלה — האם אתה מוכן להזמין או לגור בביתו של נכה או רק להתחבר עמו? ...התשובות היו מגומגמות או חד־משמעיות: אין לנו משהו משותף עמם... 25 אחוז מן הנשאלים אפילו סבורים שאין הצדקה לנישואין של נכים עם בריאים ו־75 אחוז בדעה, שנכה לא צריך להתחתן דווקא עם נכה. רוב הנשאלים מקווים שילדיהם הבריאים לא יתחתנו עם נכים.

ד"ר צמח גילתה ש־90 אחוז מן הנשאלים מוכנים לקיים מגע עם נכים, אך יימנעו ממגעים חברתיים איתם, לרבות ילדים. אותה דעה קדומה נתגלתה גם בשאלה — האם להעסיק נכים בעבודה. — 48 אחוז בדעה, שצריך להעסיק אותם בעבודה וכ־40 אחוז סבורים שקודם צריך לקבל אוכלוסייה בריאה לעבודה פנוייה. בכל הקשור לזכויות סוציאליות של הנכה כגון: זכויות שוות לנכה צה"ל ונכים אחרים, הענקת פטור ממיסים והקלות כלכליות אחרות, אמר פרופ' דן שניט, ראש בית־הספר לעבודה סוציאלית באוניברסיטת תל־אביב, שקשה מאוד לשקם נכה כל זמן שהוא לוחם על זכויותיו הסוציאליות. הדיונים המשפטיים עורכים לפעמים 4 שנים, והנכה במקרים רבים „נשאר בשטח". חברות הביטוח, מקומות עבודה, או אנשים פרטיים מתדיינים עם הנכה על זכויותיו, שבין כה וכה ברוב המקרים זעירים, והדיונים, שהרבה סבל ועלבונות שזורים בהם, גורמים לפעמים לנכה פגיעה קשה באגו והביטחון העצמי שלו.

מיה הולצמן ורינה פיגין מבית־הספר לעבודה הסוציאלית, ומרכזות כנס השיקום, אומרות שצריך להתמודד עם סוגיית שיקום הנכים במסגרת החברה, ולא לבודדם כקבוצת מיעוט. יש צורך להגיע לנורמליזציה בתפקוד הנכים בכל המסגרות. החברה הבריאה והנכים צריכים להתמודד יחדיו עם מגבלות. בין הפרוייקטים החדשניים הוצגו בכנס שימוש במחשב לקידום אוכלוסיות חריגים על־ידי אמנויות, מוסיקה וספורט כאמצעים לשיקום נכים, הקמת מרכזי תעסוקה לנכים במתנ"סים, במקום לבודדם במרכזי תעסוקה לנכים.

השופטת ציפורה ברון, שמכהנת כנשיאת הכבוד של ארגון הגג של 24 אירגוני הנכים בישראל, מסרה שבישראל ישנם כ־480 אלף נכים כלומר, כ־10 אחוזים מן האוכלוסיה הם נכים. השופטת ברון, נכה בעצמה. לפני כ־10 שנים נפגעה קשה בתאונת דרכים ומאז היא משותקת בחצי גופה התחתון וקשורה לכיסא גלגלים.

„מי שאינו יודע את סבלם של הנכים ושל משפחותיהם אינו יודע סבל אמיתי. לפחות שינסו להבין אותם, ולהתחיל להתייחס אליהם כבני־אדם," אומרים מארגני הכנס. אורי ברגמן (36) נכה ומאמן נבחרת הנכים בשחייה, שזה עתה יצאה לאולימפיאדת הנכים אומר: הנכים זוכים היום ליותר תמיכה והבנה, אבל אסור להגזים ולא צריך לעטוף אותם בצמר גפן. צריך לתת להם את כל היחס, השווה לכל ויש להבדיל בין נכות פיזית ונכות מנטאלית."

חיה יוסף

עוף בבייקון

תוחכים את העוף למנות, מורחים כל נתח במלח מעורב בשום כתוש (אם אוהבים שום). מתבלים במעט פלפל שחור ומיורן. מסדרים בכלי חסין חום, משומן; מוסיפים כף מים או מרק, מכסים בפרוסות בייקן מעושן. מכסים את הכלי (במכסה או ברדיד אלומיניום) ומכניסים לתנור שחומם מראש. צולים כ־20 דקות. כשהעוף כמעט רך מסירים את המכסה ומשאירים בתנור דקות אחרות עד שישחים. מגישים בכלי הצליה.

גרביים בהשראת תחתונים

את התחתונים, הגרביים והאימוניות תופרים בגליל, אבל טבעי שיעצבו אותם בתל־אביב. ב„דלתא סטודיו" מרכז עיצוב ענקי, שבבית התעשיינים, בחדרים שקירותיהם מחיצות, יושבים המעצבים ומתייחסים מאד ברצינות לצבעי הטיים המצוייר על הגרב, לרוחב הפסים של תחתוני סליפ, שלא לדבר על גיזרת השרוול של הסווצ'ר. לדלתא שלוש חטיבות: הלבשה תחתונה, גרביים והלבשה עליונה, ולכל אחת מהן חלקת עיצוב נפרדת בסטודיו.

את ההשראה שואבים מחו"ל, מתצוגות האופנה, ירידים, ג'ורנאלים. כבר עכשיו ידוע שבחורף הבא, זה של 1988/89, יבלטו באופנה הצעירה הדפסי טיסה וחלל, על כן זה הקו המנחה את הגרפיקאים, שמהפוסטרים שלהם יעתיקו המעצבים — באמצעות מחשב — את הציור על המיזע, במקום ובגודל הנראה להם. מעצבי חטיבת הגרביים הולכים בעקבותיהם, כדי שהציור שעל הגרב יהיה זהה. יש ציורים גם על תחתונים, אבל יותר אלגנטי הדפסים גרפיים, פסים, משבצות, כוכביות. בונים „סיפור שלם", התאמה למעלה ולמטה, בתחתונים נניח הדפס זהה בצבעים שונים. או צבע אחר בהדפסים שונים, הכל זהה אבל הגזורות שונות. הלהיט, אגב, הם תחתונים בגזרת מכנסוני בוקסר. לגברים ולנשים.

המעצב יכול לתת דרור לדמיון פרוע, אבל אחר כך באים התמחירן ואיש המכירות, האמור לדעת מה יעדיף הקונה בגרמניה ומה בצרפת. יש בסטודיו גם מחלקת ביצוע, אבל כאשר נופלת ההחלטה מועברת גיזרת הדגם באמצעות מחשב למפעל הסריגה בכרמיאל ושם מכינים את הדגמים לתצוגה. אחר כך באים הקניינים, מתרשמים, מזמינים, מבקשים שינויים. 25 קניינים גדולים מוכרים את מוצרי דלתא בשם המסחרי (מותג) שלהם וכך מגיעים הגרביים והתחתונים מהגליל למרקס אנד ספנסר, בלומינגדלס, גלרי דה לפייט ורשתות יוקרתיות אחרות. בסך הכל מייצרים במפעלי דלתא 80 מיליון פריטים מדי שנה. עכשיו זרקו לשוק את קולקציית החורף של הלבשה עליונה, סווצ'רים ואימוניות. המעצבים בסטודיות עוברים על קולקציית הקיץ 1989.

(צב"ש)

כאן מעצבים גרביים

ספרים למדף

יצירה בגיל הרך

„הילד היוצר", מאת סלוריו גבאי (הוצאת בין לאומי), הוא ספר הדרכה למלאכת יד בשביל ילדים בגיל הרך (4־6). בעצם אלה שני ספרים: חלק א' כולל הקדמה, הוראות, הסברים והרבה מאד דוגמאות איך לעשות מה בנייר, דבק, מספריים, חוטים וצבעים. וכך יוכל הילד הקטן להכין תמונה ממדבקות גיאומטריות, לארוג שטיח מפסי נייר צבעוני או לגזום „רשא". בפרק השני של ספר א' — גן חיות שלם, בת יענה, חתול, צבי, ינשוף וקרנף — כולם מנייר וקרטון, אולי לא כל כך ריאליסטיים אבל קלים למדי להכנה, בהדרכה של מבוגר, כמובן.

בספר השני (חלק ב') של „הילד היוצר" לומדים להכין משחקים, כלים ובובות. דומני שכאן המלאכה קצת יותר מסובכת, אבל עדיין באפשרותם של כל גננת וכל הורה להיות לעזר. אין זה ספר לילדים בלבד — אי אפשר למסור אותו לידיהם לצד ערימת חומרים ושיסתדרו. הספר — על שני חלקיו — נועד למבוגרים המעוניינים להעסיק את הילדים בתעסוקה יוצרת ומוכנים לעמוד לצידם.

(צב"ש)

צביה בן־שלום

זה מה שיש

רכיבה טיפולית לליקויי למידה

חוגי התעמלות, מחשבים, רכיבה טיפולית ותופים וכן סדנאות להורים, ילדים ומטפלים, כלולים במיגוון פעילויות בהן פותחת אגודת ניצן השרון את שנת הפעילות החדשה.

האגודה, שמטרתה לקדם ילדים לקויי למידה, הסתגלות ותפקוד, מארגנת את הפעילות לרווחתם של תלמידים ובני משפחותיהם, כאשר הסדנאות מאורגנות בשיתוף עם בית ברל ובסיוע אירגון „ליונס כפרסבא".

בניצן השרון, שהיא אגודה של הורים ומתנדבים אותה מרכזת קרין כהן־מורנל, פעילים למעלה מ־150 חברים. דובר ליונס כ"ס ציין עוד, כי במיקלט שהועמד לרשות ניצן ע"י עיריית רעננה, מוקמת מועדונית חברתית טיפולית אשר תהווה מקום מפגש בשילוב פעילות והעשרה לילדים.

מטופלי ניצן, לדברי פעילים, יהוו השנה אתגר לפעילות במסגרת פרוייקט „מחוייבות אישית" לתלמידי תיכון אשר יבקשו ליצור קשר עם חניך לקוי למידה. (חנה נדל)

הגלובוס של שטוקהולם

המבנה הכדורי הגדול ביותר בעולם מוקם עתה בשטוקהולם ויחונך בשנה הבאה, לכבוד פתיחת אליפות העולם בהוקי־קרח. המבנה דמוי הגלובוס סוכך על זירה ענקית, קוטרו 110 מ', אך הגובה „רק" 85 מטר. הכיפה הענקית מורכבת מ־48 קורות פלדה קמורות, שכל אחת מהן אורכה 27,55 מטר ומשקלה 30 טונות. ה„גלובוס" יכוסה במעטה דמוי־עור. עשוי אלומיניום וחומרים סינטטיים, שבו ייקרעו 150 צוהרים. סביב בזירה יהיה מקום ל־16 אלף צופים. הגלובוס ממוקם [illegible], שיושלם עד 1992, ישתרע על 143 אלף קמ"ש ויכלול גם בתי־מלון, מסעדות ומשרדים, שיבטיחו עבודה ל־5000 איש.

תיאטרון במינהל

המיכללה למינהל מתפשטת מעל ומעבר למה שתמחייב משנה. כיוון חדש הוא מגמה לתיאטרון ומשחק שתפתח (בשיתוף עם עיריית ירושלים) בבי"ס תיכון מקיף בקריית יובל. המגמה מסונפת לסטודיו של ניסן נתיב, שפתח לאחרונה שלוחה בירושלים ומאפשרת לתלמידיה לגשת לבחינות בגרות עיוניות לצד לימודי תיאטרון מתקדמים. הלימודים מיועדים בשלב ראשון ל־5 יחידות, במגמה להרחיבם ל־7 יחידות.

סבילים לאלימות אנושית ואקלימית

בימים אלה הושלמה התקנת מושבים מתוצרת „ארקל" (בית זרע) ב־2500 תחנות אוטובוסים ברחבי הארץ. המושבים החדשים מיוצרים לפי ידע של החברה האירופית באייר, הם מדגם תריש, העשוי מחומרים פלסטיים קשיחים במיוחד, המצטיינים בסבילות גבוהה לאלימות אנושית ואקלימית. מפעל ארקל בבית זרע הוא היחידי בישראל המייצר מושבי פלסטיק לתחנות אוטובוסים, בעיצוב מודרני ובצבעים מרהיבים.

קרן למשוררות

מספר הנשים מקרב המשוררים בישראל גדל בשנות קיום המדינה במידה ניכרת. בעוד שבראשית שנות החמישים היוו הנשים כ־10% מכלל המשוררים בישראל, הרי מספרן עלה בהדרגה והוא מגיע כיום לכ־40 אחוז. — מוסרת דוברת נעמת.

למרות זאת, מידת ההכרה לה זוכה שירת נשים בישראל קטן מהמקום הראוי לה, משום שהתרבות והספרות שלנו מצטיינות בהבלטת יסודות גבריים. — אמרה מזכ"ל נעמת, מאשה לובלסקי, בטקס חלוקת פרס נעמת למחקר, שבו זכתה ד"ר לילי רתוק מאונ' ת"א בעבור עבודתה שירת נשים בישראל.

לובלסקי קראה לשר החינוך והתרבות להקים קרן מיוחדת לעידוד נשים יוצרות בישראל, שתסייע בצמצום הרגשת הקיפוח שלהן בתחום היצירתי. מזכ"ל נעמת ציינה, כי אותם הקשיים בהם מתמודדות נשים במתן העדפה להגברת היצירה, הם קשיי כל הנשים בישראל, המתמודדות בכפל תפקידים של יציאה לעבודה וטיפול במשפחה.

להרוס את המדינה
להוביל למלחמה,
רק הלכוד יכול!
כלכלה של ארידור
ומנורה של מרידור
רק הלכוד...
רגע, מה אני עושה
להם תעמולה חינם?!

כוח המחץ לעזרת שטיחי כרמל

מה דעתכם על כוח המחץ? לי אין דיעה כי אלה חבר'ה כל כך צרחניים שאיך הם מופיעים על המירקע אני לוחצת על שלטרחוק. אבל הילדים אוהבים אותם ומה שיותר חשוב הם עשויים להוציא מהבוץ את העסקים של ח"כ שפירא. מסתבר כי טוילנר, חברת בת של שטיחי כרמל, משפרת את מצבה הכלכלי על ידי יבוא ושיווק של צעצועי „כוח המחץ" והסידרה — אם אינני טועה — מתוכננת למאה פרקים. כמעט סופית.

בטוילנר מרוויחים על הביקוש הרב לבובות דמויות קוברה, בז־גל, ליידי ג'ין ושאר גיבורי הסידרה, חיוביים כשליליים. כולל כלי רכב וכלי משחית. במחשבה שניה, מי שמסוגל — בנוסף לכדור הארץ והאנושות — להציל את שטיחי כרמל, מגיע לו כל הכבוד. מאחורי הצלחת הסדרה בישראל עומדת חברת A.T.E. בבעלות יאיר פקר, שהביאה גם את הסדרות הפופולריות דרדסים, רובוטריקים ורחוב סומסום. ATE זכיון על צעצועי וולט דיסני ואת המחץ היא העבירה לטוילנר.

המראה הסיני

חליפת משי מפוספסת ודוגמנית סינית היו חלק מהקולקציה של המעצבת לורה ביוזי, שהוצגה במילנו במסגרת תצוגות „מוכן ללבישה" (קרי: קונפקציה). המעצבת האיטלקית העסיקה בתצוגה זאת עשרים דוגמניות סיניות.

באוניברסיטה העברית ילמדו אקופונקטורה

יצחק שור

האוניברסיטה העברית תערוך השנה השתלמות ברפואה מהטים סינית ואקופונקטורה ובצמחי מרפא.

ההשתלמות בדיקור במחטים מיועדת לרופאים ולסטודנטים בשנה החביישית ומעלה, וההשתלמות בצמחי מרפא לרופאים, רוקחים, סטודנטים לרפואה ובעלי תואר מוסמך ומעלה במדעי החיים.

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
גבעתיים
הודעה על־פי סעיף 149 (1)
לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
[illegible]

ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה בקשה להקמת בית מגורים בן 3 קומות מעל קומת עמודים מפולשת עם הקלה באחוזבניה 6% + 5% מעלית + 2.5% תוספת קומה ועוד מקלט עליקרקעי כהקלה ועוד הקלה של 10% במרווח צדדי.

לכל מי שיש התנגדות מאיזה סיבה שהיא לבקשה הנ"ל, יואיל להגיש לוועדה תוך המועד של 15 יום החל מיום הפרסום של ההודעה הזאת.

אם לא תתקבל כל התנגדות בתקופה הנ"ל תובא הבקשה לאישורה של הוועדה.

יצחק יחזן — יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה, גבעתיים
תאריך: אוקטובר 1988

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב—יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
[illegible]
תיק בניין 0473־008
בקשה מס' 880933
[illegible]
י. כספי, סגן ראש העירייה
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה — תל־אביב־יפו

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
קונצרט פילוקלסיקה מס' 1
הערב, 16.10.88
זובין מהטה – מנצח
פנחס צוקרמן – כנר
ז'אן־פייר ראמפאל – חלילן
התכנית:
מוצרט – קונצ'רטו לחליל מס' 1.
מוצרט – קונצ'רטו לכינור מס' 5.
מוצרט – קונצ'רטו לחליל מס' 2.

חיפה, אודיטוריום חיפה, 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 1
סדרה ב': יום ב', 17.10.88
זובין מהטה – מנצח
פנחס צוקרמן – כנר
התכנית:
פרטוש – קונצ'רטינו לתזמורת
אלגאר – קונצ'רטו לכינור
סטרווינסקי – „פולחן האביב".

תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 1
סדרה ג': יום ג', 18.10.88
זובין מהטה – מנצח
פנחס צוקרמן – כנר
התכנית כמו בת"א סדרה א'

ירושלים, בנייני האומה, 8.30 בערב
קונצרט למנויים 1
יום ד', 19.10.88
זובין מהטה – מנצח
שלמה מינץ – כנר
התכנית:
פרטוש – קונצ'רטינו לתזמורת.
ללו – סימפוניה ספרדית.
סטרווינסקי – „פולחן האביב"

תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 1
סדרה ד': יום ה', 20.10.88
זובין מהטה – מנצח
שלמה מינץ – כנר
התכנית כמו בירושלים

תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 1
סדרה ה': מוצ"ש, 22.10.88
זובין מהטה – מנצח
שלמה מינץ – כנר
התכנית:
ליסט – רפסודיה הונגרית מס' 1.
ללו סימפוניה ספרדית
שוברט סימפוניה מס' 9 „הגדולה".

תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 1
סדרה ו': יום א' 23.10.88
זובין מהטה – מנצח
שלמה מינץ – כנר
התכנית כמו בת"א סדרה ה'

תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 1
סדרה ז': יום ב', 24.10.88
זובין מהטה – מנצח
שלמה מינץ – כנר
התכנית.
ליסט רפסודיה הונגרית מס' 1.
וייטאן קונצ'רטו לכינור מס' 5
שוברט סימפוניה מס' 9 „הגדולה".

תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 1
סדרה ח' יום ב', 25.10.88
זובין מהטה – מנצח
שלמה מינץ – כנר
התכנית
ליסט רפסודיה הונגרית מס' 1.
וייטאן קונצ'רטו לכינור מס' 4
ללו סימפוניה ספרדית.
שוברט סימפוניה מס' 9 „הגדולה".

חיפה, אודיטוריום חיפה, 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 1
סדרה ג': יום ד', 26.10.88
זובין מהטה – מנצח
שלמה מינץ – כנר
התכנית:
ליסט רפסודיה הונגרית מס' 4.
וייטאן – קונצ'רטו לכינור מס' 5.
סטרווינסקי – „פולחן האביב"

תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
קונצרט מוסיקה קלאסית קלה מס' 1
יום ה', 27.10.88
זובין מהטה – מנצח
שלמה מינץ – כנר
התכנית.
ליסט – רפסודיה הונגרית מס' 3.
וייטאן – קונצ'רטו לכינור מס' 5.
ליסט – רפסודיה הונגרית מס' 5.
ביזה – פנטסיה על „כרמן"

תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 1
סדרה ב': מוצ"ש, 29.10.88
זובין מהטה – מנצח
שלמה מינץ – כנר
התכנית כמו בחיפה סדרה ג'

טלוויזיה

08.00 עריכאה, רצף דפי הטלטקסט. 08.05 שעת סיפור. 08.15 תלמוד. שנים אוחזין בטלית 1 וכו'. 08.40 ספר לספרות יסודי וכו'. 09.00 אנגלית ו'. 09.20 הפעה טובה וכו'. 10.30 אנגלית ז'. 11.00 חשבון ה'. 11.15 צרפתית. 11.35 גיאוגרפיה. 12.00 אנגלית ח'. 13.00 אנגלית י'. 13.30 הסטוריה כללית. 14.00 עריכאה, רצף דפי הטלטקסט. 14.05 האוניברסיטה הפתוחה: בדיגות באפריקה, אלג'יריה צרפתית. 15.00 הי בינבה. 15.10 רחוב סומסום. 15.40 שעת סיפור. 16.00 הקוסם מארץ עוץ. 16.20 כך היו חיינו. 17.00 ערב חדש. 17.30 „קח סיכון" — משימות „בלתי אפשריות" ומסלול במכשולים בעזרתם של ילדים מכל רחבי הארץ. בהנחיית אבי קושניר. 18.00 „כוח המחץ": „רוחות רפאים בגירה". 18.30 קיצור החדשות (ערבית). 18.32 „רוצה פתרון" (ערבית). 18.45 „חידושים והמצאות". 19.00 יומן השבוע (ערבית). 20.00 מהדורת מבט. 20.02 „אלף" קייס ניתנת לאלף סיפורים באורחות. 20.30 „לה"ב כראש", בצער הפזמונים של רשת ג'. 21.00 מבט לחדשות. 21.35 שידורי המפלגות ערב הבחירות לכנסת הי"ב. 22.15 „לקראת שידור". 22.30 „שושלת", פרק 101: קריסטל נכנסת לעסקים בקנייה של סוס ערבי; ג'ף וניקי מתחתנים בבוליביה. 23.20 מותחן בריטי — „ביים סקוטים". 23.50 פסוקו של יום. חדשות הלילה.

ערוץ 2

18.33 „הגרוונה המבוער". 18.48 „רגע לפני" סדירה על כוסר ופיתוח סדירי הרגליים. 19.00 „התנה בפליגה". פרק שישי: „אי בצוקיה". 19.27 „רגע לפני" על שחקן הסרט האילם, פרנק פוסט. 19.30 „חבישה". פרק חבישי: „רצח". 19.55 פינת הפתגנים: אירות. 20.05 „נקודת זינוק": ברוהכל בין קבוצת „גוברדים" האירית לבין קבוצת „דה פול" מאילינוי, ארה"ב. 21.08 להיטים על אלבון גוז, ג'וני קאש וריוויוד ליגנ'ונס. 21.30 „קלוזאפ": „ליידי איב". 21.40 „קליפ מי יודע" 21.45 אוסף להיטים של פול יאנג.

רדיו

קול המוסיקה

(ת) תקליטור 06.01 קפון מוסיקלי. 09.00 שעה עם אמן. הפסנתרן ארתורו בנדטי מיקלאנג'לי. 10.00 קונצרט בוקר. ספוהר: סימפוניה מס' 9 העונות. גריג: פר גינט (ת). ברהמס: [illegible] אופ. 19 (ת). נילסן: סוויטה קטנה אופ. 1. 12.57 פינת הסיה. 13.00 קלאסיקה. 14.06 אמנים באולפן. 15.00 אנתולוגיה בצליל. 16.00 מוסיקה ליום ראשון. 18.00 קונצרט קאמרי. 20.05 פריזמה. 20.27 פינת הסיה. 20.30 מאולמי הקונצרטים בארץ. 23.00 לפני סידורה — לה פה סול וש"חו.

רשת א'

07.30 ישן בעיניך שירים ישנים. 08.05 חוגה, עם בני הגדל. 09.05 בלרדיו, שירות מידע למאזינים. 11.05 ירוק ירוק, שירים עבריים. 12.05 מעורב ים תיכוני. 13.00 חדשות ותוכניות באנגלית. 13.30 חדשות ותוכניות בצרפתית. 14.06 בראש צעיר, בגנון יומי לילדים ולבני נוער. 15.30 האוניברסיטה המשודרת: אפריקה בתקופה הקולוניאלית: המפגש בין הנצרות ובין התרבויות האפריקניות. ד"ר סטיב קפלן. 16.05 רדיו־עשרה, בגוון נוער. 17.05 בצער הקשת: במזרח, במערב וגם בשלנו. 18.06 בינתת ערב. 19.00 סידורים לעולים. 22.05 תשמו ועזו. תכנית על הקשר בין הורים לילדיהם. עורכת ומנחה: רבקה מיכאלי.

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה. 08.05 כעו לשלום, עם גדעון הוד. 09.05 ביקור בית, עם רבקה מיכאלי. 10.05 כל צבעי הרשת עם יואב גינאי. 12.05 אלף אלף בבית, עם אהוד מנור. 13.05 בחצי היום, חדשות וזמזונים. 11.06

בת צחות, הויי והומור. 15.05 שירים ויעצורים. 16.05 תוצרת הארץ. שירים עבריים. 17.05 רגעי הכם. 17.55 קראתי ספר. 18.06 ראשון ראשון. סיכום השבת בספורט. 19.00 היום הזה. 19.35 עם ישראל. מוסף לעניינים יהודיים בעולם. 20.05 שלום לבן דודי. פיוט ותפילה בשידור חי. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 שלום לבן דודי (המשך). 22.05 להאזין בהלום. 23.05 בינינו לבין עצמנו, שיחות עם מאזינים בשידור חי מנחה: אלכס עלבור.

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת. מגמות יסוד בשירה המודרנית, בודלייר ובמבלת הדיבור. מרצה: פרופ' שמעון ונדבנק. 06.30 מוקדם עין. החדשות הראשונות. 07.07 שבע אפס שבע, עם אלכס אנסקי. 08.00 בוקר טוב ישראל. 09.05 אילה בוקר, עם אלי ישראלי. 10.05 עשר, שירים עבריים. 11.05 נכון לעכשיו, עם רפי רשף. 13.05 דרורה יוכי. 14.05 פסק זמן מוסיקלי. 15.05 שירים לתג. 16.05 ארבע אחר הצהריים. 16.54 באופן מילולי, פינתו של אבשלום קור. 17.00 ערב טוב ישראל. 18.05 שעה קלה על כלכלה. 18.45 חמש עשרה קנות. 00.05 ציפורי לילה משוחחות, עם דורו נופו. 02.00 לא רוצים לישון. 05.00 צלילי חג.

שידורי צה"ל 1

19.05 עוסים מדינה. 19.57 הודעות לחיילים. 20.05 שירי להקות צבאיות. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת. מגמות יסוד בשירה המודרנית, בודלייר ובמבלת הדיבור. מרצה: פרופ' שמעון ונדבנק. 22.05 על הדבש ועל העוקץ, שירים שהחבר'ה אוהבים. 23.05 עשרים וארבע, היום שהיה.

שידורי צה"ל 2

19.05 יומיום מוסיקה. 20.05 צו"8 עם תמיר קמחי. 21.57 הודעות לחיילים. 22.05 הפסקת עשר, עם מיכל ניב. 23.05 קול הג'או הזה.

רשת ג'

06.04 בחזרה לאוסר, וותיקים וגוזים. 07.07 שיר בוקר בבוקר. 09.05 זה, כבר תסעה. 10.05 דברים טובים. 11.05 מלאכי חופה על חק. 12.05 אהבה יוניתית. 13.05 רק במשך תול. 14.06 לי ולה, סיר וברכה. 15.05 חדש, חריש ומהורים. 16.05 סופ 89. 18.06 בצער הפזמונים הלועזיים. 21.05 ארום עתיק. 23.05 הלילה הוא שירים.

קולנוע

תל־אביב
9.30 ,7.15 ,4.30
אסתר: ניקו 9.45 ,7.30
אלנבי: אנשים מבוישים 9.45 ,7.30
בן־יהודה: פרסידיו 9.45 ,7.30
בית ציוני אמריקה: לול 11.30 ,9.30 ,7.30
גת: בוקר טוב ויאטנם 9.40 ,7.10
גורדון: החגיגה של באבט 9.45 ,7.30
דקל: ביג 9.45 ,7.10
הדייפ און: מצלבה בלי בושה 9.10 ,7.10
סהכ 12.00
הוד: פולטרגייסט 3 9.45 ,7.30
לימוני חדשה: צבעים 9.45 ,7.45
ציילת 1: מעריצה צמודה 9.45 ,7.30
ציילת 2: צבעים 9.45 ,7.30
ציילת 3: שם המשחק 9.15 ,7.30
פאר: צל היום 9.45 ,7.45
פאריס: ליידי איב 12, 14, 16, 7.15, 9.30
רביחן:
חן 1: בת לחיות 9.55 ,7.35
חן 2: פרנטיק 9.40 ,6.40
חן 3: ללא מעצורים 9.45 ,7.45
חן 4: פרחים בעליית הגג 9.45 ,7.35
חן 5: בעל בהשאלה 9.45 ,7.45
שחף: הקלות הבלתי נסבלות של הקיום 9.15 ,5.45
תל־אביב: מגלה את אמריקה 5, 7.30, 9.45
תכלת: הקומיסרית 9.45 ,7.30
לב:
לב 1: החיים הם נהר ארוך ורוגע 10.00 ,8.00
לב 2: בגלל המלחמה ההיא 2, 5, 7.30, 9.50
לב 3: אהבנו כל כך 19.25
קוברה ורדה 21.50 ,17.00
מלאכים בשמי ברלין 14.00
לב 4: הנסיכה הקסומה 2, 5, 8, 10
מוזיאון ת"א: עיניים שחורות 7, 9

רמת־גן
ארמון: ניקו 5, 7.30, 9.50
לילה: מחיר הבגידה 5, 7.30, 9.30
רביבגן:
גן 1: בוקר טוב וייטנאם 9.50 ,7.25
גן 2: פרנטיק 5, 7.30, 9.50
גן 3: מחליפים ערוצים 9.50 ,7.30
גן 4: הנסיכה הקסומה 9.50 ,7.30

גבעתיים
הדר: פרסידיו 5, 7.30, 9.30

באר־שבע
חן: מגלה את אמריקה 9.10 ,7.15

ירושלים
אדיסון: בת לחיות 4.30, 6.45, 9.00
אורגע: פרנטיק 9.15 ,7.15
רון: ביג 9.30
כפיר: פרסידיו 9.30 ,7.15
אורנה: בוקר טוב וייטנאם 7, 9.15
מיטשל: מעריצה צמודה 4, 9
סמדר: הקלות הבלתי נסבלות של הקיום 7, 9.15
הבירה: סגור לרגל שיפוצים
עדן: צבעים 4.30, 7.15, 9.15
אור:
אור 1: מצלבה בלי בושה
אור 2: ללא מעצורים
אור 3: הנסיכה הקסומה 9.30 ,7.10
אור 4: גבר ללא רחמים
אור 5: מרד הנעורים
סינמטק ירושלים:
קפה בגדד 21.30 ,19.00
טאקר — האיש והחלום 21.10 ,19.00
אימפריה 1: החגיגה של באבט 9.10 ,11.30
אימפריה 2: פקין בלוז 17.00, 19.15, 21.30
בית אגרון:
האיש בעל איפרת הזהב 17.00
מלאכים בשמי ברלין 19.15
מישונה 21.30

חיפה
אורה: קפה בגדד 4.10, 7, 9.15
חן: ניקו 4.15, 6.45, 9.15
רביגת 1: בוקר טוב וייטנאם 6.45, 9.15
רביגת 2: בעל בהשאלה 4.10, 7, 9.15
עצמון 1: מעריצה צמודה 2, 4.10, 7, 9.15
עצמון 2: פרסידיו 5.20, 8.10
עצמון 3: מצלבה בלי בושה 7, 9.15
שביט: הקיץ של אביה 7, 9.15
רון: אדי מרפי מגלה את אמריקה 4.10, 7, 9.15
רביאורי:
רביאורי 1: פרנטיק 6.45, 9.15
רביאורי 2: שם המשחק 6.45, 9.15
רביאורי 3: העולם על פי גארפ 4.10, 7.00, 9.15
אורלי: בשר קנו שלי 7, 9.15
קרן אור המתחדש: החגיגה של באבט 5, 7.15, 9.15
פאר: ביג 4.30, 7, 9.15

נתניה
שרון: ללא מעצורים 5, 7, 9.15
אסתר: פרסידיו 7.15, 9.30

חולון
מגדל: ניקו 7.30, 9.40
אירוס: החגיגה של באבט 5, 7.30, 9.30

בת־ים
עצמאות: חתיך בבוקה 5, 7.15, 9.10

הרצליה
היכל: חתיך בבוקה 7.15, 9.30

פתח־תקוה
היכל 1: פרנטיק 7.45, 9.45
היכל 2: מגלה את אמריקה 6.45, 9.45
היכל 3: חטפה בכפר 7.45, 9.45

עפולה
מוסקוביץ: הנסיכה הקסומה 9.00

ראשון־לציון
רון 1: ביג 7.15, 9.15
רון 2: מגלה את אמריקה 11.00, 7.15, 9.10
רון 3: מצלבה בלי בושה 7.15, 9.15

תיאטרון

הבימה
התיאטרון הלאומי
הערב יום א', 16.10
סאלח שבתי: 20.30
בית־ספר לנשים: 20.30
הנפש הטובה מסצ'ואן - בכפר־סבא: 20.30

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום א' 16.10 בשעה 20.30
לשבור את הצופן

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בתים
בזור — חביבה רייק 20

חולון
אהרון — הופיין 52, קופ"ח — עין יהב

ירושלים
יופ"ה — מרפאת רוממה הב"ג 28

נתניה
קופ"ח כללית — ברודצקי 31

פתח־תקוה
קופ"ח כללית — היים עוזר

רמת־גן
אכותא — ז'בוטינסקי 41

תל־אביב
נצח ישראל — נצח ישראל 11
קופ"ח מכבי — בן־יהודה 26

חיפה
יבנה — אבן סינא 7

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה – טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת – טל' 100. אילת – 244: חדרה – 22444.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז

● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב - בימים ב', ד', ו' - כירורגיה ופנימית, ילדים - כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב - בימים א', ג', ה' שבת - כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.

נתניה

● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות לביקורי הרופאים - כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים

שערי צדק - פנימית, נשים, אורטופדיה, הדסה ע"כ - ילדים, עיניים, א.א.ג. ביקור חולים - כירורגיה.

מוקד קופ"ח כללית

המוקד יספק מידע טלפוני בימים א'־ה' בין 08.00־20.00, בימי ו' 08.00־15.00. טלפונים: 03־435300, 03־435500.

יד ביד - אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער - קו לנוער במצוקה
ירושלים - 02־243358
ת"א - 226027 (24 שעות)
חיפה - 04־229488 (11.00־20.00)
גליל מערבי - 04־922222

קו פתוח להורים במצוקה בימי ב' ו־ד' - טל. 222732.
„קו פתוח" - אוזן קשבת לילדים ובני־נוער 03־221680 (24 שעות)

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים על־יד ההסתד' לרפואת שיניים בישראל: בתל־אביב — בימים א'־ה' בין השעות: 21.00—24.00, בלילות שבת וערבי חג בין השעות: 18.00—24.00, בשבתות ובחגים בין השעות: 15.00—21.00. הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649. בחיפה: רחוב הנביא 26, קומה 3, טל': 521566. פתוחה בכל יום בימים כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 08.00—24.00, אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד. דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) קומה א' טל': 294869, 03־285822.

מרכז סיוע לנפגעות אונס
לרעננה ואזור השרון, טל' 052־52412 בימים א'—ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02־227171.
ער"ן תל־אביב — טל' 03־5461111.
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03־261113.
ער"ן חיפה — טל' 04־672222.
ער"ן כרמיאל וגליל מערבי — 04־988410.
ער"ן נתניה — טל' 053־335516.
ער"ן כפר־סבא — 052־911999.
ער"ן באר־שבע — טל' 057־418111.

סילוק מיטורים
מוקד עת"א למקרים חמורים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111. לוד/רמלה — 101. טל' 08־221022. עפולה — טל' 065־91314. אשקלון — 101. נהריה — טל' 04־911401. בת־ים — טל' 5511111. באר־שבע — טל' 057־74767. [illegible] — טל' 03־130848.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה:
בימים א'־ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30

מחיפה לבני־ברק וירושלים
א'־ו': 7.00

מתל־אביב לחיפה:
בימים א'־ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.

מתל־אביב לנהריה:
בימים א'־ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.

מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב:
בימים א'־ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.10, 12.30, 13.30, 14.30.

מנהריה לחיפה ותל־אביב:
בימים א'־ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.33, 18.38.
בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35.
• הרכבת תופעל בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בלבד.

מנהל הדואר באשדוד חשוד בגניבת כסף מתוך מעטפות

הוחלט לעצור את משה לחיאני לאחר שגם "מעטפת מלכודת" מסומנת רוקנה מתוכנה

עתי"ם, עזרא אבירן

מעצרו של מנהל רשות הדואר באשדוד, משה לחיאני (45), החשוד בגניבת תכולת מעטפות דואר שעברו דרך הסניף, הוארך ל-8 ימים להמשך החקירה.

לחיאני נעצר הסכם בבוקר יום ו', והובא כעבור מספר שעות בפני שופט בית משפט השלום באשקלון. מעצרו היכה בתדהמה את תושבי העיר.

רס"ר זיוה דיין ממשטרת אשדוד הגישה בקשה להארכת המעצר, ובה נטען שהאיש נהג תקופה ממושכת לרוקן דברי דואר שהכילו מזומנים בכללם מעטפות שהכילו תרומות לישיבות תורניים. המנהל חשוד גם שנהג למשוך כספים מבנק הדואר בעזרת והרי פיקטיבית עליסם

יעקב כהן. כמו כן נהג לפי החשד להפקיד בכספים לחשבון שפתח בשם זה, באחד הבנקים.

כמו כן חשוד לחיאני, שנהג להוציא צ'קים ממעטפות והכניס במקומם צ'קים מזויפים חתומים על ידו, ללא כיסוי.

לחיאני אמר לשופט, "אני משתף פעולה עם החוקרים. לא הסתרתי דבר ואין לי מה להוסיף למה שסיפרתי במשטרה. אני איש חולה" וביקש להשתחרר בערבות".

אשתו של החשוד, הוריו וילדיו, ביניהם שלוש בנותיו הבוגרות, ניסו בכל כוחם למנוע מהצלמים מלצלם את אביהם, ודרשו מן העיתונאים לא לדווח על המקרה. בין אחת הבנות לצלם עיתונות פרצה קטטה, והמעורבים בה הצהירו שיגישו תלונה במשטרה על תקיפה.

נודע, כי החשד לגניבות התעורר לפני חודשים מספר, לאחר שנתקבלו תלונות מאנשים וממוסדות על מעטפות שנעלמו ועל אחרות שהגיעו ללא תכולתן. קצין הביטחון של הדואר החל לחקור את התלונות, וכאשר נפל החשד על המנהל עצמו, החליט בתיאום עם הממונים עליו לשתף את המשטרה.

ביום חמישי נשלחה מעטפה ובה כסף שסומן על ידי המשטרה. כאשר התברר שגם מעטפה זו רוקנה מתוכנה, הוחלט לעצור את החשוד.

ארבעה נהרגו בהתנגשות בין אוטובוס לפרטית בירושלים

בין ההרוגים ראש הכנסייה האורתודוכסית הרומנית ● עשרה פצועים, מהם שבעה קשה, בהתנגשות בין שתי מכוניות פרטיות בקרית גת

עתי"ם, עזרא אבירן

תאונת דרכים מחרידה אירעה בשעה שתיים בלילה שבין יום ה' לו' בצומת הרחובות שמואל הנביא ובר אילן בירושלים. מכונית דלתא, בעלת מספר זר, אשר הגיעה לצומת מכיוון שמואל הנביא לא צייתה לתמרור "עצור", ונפגעה על-ידי אוטובוס שהגיח במהירות מכיוון רחוב בר אילן.

הפרטית נמחצה מעוצמת ההתנגשות והוטחה אל קיר בית הקברות הסמוך. ארבעת נוסעיה נהרגו במקום. כולם נתינים רומניים, בהם אשה כבת 70 ושלושה גברים בגילאי 30-50. הנהג היה ראש הכנסייה האורתודוכסית הרומנית, בכל הנראה בדרכו לנמל התעופה. שני ההרוגים האחרים היו כמרים.

למקום התאונה הגיעו ניידות טיפול נמרץ ושלושה אמבולנסים. הצוותים הרפואיים דיווחו כי הארבעה נהרגו במקום. גופות ההרוגים הועברו לבית הלוויות שמגר בבירה.

משטרת ירושלים ממשיכה בחקירת נסיבות התאונה.

עשרה אנשים נפצעו, מהם שבעה קשה, בתאונת דרכים אתמול אחר הצהריים בקרית גת. מכונית פורד נהוגה בידי גבריאל אמור (37) מבית שמש פנתה ימינה לכביש היציאה, בדרום לקרית גת, והתנגשה במכונית סיטרואן נהוגה בידי סידון רוזנברג (51) מירושלים.

בכל מכונית נפצעו חמישה נוסעים, והועברו לביה"ח ברזילי באשקלון. שבעה מהם פצועים קשה אך לא נשקפת סכנה לחייהם.

שלושה שנפצעו קל שוחררו מביה"ח. ילד בן חמש, אליהו אמור, הועבר לביה"ח תל-השומר. בין הפצועים שלוש נשים וארבעה ילדים.

נהגים ניסו לחלץ נהג מסחרית שהתנגשה באוטובוס בצומת קיבוץ יקום. הנהג נפצע קשה, ומכבי האש עמלו שעה ארוכה עד שהצליחו לשחררו. התאונה גרמה פקק תנועה עד צומת הרצליה.
(צילום: מאיר פרטוש)

שש אוניות נוסעים יגיעו היום לחיפה

יואב אביב

הבוקר ייכנסו לנמל חיפה שש אוניות נוסעים, שיביאו 40 אלף תיירים. זהו מספר שיא של אוניות נוסעים הפוקדות הנמל ביום אחד.

בתחילת העונה נכנסו לנמל בכל יום ראשון שלוש אוניות נוסעים, אבל השנה הורגשה התעוררות גדולה בתיירות הימית, שבאה לידי ביטוי בתפוסה מלאה של אוניות וב"ביתיות" עונת התיירות. שש אוניות הנוסעים יצטרפו לאוניות הצי השישי האמריקני, שאלפי מלחיהן מבלים חופשת חוף בחיפה.

הוארך מעצרם של מפיצי כרוז 1 ו־2 בגליל

יהודה צור

מעצרם של הקשורים בהפצת כרוזים מס. 1 ו-2 לערביי הגליל, הוארך ביום שישי, על-ידי בית המשפט בעכו ב-11 יום. העצורים הם בעל הדפוס החשאי, ושלושה עובדיו, תושבי שכם.

כמו כן הוארך מעצרם של 10 אנשים אשר עסקו בהפצת הכרוזים.

בינתיים נמשכת החקירה בכל הקשור לפרשה.

שוטר: לחצו עלי לבטל דו"ח לנהג שהסיע את באבא ברוך

עתי"ם

קצין משטרה בכיר דיווח למפכ"ל על לחצים שהופעלו עליו לבטל דו"ח תנועה נגד נהגו של הבאבא ברוך מנתיבות — נודע במשפטו של הנהג יתתיהו זגורי (36), שרשיונו נשלל בצו בית משפט השלום בחדרה.

שופטת התעבורה רחל חווה קנסה את הנהג ב-500 שקל וכן פסלה את רשיונו לארבעה חודשים.

נגד זגורי נרשם דו"ח תנועה על נסיעה במהירות מופרזת באוקטובר אשתקד. סנ"צ יצחק ליפשיץ, כיום קצין אג"ם של משטרת מרחב חיפה, הבחין בו כשנסע בכביש חיפה-ת"א במהירות של 124 קמ"ש.

בעת הנסיעה היה הרב ברוך אבו חצירא במכונית.

במשפט גילה סנ"צ ליפשיץ, כי הגיעו לידיעתו ניסיונות מאחורי הקלעים לבטל את דו"ח התנועה, והופעלו עליו לחצים לבטל את הדו"ח. לדבריו דיווח למפקח הכללי של המשטרה על הלחצים האלה. "אנשים התקשרו עימי טלפונית, ביקשו שאבטל את הדו"ח, ורמזו שאם לא אעשה זאת תוגש נגדי תלונה", אמר, אך סירב לחשוף את זהותם של הלוחצים.

המו"ל: חשוב לפרסם 'הגביר' דווקא עתה, לפני הבחירות

עתי"ם

ח"כ אברהם שפירא פנה ביום ו' לבית המשפט המחוזי בתל אביב, בבקשה להחיל את צו המניעה הזמני שהוצא נגד העיתונאי אריה אבנרי על הוצאת ספרו "הגביר", גם על הוצאת הספרים תמוז ומנהלה אהרון בר.

בתצהיר שהגיש לבית המשפט פנחס שפירא, בנו של הח"כ אשר עליו מספר הספר, הוא מבקש לאסור על ההוצאה להעביר את הספר המיועד לנקודות המכירה ולהפיצו בכל דרך אחרת. הוא מציין, כי הבקשה מוגשת במעמד צד אחד מחשש שאם ייוודע עליה ינסו בעלי החברה להקדים ולגרום נזק בלתי הפיך.

בינתיים הגיש אהרון בר תצהיר לבית המשפט, בו הוא טוען כי הספר שוק ומוכן להפצה והושקעו בו חודשים רבים של עבודה וכסף רב. מדובר בספר עונתי, ולצורך הפצתו המתינו עד לתקופת הבחירות, הבהיר.

בר טוען כי ההוצאה לאור תסבול נזק עצום מעיכוב הפצת הספר "לאור הנושאים הציבוריים אליהם מתייחס הספר והתקופה בה היה מיועד להיות מופץ. צפויה מכירה של לפחות 20.000 עותקים, והרווח שיימנע הוא לפחות 270.000 שקל. מדובר בהוצאה לאור קטנה הנאבקת על קיומה הכלכלי, ופידיון המכירות מהספר הוא חלק דומיננטי בעסקיה", טען.

"הצו מונע מהציבור לדעת את אשר זכותו לדעת במועד של ערב בחירות", הוסיף.

המשטרה: אסיר נמלט תקף שוטרים ואז נורה ברגלו

זהבה מוזס

במשטרת מחוז תל-אביב מונה קצין בודק לחקור את נסיבות פציעתו של האסיר הנמלט מאיר יולזרי, אתמול בצהריים ביפו.

סמוך לשעה 2,30 בצהרים זיהה צוות בילוש של תחנת יפו בשדרות ירושלים את מאיר יולזרי (21), השפוט ל-3 שנים. לא מכבר יצא האסיר לחופשה מכלא רמלה, לא חזר לכלא, והוכרז כאסיר נמלט.

לדברי המשטרה, כאשר הבחין יולזרי בשוטרים תקף אותם ונמלט. הם רדפו אחריו, והוא שב ותקף קצין משטרה. הוא החל לברוח, נדרש לעצור וסירב, ואז נורה ברגלו. הוא הועבר לטיפול בבית חולים ולאחר מכן נכלא.

אבי דנינו יואשם ברשלנות שגרמה למות השוער אבי רן

כתבנו בעמק

פרקליטות מחוז הצפון תגיש השבוע, ככל הנראה, כתב אישום נגד אבי דנינו מפתח תקוה, משיט סירת המירוץ שמפגיעתה נהרג שוער נבחרת ישראל ומכבי חיפה, אבי רן.

בפרקליטות הוחלט להאשים את דנינו בגרימת מוות ברשלנות, סעיף שהעונש המקסימלי עליו הוא שלוש שנות מאסר. כמו כן יואשם דנינו בהשטת סירה ללא רשיון מתאים.

התאונה אירעה לפני כ-15 חודשים, מול חוף גיא בכנרת, כאשר רן גלש באופנוע ימי וסירת המירוץ פגעה בו והרגה אותו במקום.

נעצרו 3 מפעילי שידורים בכבלים באבו-סנאן ובסכנין

יהודה צור

עוכרי בזק פשטו בסוף השבוע, בסיוע המשטרה, על תחנות כבלים פיראטיות בכפרים אבו-סנאן וסכנין. הציוד הוחרם, והשוטרים עצרו שלושה אנשים.

באחרונה התרבו התחנות הפיראטיות לשידורי טלוויזיה בכבלים בכפרים הערביים בגליל, ולעתים יש כמה תחנות בכפר אחד. בזק מתכוונת להמשיך בפשיטות אלה בתקופה הקרובה.

תקלה בבית הזיקוק גרמה פליטת גז באשדוד והסביבה

עזרא אבירן

ריח חריף של גז התפשט ביום שישי בבוקר עד שעות הצהריים בכמה שכונות בעיר אשדוד וביישובים הסמוכים. מחקירה בעקבות תלונות למשטרה ולהרפאות התברר, כי בבית הזיקוק באזור התעשייה של אשדוד אירעה תקלה בעת העברת עומס בין שני קווי מתח חשמליים. נפתחו שסתומים, וגז ועשן נפלטו.

מבית הזיקוק נמסר כי לא נשקפת סכנה לציבור, והנהלת בית הזיקוק מצטערת על הטרדות שנגרמו לתושבים.

שיף תובע 27 מיליון דולר מבל"ל: הבנק הוא שגרם למפולת בעסקי

"אני מתפרנס מ־1,093 שקל לחודש" ● "הפסדי בגלל נסיגת הבנק מרכישה בבניין השק"ם"

עתי"ם

הקבלנאי חיים שיף הגיש השבוע תביעה בבית המשפט המחוזי בבאר שבע נגד בנק לאומי, על סך של יותר מ-27 מיליון דולרים, בטענה שהבנק גרם למפולת בעסקיו.

ברם הוגש כתב הגנה.

שיף ביקש בינתיים שבית המשפט יפטור אותו מתשלום אגרת בית המשפט, כיוון שלדבריו, בעקבות המפולת עסקיו נמצאים בכינוס נכסים ומעוקלים, וכל הכנסתו החודשית היא 1,093 שקל נטו.

בתביעתו טוען שיף, כי לפני 7 שנים ביקש ממנו מנכ"ל בל"ל דאז, ארנסט יפת, לרכוש ממנו את שלוש קומות החניה בבניין השק"ם בתל-אביב, ולבנות בו סניף של "בנק קופת עם", שהיה אז בבעלות בל"ל.

עיסקה זו, טוען שיף, היתה מקור כל התסבכויותיו הכספיות.

לטענתו של שיף, סיכם עם יפת על מכירת שלוש קומות מעל בניין השק"ם בת"א תמורת סכום ששווה כיום 17 מיליון שקל. הבנק התחייב לשלם לו 60 אחוז מערך העיסקה והיתרה תשולם במסירת הבניין. עוד קודם לטענתו, שעד למסירה ולהסדרת שינוי היעוד של הבניין ייתן לו הבנק הלוואות וערבויות בריבית נמוכה ביותר. למרות הסכם זה, חייב אותו הבנק בריבית גבוהה וחובותיו תפחו. מאוחר יותר הורה יפת לבנק להקטין את הריבית, ומנהל אחר, מאכט, הודה להפחית מחיובי הריבית 2 מיליון דולר, אך הדבר לא בוצע בפועל.

שיף טוען, כי מנכ"ל השק"ם, יוחנן גור, הציע רכישה בסכום גבוה, גבוה מהצעת בל"ל, אך יפת לא היה מוכן לבטל את העיסקה.

התפנית בעמדת הבנק חלה, לטענת שיף, אחרי מפולת מניות הבנקים וורנ"ח בייסקי, ומאותו יום הסתמנה מגמה של בל"ל לבטל את עיסקת הרכישה.

באמצע מארס 1986, ורק 8 חודשים לאחר ששיף קיבל היתר לשינוי היעד של הבניין, החל בנק לאומי בהליכים משפטיים נגדו, הוא טוען. שהבנק המשיך לחייב אותו בריבית גבוהה וביקש מבית המשפט לממש ערבויות שלו, למרות שהבנק הוא שלא עמד בהסכם. התביעה יצרה תגובת שרשרת בעסקיו שהחלו להתמוטט, ונגרמו לו נזקים של עשרות מיליוני דולרים. שבוע לאחר מכן מינה בית המשפט כונסי נכסים לחברות שבבעלותו, ולטענתו הליך זה גרם לו הפסד מוניטין המוערך ב-10 מיליון דולרים.

כונסי הנכסים, עו"ד יגאל ארנון ורו"ח שמחה זיו, ביקשו חודש לאחר מכן צו ביניים מבית המשפט המחוזי בתל אביב לאשר את מכירת הבנין ברחוב אבן גבירול ולממן בכספי המכירה את תשלום חובותיו של שיף, שבינתיים עוקלו כל נכסיו. הבקשה אושרה, והבניין נמכר ב-11.5 מיליון דולרים.

שיף טוען, שאילו לא יצר בל"ל מהלך לא מוצדק של כינוס נכסים נגדו, ניתן היה למכור את הבנין ב-32 מיליון דולרים לפחות, והאשמה במצב שנוצר היא של הבנק. הוא ביקש מבית המשפט לקבוע, כי הפסד של לפחות 20.5 מיליון דולרים ממכירת הבניין, והפסד מוניטין של עוד 10 מיליון דולרים, נגרמו לו באשמת הבנק.

התביעה תידון בקרוב בבית המשפט המחוזי בבאר שבע.

הוחל טיפול ניסיוני באינטרפרון ל־2 חולי פוליו בבי"ח הלל יפה

יעילותו עדיין לא הוכחה ● אם הנגיף מחדרה הוא מוטציה יהיה צורך לעדכן תרכיבים בכל העולם ● חיסון המבוגרים נמשך ● משרד הבריאות מאשים הרוקחים הפרטיים בזריעת בהלה

ראש הממשלה שמיר ביקר אתמול אצל חולי פוליו בבי"ח הלל יפה, ונתקל באופוזיציה חייכנית
(צילום: ישראל סאן)

ינית מורגנשטיין, עתי"ם

לפני כשבועיים הוחל בבי"ח הלל יפה בחדרה בטיפול חדשני ניסיוני בחולי פוליו, בתרופה אינטרפרון. התרופה מחזקת את המערכת החיסונית להתמודד בנגיפים מכל סוג שהוא, ולאו דווקא פוליו. השימוש בה נפוץ בעולם לטיפול במחלות נגיפיות קשות כמו איידס או דלקת מוח נגיפית.

ב-1983 נעשה ניסוי ראשון בישראל בתרופה זו על שני חולי פוליו, את הניסוי ביצע פרופסור בלי לוין, מבית החולים קפלן. תוצאות הניסוי שנויות במחלוקת, כיוון שבמקרי הפוליו יש בכל מקרה הנכה כ-50% מהשיתוקים, ולא ברור אם את הטבה שהושגה אז יש לייחס לתרופה או להתפתחות טבעית. ישראל היא היחידה בעולם בה נעשה ניסוי בתרופה זו נגד פוליו.

אישור לפני שבועיים

בעקבות התפרצות הפולו באזור חדרה ביקש פרופסור רפי קרסו, מנהל המחלקה הנאורוכירורגית בבי"ח לטפל בחולים באינטרפרון. לפני כשבועיים קיבל אישור לטפל בתרופה בשלב המוקדם של המחלה. במשרד הבריאות מבקשים להדגיש, כי מדובר בטיפול חדשני, שעדיין אין לגביו הוכחות מדעיות מוכחות.

בתרופה מטופלים היום לפחות שני נערים. אחד מהם הוא נער בן 14, שמצבו הלך והטבה ושיתוק רגליו הגיע למצב של חולשה בלבד. אם כי אין הוכחה מדעית שההטבה היא תוצאה של הטיפול באינטרפרון.

בכל מקרה, הטיפול באינטרפרון יעיל רק אם מתחילים אותו מרגע הופעת השיתוקים, בשלב מוקדם של המחלה. לכן לא ניתן היה להתחיל בו אצל רוב החולים, שהגיעו בדרך כלל כמה שבועות לאחר התפרצות המחלה.

בבי"ח הלל יפה בחדרה עדיין מאושפזים (ולא כפי שפורסם בטעות ביום שישי) שלושת החשודים בפוליו מפרדס חנה.

האם זו מוטציה?

בישיבת צוות הרופאים של ביה"ח, שהתקיימה בסוף השבוע, נסקרה התפרצות הנגיף באזור חדרה והועלו חוות דעת שונות על מדיניות החיסון. מנהל מחלקת הילדים בבית החולים מסר, כי לדעתו יש לחסן תינוקות בתרכיב סאלק ולא בתרכיב סייבין, ועל האוכלוסיה הבוגרת מעל לגיל 40 להיכלל במבצע החיסון הארצי.

בישיבה דווח, כי בירודו של הנגיף האלים שנתגלה בישראל ושיגורו לבדיקה במעבדת הנגיפים באטלנטה נועד גם לבדוק אם חל בנגיף זה שינוי גנטי, כלומר מוטציה המחייבת הוספת תרכיב חיסון שלישי בעתיד. אם יתגלה שיש מקום לשנות את החיסון, יתווסף הזן מאזור חדרה לתרכיבי הסאלק והסייבין הניתן היום בעולם. הגדרתו של הנגיף שבודד בישראל חשובה בקנה מידה עולמי. בפינלנד היתה התפרצות פוליו ב-1984 וחלו 12 בני אדם, חלקם למרות שחוסנו בתרכיב המקובל.

3.2 מיליון כבר חוסנו

עד עתה חוסנו במבצע החיסונים הכללי כ-2,3 מיליון. היום יימשך בערים הגדולות מבצע חיסון התלמידים בבתי הספר. מחוץ לערים הגדולות החל כבר חיסון המבוגרים עד גיל 40, שמתבצע בשעות אחר-הצהריים והערב על-פי הנחיות הרשויות המקומיות. חיסון המבוגרים באיזור תל-אביב ובאר-שבע יחל רק מחרתיים, ובחיפה הוא יחל מחר.

הממשלה תמשיך בישיבתה היום בדיון על מצב הביוב. שרת הבריאות ומומחיה יביאו דו"ח מקיף על יישובים בהם יש תקלות ביוב, וכן דרישות, על-פי סדר קדימויות, לתיקון המצב. משרד הפנים אמור להגיש היום, כפי שהבטיח ראש הממשלה בשבוע שעבר, הצעות אופרטיביות לשיפור מצב הביוב בארץ.

"הרוקחים זרעו בהלה"

החומר המשפטי נגד איגוד הרוקחים הפרטיים מוכן. היום, כנראה, יגיש אותו היועץ המשפטי של משרד הבריאות למשטרה. משרד הבריאות מאשים את הרוקחים בזריעת בהלה בציבור ומתן המלצות רפואיות מצד מי שאינו מוסמך לכך. מעבר לכך יפתח משרד הבריאות בהליך משמעתי נגד הרוקחים על התנהגות המנוגדת לאתיקה המקצועית. במשרד הבריאות טוענים, כי בימים חמישי ושישי בשבוע שעבר פנו רבים בני למעלה מ-40 אל לשכות הבריאות בתביעה לקבל חיסון "בגלל שהרוקחים אמרו שצריך".

לדברי יו"ר הסתדרות הרוקחים, מגיסטר אבי רז, אין במודעת הרוקחים נגד משרד הבריאות המלצה להתחסן מעל גיל 40, אלא בקשה ממשרד הבריאות לאפשר לכל מי שרוצה בכך להתחסן על דעת עצמו, ולקנות את התרכיב בבית מרקחת.

התוכנית הרב־שנתית של צה"ל תוגש לרבין אך תחכה לבחירות

כתבנו הצבאי

צה"ל יגיש לאישור שר הביטחון את תוכנית העבודה הרב-שנתית, על גיבושה שקד המטה הכללי חודשים רבים.

בימים האחרונים ניהל המטה הכללי סדרה של דיונים בהם הוצגו כל היבטי בניין הכוח כפי שרוכזו בתוכנית העבודה הרב-שנתית והרב-כלכלית של צה"ל, לחמש ולעשר השנים הקרובות. בתוכנית, שהיא ראשונה מאז ביטול פרויקט ה"לביא" והחלטה על הצטיידות של חיל הים, באו לידי ביטוי המצוקות התקציביות.

גם כך נראה, כי על בסיס התוכנית הזאת ייאלץ שר הביטחון לבקש מהממשלה תוספת תקציבית של מאות מיליוני דולארים לשנה הבאה, כדי להעלות שוב את היקף תקציב הביטחון לרמה שתענה על הצרכים המינימליים, כפי שרוכזו בתוכנית הרב-שנתית. ככל הנראה, תשקפה התוכנית הזאת הערכות לאיום של חזית מזרחית כוללת, את הפניית כוח עיראקי נגד ישראל, את ההתפתחויות בתחום הלוחמה הכימית, את סכנת טילי הקרקע-קרקע ארוכי הטווח, ואת קשיי העירוב של צה"ל בגלל משימות ביטחון השוטף, התעסוקה בשטחים ושיעוץ התקציבים המאפיין את השנים האחרונות.

עם אישור הרמטכ"ל לתוכנית הרב-שנתית, שהוצגה בפניו לאחר תהפוכות רבות, ולאחר שחלקים ממנה כבר עלו בדיונים אצל שר הביטחון, צופים כי תוצג גם לשר הביטחון. ההערכה היא, עם-זאת, כי למרות שצה"ל עמד בתאריך היעד שקבע לעצמו לסיום גיבוש והצגת התוכנית, לא יוכל שר הביטחון לאשרה לפני הבחירות, ולפני שיובהרו הנתונים התקציביים, גם זאת לאחר הבחירות.

הועדה המקומית לתכנון ולבניה

"שרונים/צפון השרון"

נתניה 42402 רח' שטמפפר 5 טל: 053-336573 ת.ד. 2171
שעות קבלה: בימי א' ו-ה' בשעות 8.00-12.00 בימי ד' בשעות 15.00-17.46 אחה"צ
חוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965

מס' 1027

א. הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת
נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה שרונים, הופקדה תכנית מפורטת הנקראת:
1. תכנית מפורטת מס' הצ/7-1/51.
השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: גוש 7863 חלקה 44 מגרש 29 בקלנסואה. עיקרי הוראות התכנית: שינוי יעוד מבנייני ציבור למגורים ג' וקביעת זכויות בניה.
2. תכנית מפורטת מס' הצ/7-1/43.
השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: גוש 7873 חלקות 4-26 מגרש 10 בקלנסואה. עיקרי הוראות התכנית: א. קביעת שני בניינים נפרדים על מגרש לפי המצב הקיים. ב. קביעת קו בנין לפי המצב הקיים. ג. קביעת קונטור בניה מוצעת בעתיד בהתאם לקיים. ד. קביעת הוראות בניה.
ב. הודעה בדבר אישור שינויי תכנית מפורטת.
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1961, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה, כאישור שר הפנים.
1. שינוי תכנית מפורטת מס' צש/2-18/21.
השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 7748 חלקה 1 מגרש 1089 [illegible] חרות. עיקרי הוראות השינוי בתכנית: להקצות שטח ציבורי פתוח עבור [illegible] ההודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליו, פורסמה בי.פ. מס' 3494 תשמ"ז עמ' 163 ובעיתון בוקר הצופה מתאריך 12.10.87 ובעיתון ערב חדשות מתאריך 13.10.87 בשפה העברית ובעיתון בוקר נוסף על המסבר מתאריך 12.10.87.
2. שינוי תכנית מפורטת מס' הצ/1-1/73א.
ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 8015 חלקה 31 באכן יהודה. עיקרי הוראות שינוי התכנית: שינוי לחלוקה המופיעה בתכנית הצ/1-1/73א', קביעת זכויות והוראות בניה. ההודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליו, פורסמה בי.פ. מס' 3534 תשמ"ח עמ' 1131 ובעיתון בוקר הצופה מתאריך 23.2.88 ובעיתון ערב חדשות מתאריך 23.2.88 בשפה העברית ובעיתון בוקר נוסף ידיעות אחרונות מתאריך 25.2.88.
3. שינוי תכנית מפורטת מס' הצ/8-1/48.
ואלה השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 7788 חלקות 35, 42, 43, 54 וחלקי חלקות 28, 33, 55, 34 תל מונד. עיקרי הוראות שינוי התכנית: שינוי יעוד מאזור מלאכה לאזור מגורים א' מיוחד, ביטול דרך קיימת, קביעת מגרש חנייה, תוי בנין, ביטול שטח ציבורי פתוח וקביעת שטח ציבורי פתוח חדש. הודעה על הפקדת שינוי התכנית עם התשריט המצורף אליו, פורסמה בי.פ. מס' 3392 ה' תשכ"ו עמ' 1880 ובעיתון בוקר הצופה בתאריך 10.6.86 ובעיתון ערב בעריב מתאריך 10.6.86 בשפה העברית ובעיתון בוקר נוסף על המסבר בתאריך 10.6.86.
4. שינוי תכנית מפורטת מס' הצ/2-1/76.
ואלה השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: גוש 8123 ח"ח 12 בכפר יונה. עיקרי הוראות התכנית: להגדיל מס' יח"ד במגרש 2023 מ-8 ל-10 ולהקטין כל הדיור במגרש 2021 מ-12 ל-10. ההודעה על הפקדת התכנית פורסמה בי.פ. מס' 3534 עמ' 132 בתאריך 7.3.88. התכנית האמורה בצורה שאסרה הועדה המחוזית נמצאת במשרדי הועדה המחוזית האמורה, וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה שרונים. וכל המעוניין רשאי לעיין בה בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

דב שיש, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז המרכז

עירית הרצליה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
מרחב הרצליה

הודעה לפי סעיף 148 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

נמסרה בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל, כי לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה הוגשה על-ידי בורד את גולדברג, בע"מ רח' בן גוריון 46 הרצליה, בקשה המתייחסת לקרקע שבציקום: שם הישוב הרצליה, רח' בן גוריון 83 גוש 6546 חלקה 634 ומהווה הקלה לגבי המותר באזור בו מבוקשת הקלה לגבי המותר באזור בו מבוקשת ההקלה האמורה, והיינו: הקלה של 5% בגין בעלית והקלה של 4.2 באחוזי בניה דהיינו 93.2% בנויים במקום 84% המותרים.

כל המעוניין יכול לעיין בבקשה הנ"ל במשרד הועדה המקומית ברחוב סוקולוב 10 הרצליה בימים ובשעות שהמשרד האמור פתוח לקהל, וכל הרואה עצמו נפגע ע"י אישור הבקשה הנ"ל יוכל להגיש התנגדות מנומקת למשרדי הועדה המקומית האמורה בכתובת הנ"ל תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

אלי לנדאו, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה

ארגון המורים העל־יסודיים הכריז על סכסוך עבודה

יצחק שור

ארגון המורים העל-יסודיים הכריז אמש על סכסוך עבודה, העלול להתפתח לשביתה כללית.

לדברי המורים, האוצר לא ישם הסכם על תשלום שכר למורים בפרישה מוקדמת, משום שעדיין לא הגיע להסכם עם "מבטחים", ובינתיים נותרו המורים ללא הכנסה.

בשלב ראשון מתכוון ארגון המורים לנקוט עיצומים בבתי הספר שבהם עבדו המורים שפרשו, ובשלב שני, להשבית את כל בתי הספר שמוריהם חברים בארגון.

היום ישתתף מזכיר ההסתדרות, ישראל קיסר, בפגישת ארגוני המורים עם הממונה על השכר באוצר, יעקב דנון, במגמה להפשיר את הקיפאון במו"מ.

רשות שמורות הטבע: תע"ש מסכן הרוחצים בהרצליה

שע"ה

דובר רשות שמורות הטבע מסר, כי ממפעל תע"ש שליד הרצליה שוב זורמות חומצות אל הים. בבדיקה שנעשתה על ידי פקחי ניטור רעלים של הרשות התברר כי מדובר בזרימה של כעשרה ליטר לשנייה של חומצה מרוכזת ביותר. החומצה בצבע צהוב מריפה ריח צורב למרחקים. זרימה זו גורמת לנזק לאוכלוסיית בעלי החיים ומסכנת את המתרחצים.

פקחי הרשות העבירו את ההודעה למשרד הבריאות ולשירות לשמירת איכות הסביבה. בשבוע שעבר שלח מנכ"ל רשות שמורות הטבע, אורי בירן, מברק דחוף לשר הביטחון ובו הוא מבקש התערבותו.

סקר: 68 אחוזים בירושלים מתנגדים לוויתורים לחרדים

בצלאל עמיקם

סקר שנערך בירושלים מורה, כי 68 אחוזים מן הנשאלים הביעו התנגדות תקיפה לכל ויתור נוסף לחרדים ולדתיים במסגרת הסדר פוליטי אפשרי לאחר הבחירות. רק רבע מהנשאלים הסכימו לוויתורים שונים לדתיים. את הסקר ערך הסטטיסטיקן חנוך סמית, על-פי הזמנת מפלגת העבודה. 56 אחוז מהנשאלים התנגדו לתיקון חוק "מיהו יהודי".

אנשי מפלגת העבודה שניתחו את תוצאות הסקר, הופתעו ללמוד על מגמת ההקשחה בעמדות הציבור לגבי סחטנות החרדים. במפלגה חוששים כי הסרת הסעיף התובע גיוס בחורי ישיבה לצה"ל ממצע המערך לכנסת, עלולה לפגום בסיכויים בקלפי.

לוין דיבר עם שמיר, וחברי מזכירות "אגד" לא יתפטרו

יוסף שמי

ביום שישי נפגש יו"ר מזכירות "אגד", שלמה לוין, עם ראש הממשלה. בשיחה הבטיח יצחק שמיר להתערב אצל שר האוצר כדי להחיש את הטיפול בתביעות אגד. על סמך שיחה זו דחה לוין את התפטרותו, והודיע על כך בישיבת הנהלת "אגד". גם שאר חברי המזכירות ביטלו את איום ההתפטרות.

אנו שרויים באבל
על מות חברתנו
נעימה נפתלי
על מועד ההלוויה נא להתקשר למזכירות הקיבוץ
קיבוץ משמר־העמק

לאריה ורות להב ולמשפחה
אתכם באבלכם על מות
האב
בית ניר־עוז

אנו משתתפים בצערו של חברנו
קלמן והמשפחה
במות האם
חנה נוימן ז"ל
קיבוץ עמיר
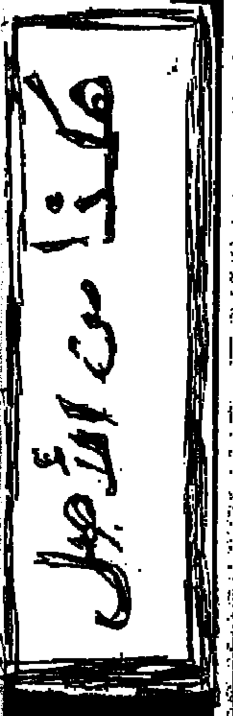
לדינה, ליגאל ולכל המשפחה
ניחומים על מות
האב
קיבוץ שמיר